

امانت اینترنتی کتاب

امام آرزوها

«انقلاب و مقاومت اسلامی در سیره امام خمینی (ره)» عنوان کتابی است که چندین مقاله را درباره نقش امام خمینی (ره) به عنوان معمار بزرگ انقلاب اسلامی در این انقلاب دربر گرفته است و طی چند سال تدریس درس انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن در دانشگاه‌ها، گردآوری شده است. کتاب حاوی چهار مقاله است که برخی از آنها، پیش‌تر در مجله حضور؛ فصلنامه علوم سیاسی دانشگاه باقرالعلوم (ع) و مجله متین و چاپ رسیده است اما قرار گرفتن این مقالات در یک مجموعه می‌تواند کار علاقه‌مندان را درباره درک مباحث اندیشه و رفتار سیاسی حضرت امام (ره) راحت‌تر سازد. این مقالات که به قلم رضا عیسی نیا به رشته تحریر درآمده از سوی انتشارات عروج به چاپ رسیده‌اند. مهم‌ترین دغدغه عیسی نیا، بیان آرمان‌ها و ایده‌های امام خمینی (ره) است و حرکت‌های انقلابی ایشان را که منبعث از اندیشه دینی و سیاسی‌شان است، تشریح و تفسیر می‌کند. او کتاب را به چهار فصل امام خمینی (ره) نافی طاغوت و استعمار، امام خمینی (ره) از ایران تا ایران، امام (ره) و ادبیات پایداری و تداوم نسل انقلاب اسلامی و امام خمینی (ره) تقسیم کرده و به تشریح آنها پرداخته است.

۲۳

اسکروچ‌های جهان غرب

چارلز دیکنز یکی از نامداران ادبیات داستانی در دنیاست و به جرئت می‌توان گفت که همه علاقه‌مندان ادبیات داستانی، دست‌کم یک رمان یا مجموعه داستان از این نویسنده خوانده‌اند. آثار او بارها با ترجمه‌های مختلف به فارسی منتشر شده‌اند. با این همه هنوز علاقه‌مندان به داستان کوتاه و رمان، کتاب‌های این نویسنده کلاسیک را می‌خوانند به طوری که این نکته سبب شده تا مترجمان به ترجمه‌های مجدد از آثار دیکنز ترغیب شوند و آثار او را در قالب مجموعه‌های گوناگون منتشر کنند. انتشارات امیرکبیر که از ناشران حرفه‌ای عرصه ادبیات داستانی به شمار می‌آید به تازگی مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاه دیکنز را تحت عنوان «داستان‌های کریسمس» با ترجمه پرویز همتیان بروجنی منتشر کرده است. وی در مورد اهمیت دیکنز برای ادبیات معاصر و ترجمه‌هایی که از آثار او انجام می‌شود، می‌گوید: «به اشتباه گفته می‌شود، داستان‌های دیکنز که اغلب با توصیف‌های درخشانی از زندگی قرن نوزدهم انگلستان همراه است، تنها جامعه دوران ویکتوریایی را نشان می‌دهد، اما آثار دیکنز متعلق به همه دوران است و خوانندگان و نویسندگان امروزی نیز با آن به خوبی ارتباط برقرار می‌کنند.» این مترجم از چند نویسنده معاصر همچون آن‌رایس، تام ولف و جان ایروینگ یاد می‌کند که نویسندگی خود را وامدار دیکنز هستند.

۱۳

ماراتن ترجمه شاهکار اگزوپری ادامه دارد

شازده کوچولو در سیاره مترجم‌ها

۸

دیداری از مؤسسه لغتنامه دهخدا

خانه‌ای برای واژه‌های فارسی

انتشار مجموعه رباعیات گردآوری شده توسط دکتر دبیرسیاقی، تهیه بانک دیجیتال از نسخه‌های خطی در اختیار و آماده ساختن آنها برای استفاده استادان و پژوهشگران، تهیه جلد‌های ۲، ۳ و ۴ کتاب فارسی به فارسی و تهیه لوح‌های فشرده صوتی و تصویری برای آموزش زبان فارسی از سطح مقدماتی تا پیشرفته، از دیگر طرح‌های در دست اجرا در این مؤسسه است. مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی بخش آموزشی این سازمان است. این مرکز، نخستین نهاد دانشگاهی است که صرفاً برای آموزش و گسترش زبان فارسی طراحی و تأسیس شده است. این مرکز در سال ۱۳۶۸ به پیشنهاد مرحوم دکتر سید جعفر شهیدی، رئیس وقت مؤسسه لغتنامه دهخدا و با تأیید وزارت علوم و آموزش عالی تأسیس شد و تا سال ۱۳۸۶ بیش از ۷۰۰۰ نفر از سراسر جهان در این مرکز زبان و ادبیات فارسی را آموختند. دوره‌های آموزشی این مرکز که در آغاز تنها در ۴ سطح و در طول سه ماه و نیم برگزار می‌شد، اینک به دو دوره فشرده صبح و عصر به مدت ۶ هفته و در ۶ سطح، دوره‌های خواندن و نوشتن در دو سطح و دوره عالی زبان و ادبیات فارسی در ۳ نیم‌سال، افزایش یافته و هر سال بیش از ۵۰۰ دانشجوی سراسر جهان در این مرکز به فراگیری زبان و ادبیات فارسی مشغول هستند. این مرکز همچنین در سال ۱۳۸۴ با همکاری انتشارات دانشگاه تهران، نخستین کتاب آموزش فارسی را در سطح مقدماتی با نام فارسی به فارسی منتشر کرد. این کتاب نوشته دکتر شکوفه شهیدی عضو هیأت علمی مرکز است. ریاست مرکز از سال تأسیس تا زمان وفات دکتر شهیدی بر عهده وی بود که هم‌اکنون توسط دکتر علی افخمی اداره می‌شود. وحدت در اهداف علمی و

وحدت اداری این مرکز با مؤسسه لغتنامه دهخدا سبب شد تا طرح ادغام دو نهاد و استقلال آن از دانشگاه ادبیات، به رییس دانشگاه تهران پیشنهاد شود. این دو نهاد از سال ۱۳۸۶ با تصویب هیأت رئیسه دانشگاه، تحت عنوان واحد مؤسسه لغتنامه دهخدا و مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

۶

کتابخانه

شنبه ۸ تیر ۱۳۸۷
۲۴ جمادی الثانی ۱۴۲۹، ۲۸ ژوئن ۲۰۰۸
شماره ۱۳۷، پیاپی ۷۸۸
۲۸ صفحه، پلاک ۱۰، طبقه چهارم
تلفن: ۶۶۹۶۱۵۱-۴

ISSN:1029-3345

صاحب امتیاز: خانه کتاب
سردبیر: پدram پاک‌آیین
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی
خیابان برادران مظفر جنوبی، کوچه
خواججه نصیر، پلاک ۱۰، طبقه چهارم
تلفن: ۶۶۹۶۱۵۱-۴

سازمان آگهی‌ها: ۲۲۲۵۵۲۴۶

چاپ: ایرانچاپ

www.ketabehafteh.ir

«گام اول» در هرزگان برداشته می‌شود

مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی هرزگان اعلام کرد دومین دوره جایزه گام اول، مهرماه در بندرعباس برگزار می‌شود. وی با اعلام این مطلب افزود: به منظور حمایت از نوقلمان استان با مسئولان خانه کتاب در حال مذاکره هستیم که این جایزه با نگاه حمایتی و انتخاب نوقلمان استان، برگزار شود که نتیجه آن هفته آینده مشخص می‌شود. وی با اشاره به دریافت اعتبار ۲۲ میلیارد ریالی از محل کارگاه‌های زودبازده برای تأسیس یک چاپخانه جدید و کارآمد اظهار داشت: در استان به لحاظ وجود چاپخانه کمبود وجود داشت...

۲

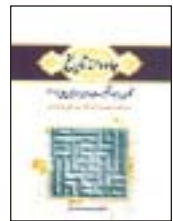
تبریک به
دکتر نصرالله حکمت
رجوع به صفحه ۵

اما در اولویت اول بگردید کتاب های سیاسی، کتاب های ادبی، کتاب های هنری، کتاب هایی که برای ذهن جوانان جاذبه دارد اینها را جمع کنید. اصلاً شما اعلان کنید و از مترجمان و مولفان بخواهید، تا ترجمه و تالیف خود را به شما بدهند و شما چاپ کنید.

فرض بفرمایید امروز در صحنه جهانی مشخص بشود که کدام مسئله از مسائل انقلاب هست که اگر ما آن را در دنیا گفتیم، به حقانیت انقلاب توجه بیشتری خواهد شد و کشتش بیشتری نسبت به انقلاب ایجاد خواهد شد. پیدا کردن این گونه مطالب، خودش هنری است. در سایه مسافرت، مطالعه، خواندن کتاب ها، خواندن مجلات و خواندن تبلیغات بنشینند مسائل اساسی در چه یک دنیا را پیدا کنند، بعد که مشخص شد، همین اندیشمندان به کمک برای پر کردن این خلأ لازم است، مشخص و فراهم کنند، بعد آن مطالب لازم را به دست هنرمند، به دست نقاش، به دست فیلمساز، به دست شاعر، به دست کتاب نویس، به دست نمایشنامه نویس، به دست قصه نویس بدهند و بگویند اینها را شما بسازید.

از بیانات رهبر معظم انقلاب در مراسم هفتمین سالگرد تأسیس سازمان تبلیغات اسلامی (۱۳۶۷/۴/۱)

انتشار بیانات رهبر معظم انقلاب درباره امیرالمؤمنین (ع)

کتاب 'جاودانه تاریخ: نگاهی به ابعاد شخصیت امیرالمؤمنین (ع)' برگرفته از بیانات حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه ای، از سوی مرکز نشر انقلاب اسلامی منتشر شد.

کتاب 'جاودانه تاریخ: نگاهی به ابعاد شخصیت امیرالمؤمنین (ع)' ویژگی های بارز اخلاقی و اجتماعی امام علی (ع) را با استناد به منابع روایی و حدیثی شیعه عنوان کرده است.

کتاب حاضر مجموعه ای گردآوری شده از سخنرانی های آیت الله العظمی خامنه ای درباره شخصیت حضرت علی (ع) از بدو پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون است.

این اثر در بیست و شش فصل تهیه و تدوین شده که از آن میان می توان به عناوینی چون: شخصیتی با ابعاد نامتناهی، صبر و بصیرت امیرالمؤمنین (ع)، تسلیم در برابر پیامبر (ص)، یتیم نوازی امیرالمؤمنین (ع)، توجه به فقیران و رابطه عاشقانه ما با امیرالمؤمنین (ع) اشاره کرد.

در بخشی از متن اثر با عنوان 'برخورد با مقدس مآب ها و غلط اندیشیان' آمده است: خوارچ در جنگ صفین به وجود آمدند، بعد از آن که لشکریان امیرالمؤمنین (ع) نیروهای معاویه را تحت فشار قرار داده و به عقب راندند و چیزی نماند که معاویه و عمرو عاص به قتل برسند. با طراحی عمرو عاص قرآن ها را بر سر نیزه کردند و مردم را دعوت کردند به این که بیایید به قرآن عمل کنیم ...

کتاب 'جاودانه تاریخ: نگاهی به ابعاد شخصیت امیرالمؤمنین (ع)' را نشر انقلاب اسلامی در ۲۹۹ صفحه، شمارگان ۳۰۰۰ نسخه و بهای ۲۶۰۰۰ ریال روانه بازار نشر کرده است.

تقدیر ناشران دانشگاهی از دست اندرکاران نمایشگاه

خرسندی از حضور در کنار ناشران دانشگاهی اظهار داشت: بعد از تمام شدن کارهای بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، اعضای شورای سیاستگذاری نمایشگاه بیست و دوم در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شده است.

وی با بیان اینکه برنامه های مقدماتی در این راستا آغاز شده، گفت: از انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی که با حسن نظر خود از دست اندرکاران نمایشگاه بیست و یکم تقدیر کردند، سپاسگزاریم. حمید قبادی، مشاور عالی معاونت فرهنگی و معاون اجرایی بیست و یکمین نمایشگاه کتاب تهران نیز، در سخنان کوتاهی با تشکر از انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی برای برگزاری این مراسم گفت: 'طرح نمایشگاه تخصصی کتاب های دانشگاهی که توسط انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی پیشنهاد شده، مراحل پایانی خود را در وزارت ارشاد می گذراند.'

وی ادامه داد: این طرح امری بزرگ در پیشبرد اهداف ناشران دانشگاهی به شمار می آید که امیدواریم در سال جاری به مرحله اجرا گذاشته شود.

برای برگزاری هر چه بهتر نمایشگاه، همچنین توجه آنان به ناشران دانشگاهی و اختصاص فضای بهتری به آنان، از مزیت های این نمایشگاه نسبت به سال قبل است.

وی تجهیز کتابخانه های دانشگاهی را نیز از دیگر طرح های این انجمن معرفی کرد و گفت: این طرح در صورت تصویب با همکاری وزارت علوم و فناوری، وزارت بهداشت و درمان، دانشگاه آزاد و سایر مراکز آموزش عالی کشور انجام خواهد شد.

حاتمی افزود: با یارانه در نظر گرفته شده از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مراکز آموزش عالی یادشده، مسئولان کتابخانه های دانشگاهی می توانند با تخفیف ۵۰ درصدی، کتاب های مورد نیاز کتابخانه های دانشگاهی را خریداری کنند.

وی یادآور شد: این طرح ها اکنون مراحل کارشناسی را در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می گذرانند که امیدواریم با همکاری و مساعدت معاونت فرهنگی به زودی تأیید شوند.

در ادامه این مراسم، دکتر محسن پرویز، معاون فرهنگی وزارت ارشاد نیز در سخنانی با اظهار

در آستانه سالروز ولادت حضرت فاطمه زهرا (س)، انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی از مسئولان عالی رتبه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ستاد برگزاری بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران تجلیل کرد.

در این گردهمایی که با حضور اعضای انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی و دکتر محسن پرویز - معاون فرهنگی وزیر ارشاد -، حمید قبادی - مشاور معاونت فرهنگی - و جمعی از مدیران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد، فرصت مناسبی برای تعامل مدیران فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ناشران دانشگاهی به وجود آمد.

در این مراسم دکتر محمدرضا حاتمی، مدیر مسئول انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی، طی سخنانی با تقدیر و تشکر از فعالیت های معاونت فرهنگی وزارت ارشاد، اظهار داشت: 'در سال های اخیر اقدامات بسیار خوبی در زمینه کتاب دانشگاهی توسط معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام شده که از میان آنها، تعمیم طرح خرید تازه های کتاب به ناشران دانشگاهی در اولویت است.'

وی ادامه داد: تازه های کتاب در سال های گذشته تنها از ناشران حوزه عمومی خریداری می شد، ولی از خردادماه سال گذشته با پیشنهاد انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی، وزارت ارشاد از ناشران دانشگاهی نیز ۵۵ جلد کتاب چاپ اول برای ویرترین تازه های کتاب کشور خریداری می کند.

حاتمی با بیان اینکه در سال های گذشته برای تجهیز کتابخانه های عمومی و مساجد صرفاً کتاب های حوزه عمومی خریداری می شد افزود: 'پس از حذف یارانه های کاغذ، با پیشنهاد انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی، خرید کتاب های دانشگاهی برای کتابخانه های عمومی و مساجد شروع شده که امیدواریم این طرح گسترده تر دنبال شود.'

وی در ادامه به شرایط مطلوب نمایشگاه بیست و یکم نسبت به سال گذشته اشاره کرد و گفت: تلاش شبانه روزی دست اندرکاران وزارت ارشاد

مدیران کل کتابخانه های عمومی گردهم می آیند

یازدهمین گردهمایی مدیران کل امور کتابخانه های عمومی با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می شود.

مستقل شدن ردیف بودجه ای نهاد در سال جاری و مسائل مترتب بر آن با توجه به حذف ردیف های بودجه ای بسیاری از مؤسسه ها و سازمان های دولتی و یا انتقالشان به زیرمجموعه وزارتخانه های تابعه از جمله مهم ترین بحث های این اجلاس است.

شیوه تسهیل در روند دریافت کتاب های وزارت ارشاد به کتابخانه های عمومی، نحوه تعامل با مدیران استانی و به ویژه استانداران کشور، نحوه هزینه کرد بودجه نهاد که در مقابله با سال گذشته ۵۰ درصد رشد را نشان می دهد، نحوه تعامل با وزارت امور اقتصاد و دارایی به عنوان ذی حساب جدید نهاد، فعال سازی انجمن کتابخانه های عمومی شهر، شهرستان و استان های کشور، مباحث مربوط به بدهی های نیم درصدی و مسائل عمومی دیگر مربوط به کتابخانه ها از جمله موضوعات مهم این اجلاس دو روزه است. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ساعت ۱۷ روز شنبه در این همایش سخنرانی می کند. در این گردهمایی منصور واعظی دبیر کل نهاد کتابخانه های عمومی نیز برنامه های سال جاری نهاد را تشریح می کند. گردهمایی مذکور که روزهای ۸ و ۹ تیر امسال در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار می شود، نخستین گردهمایی مدیران کل امور کتابخانه های عمومی استان های سراسر کشور در سال ۸۷ خواهد بود.

تغییر مدیر کل اداره امور کتاب وزارت ارشاد

دکتر محسن پرویز گفت: از تجربه ها و نظرات کارشناسی آقای حمیدزاده در سایر بخش های مرتبط با معاونت امور فرهنگی بهره خواهیم برد. در پی درج خبر تغییر مدیر کل امور کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در برخی رسانه ها، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأیید این خبر به اینا گفت: 'با توجه به اعلام نیاز مبرم نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها به خدمات جناب آقای حمیدزاده، بنا بر آن قرار گرفت تا مدیریت اداره کتاب در معاونت امور فرهنگی به فرد دیگری سپرده شود.'

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به صورت رسمی اعلام شود.

در دومین دوره برگزاری

«گام اول» در هرمزگان برداشته می شود

مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان اعلام کرد دومین دوره جایزه گام اول، همراه در بندرعباس برگزار می شود.

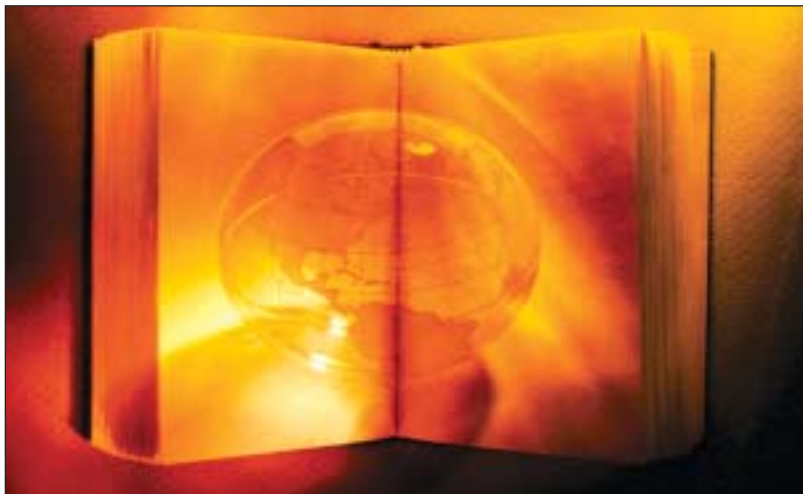
همایون امیرزاده با اعلام این مطلب افزود: 'به منظور حمایت از نوقلمان استان با مسئولان خانه کتاب در حال مذاکره هستیم که این جایزه با نگاه حمایتی و انتخاب نوقلمان استان، برگزار شود که نتیجه آن هفته آینده مشخص می شود.'

وی با اشاره به دریافت اعتبار ۲۲ میلیارد ریالی از محل کارگاه های زودبازده برای تأسیس یک چاپخانه جدید و کارآمد اظهار داشت: 'در استان به لحاظ وجود چاپخانه کمبود وجود داشت که با تأسیس این چاپخانه برای چاپ مطبوعات نیز مشکلی نخواهیم داشت.'

مدیر کل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان خبر داد: امسال توانستیم موسسه ای را برای انجام مراحل نشر در استان به معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی معرفی کنیم که از این پس مدیریت امور نشر تا مرحله چاپ را بر عهده گیرد. البته در حال بررسی هستیم که چند موسسه دیگر را نیز برای همین منظور معرفی کنیم.

به گفته امیرزاده نمایشگاه کتاب استان هرمزگان امسال دی ماه برگزار می شود. به گزارش اینا سال گذشته این نمایشگاه مقام دوم نمایشگاهی را به لحاظ فروش که حدود ۸ میلیارد ریال بود، به دست آورد.

امانت اینترنتی کتاب

اعضای کتابخانه های عمومی استان تهران، از این پس می توانند بدون مراجعه به کتابخانه، کتاب های درخواستی خود را امانت بگیرند. کارشناس امور فناوری اطلاعات در اداره کل امور کتابخانه های عمومی استان تهران، با بیان این مطلب گفت: باراه اندازی این سایت جدید به نشانی <http://www.publiclib.ir> کاربران برای امانت گرفتن کتاب نیازی به مراجعه حضوری ندارند و می توانند به سادگی کتاب مورد نظر خود را انتخاب کنند و آن را امانت بگیرند.

علیرضا شهبابی، خاطر نشان کرد: یکپارچه سازی اطلاعات کتابخانه های تهران، اطلاع رسانی در زمینه کتاب، کتابداری و اخبار کتابخانه، جست و جوی پیشرفته مدارک بر اساس شناسنامه کتاب از امکانات این سامانه هوشمند است. همچنین با استفاده از این سامانه، امکان جست و جوی مدارک در تمام کتابخانه ها و یا یک کتابخانه مورد نظر بر اساس زبان های مدارک و عملگرهای ترکیبی، میسر خواهد بود.

کارشناس (it) در اداره کل امور کتابخانه های تهران، ادامه داد: در قسمت راهنما، کاربران به فهرست کتابخانه های شهر تهران دسترسی خواهند داشت.

در این قسمت مشخصات کامل کتابخانه های شهر تهران از جمله نام، نشانی، تعداد اعضا و ... قابل دسترسی است. در بخش تماس با ما، کاربران نظرات و پیشنهادهای خود را با بخش های مدیریت یا پشتیبانی در میان می گذارند.

انتشار تازه ترین شماره گزارش جمهور

سی و پنجمین شماره گزارش جمهور ضمیمه فصلنامه تخصصی نامه دولت اسلامی منتشر شد. این نشریه که از سوی مرکز پژوهش و اسناد ریاست جمهوری منتشر می شود در این شماره به رویکردها و دستاوردهای ارتباطات و فناوری اطلاعات در دولت نهم پرداخته است.

در سخن نخست این شماره آمده است: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در دولت نهم بنابه ماهیت و وظایف مهمی که در بخش های مخابرات، پست، فضا و فناوری اطلاعات بر عهده دارد؛ با توجه به نگاه برنامه چهارم توسعه، اهداف سند چشم انداز و در راستای اصول چهارگانه دولت نهم (عدالت گستری، مهرورزی، خدمت به بندگان خدا و تعالی مادی و معنوی کشور) اقدامات ارزشمند و پرشتابی را برای دست یافتن به جایگاه اول ارتباطات و فناوری اطلاعات در سطح منطقه به انجام رسانیده است که بر این اساس، افق های روشنی قابل ترسیم است.

در سخن نخست این شماره آمده است: وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در دولت نهم بنابه ماهیت و وظایف مهمی که در بخش های مخابرات، پست، فضا و فناوری اطلاعات بر عهده دارد؛ با توجه به نگاه برنامه چهارم توسعه، اهداف سند چشم انداز و در راستای اصول چهارگانه دولت نهم (عدالت گستری، مهرورزی، خدمت به بندگان خدا و تعالی مادی و معنوی کشور) اقدامات ارزشمند و پرشتابی را برای دست یافتن به جایگاه اول ارتباطات و فناوری اطلاعات در سطح منطقه به انجام رسانیده است که بر این اساس، افق های روشنی قابل ترسیم است.

فراخوان نخستین دوره انتخاب کتاب با موضوع امام رضا (ع)

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان با همکاری استانداری همدان نخستین دوره انتخاب کتاب، پایان نامه و طرح پژوهشی با موضوع امام رضا (ع) را برگزار می کند.

دبیرخانه دائمی جشنواره فرهنگی و هنری امام رضا (ع) از تمامی پژوهشگران، دانشجویان، نویسندگان و مترجمانی که در فاصله زمانی ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۷ آثاری مرتبط با حوزه فرهنگ رضوی به زبان فارسی و غیرفارسی منتشر و یا ارائه کرده اند خواست، آثار خود را حداکثر تا پانزدهم مهرماه سال جاری به دبیرخانه نخستین دوره انتخاب کتاب امام رضا (ع) واقع در همدان چهارراه تختی، چهارباغ شهید مفتاح، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان یا صندوق پستی ۳۴۵ ارسال و یا با شماره تلفن های ۲۰ الی ۲۵۱۲۱۱۸ - ۰۸۱۱ تماس حاصل نمایند.

این جشنواره به مناسبت میلاد حضرت علی بن موسی الرضا (ع) و ولادت حضرت فاطمه زهرا (س) در شانزدهم آبان در همدان برگزار و به برگزیدگان بخش های مختلف جوایزی اهدا خواهد شد.

فراخوان دوازدهمین دوره انتخاب کتاب دفاع مقدس

معاونت ادبیات و انتشارات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس برای دوازدهمین دوره انتخاب کتاب دفاع مقدس فراخوان داد. در این فراخوان از کلیه پدید آورندگان، نویسندگان، مولفان و ناشران کتب دفاع مقدس دعوت شده است تا هفت نسخه از آثار خود را که برای اولین بار در سال ۱۳۸۶ منتشر شده، به دبیرخانه دائمی انتخاب کتاب دفاع مقدس ارسال کنند.

ناشران کتب دفاع مقدس تا پایان تیرماه ۱۳۸۷ مهلت دارند آثار خود را به نشانی تهران، میدان هفت تیر، خیابان کریم خان زند، شماره ۱۸، طبقه چهارم، دبیرخانه دائمی انتخاب کتاب دفاع مقدس ارسال کنند.

مراسم پایانی دوازدهمین دوره انتخاب کتاب دفاع مقدس روز سه شنبه ۲۸ آبان ماه سال جاری در هفته کتاب و کتابخوانی برگزار می شود.

نامزدهای داستانی جشنواره قلم زرین

نامزدهای نهایی قلم زرین برای انتخاب بهترین کتاب شعر سال ۸۵ نیز عبارتند از: اقلیت (فاضل نظری)، ساعت ۱۰ صبح بود (احمد رضا احمدی)، ترم داوودی سکوت (قربان ولیتی) و شعرهای ساحلی (محمد حقوقی). همچنین کتابهای شعر راه یافته به بخش نهایی در سال ۸۶ عبارتند از: دستور زبان عشق (قیصر امین پور)، گریه های حوا (پانته آصفایی بروجنی)، قوس غزل (احمد عزیزی)، مرثیه خوانی برای باران (مریم سقلاطونی)، هر آینه آه (جواد زهتاب)، دستم از این باز تر نبود (حسین عبدالوند) و شهر دیری است که رفته است به خواب (سپهر محمودی). از میان آثار مربوط به هر سال یک اثر برتر انتخاب می شود.

همچنین عباس براتی پور (سرگروه)، صابر امامی، پرویز بیگی حبیب آبادی، رضا اسماعیلی و پدram پاک آیین هیئت داوران بخش شعر پنجمین جشنواره قلم زرین را تشکیل می دهند.

پنجمین جایزه قلم زرین ۱۳ تیرماه و در آستانه روز قلم با تجلیل از پدید آورندگان سه حوزه شعر، داستان و پژوهش ادبی (در سال های ۸۵ و ۸۶) برگزار می شود.

نامزدها و داوران بخش داستان پنجمین جشنواره قلم زرین معرفی شدند. در بخش داستان هفت اثر به مرحله پایانی رسیده که قرار است برای هر یک از سالهای ۸۵ و ۸۶ یک کتاب به عنوان برگزیده معرفی شود.

رمان های نیمه نارنج (شمسی خسروی)، تمشک هایی که سفر نمی کنند (مریم روزبانه)، آنجنم مخفی (احمد شاکری)، آشک های سبز (محمدعلی گودینی)، مارها تشنه اند (امیر محمد اعتمادی)، قاعده بازی (فیروز نوزی جلالی) و ما از دو کوه آمده ایم (مجید پورولی گلشتری) عناوین نامزدهای این بخش هستند.

داوران این بخش عبارتند از: سمیرا اصلان پور (سرگروه)، راضیه تجار، کامران پارسی نژاد، سهیلا عبدالحسینی و زهره یزدان پناه قره تپه.

معیارهای عمومی بخش داستان تا این مرحله عبارتند از نگاه و درونمایه اثر، استحکام و انسجام و تازگی طرح داستان، پرداخت شخصیتها بویژه قهرمان داستان، پرداخت عمومی داستان شامل توصیف، صحنه پردازی و فضا سازی، انتخاب و روایت زاویه دید، محتوا و پیام داستان، لحن و نثر اثر.

۷ هزار نمایشگاه کتاب در ۷ هزار پایگاه تابستانی

موسسه فرهنگی منادی تربیت وابسته به معاونت پرورشی و تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش، هفت هزار نمایشگاه کتاب را در هفت هزار پایگاه تابستانی برگزار می کند. مدیرعامل موسسه منادی تربیت و مجری طرح هفت هزار نمایشگاه کتاب در هفت هزار پایگاه تابستانی با اعلام این خبر گفت: کتاب های این موسسه وجهه تربیتی و اخلاقی دارد. این موسسه حدود هفت هزار عنوان کتاب دارد که تعدادی از آنها در مرحله تجدید چاپ و یا تولید چاپ اول است و در راستای پیشبرد اهداف تعلیم و تربیت اسلامی، تدوین و تولید شده و در دسترس دانش آموزان، اولیا، مربیان و معلمان قرار گرفته است.

یعقوبی فراهانه کرد: امسال یازدهمین دوره طرح ملی ۳۰ هزار نمایشگاه کتاب در ۳۰ هزار مدرسه را داریم که آبان ماه و در هفته کتاب برگزار می شود. در حال حاضر فراخوان این نمایشگاه در سراسر کشور منتشر شده و ناشران خصوصی و دولتی می توانند کتاب هایی را که مناسب دانش آموزان و معلمان باشد ارسال کنند. این کتاب ها باید متعلق به سال ۱۳۸۴ و یا تجدید چاپ از سال ۸۴ به بعد باشند. وی ادامه داد: در حال حاضر ۷۱۶ منطقه در ۳۱ استان کشور داریم که در تمام آنها با حمایت وزیر آموزش و پرورش و معاون پرورشی وزیر، نمایشگاه کتاب برگزار

موسسه فرهنگی منادی تربیت وابسته به معاونت پرورشی و تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش، هفت هزار نمایشگاه کتاب را در هفت هزار پایگاه تابستانی برگزار می کند.

مدیرعامل موسسه منادی تربیت و مجری طرح هفت هزار نمایشگاه کتاب در هفت هزار پایگاه تابستانی با اعلام این خبر گفت: کتاب های این موسسه وجهه تربیتی و اخلاقی دارد. این موسسه حدود هفت هزار عنوان کتاب دارد که تعدادی از آنها در مرحله تجدید چاپ و یا تولید چاپ اول است و در راستای پیشبرد اهداف تعلیم و تربیت اسلامی، تدوین و تولید شده و در دسترس دانش آموزان، اولیا، مربیان و معلمان قرار گرفته است.

یعقوبی فراهانه کرد: امسال یازدهمین دوره طرح ملی ۳۰ هزار نمایشگاه کتاب در ۳۰ هزار مدرسه را داریم که آبان ماه و در هفته کتاب برگزار می شود. در حال حاضر فراخوان این نمایشگاه در سراسر کشور منتشر شده و ناشران خصوصی و دولتی می توانند کتاب هایی را که مناسب دانش آموزان و معلمان باشد ارسال کنند. این کتاب ها باید متعلق به سال ۱۳۸۴ و یا تجدید چاپ از سال ۸۴ به بعد باشند.

وی ادامه داد: در حال حاضر ۷۱۶ منطقه در ۳۱ استان کشور داریم که در تمام آنها با حمایت وزیر آموزش و پرورش و معاون پرورشی وزیر، نمایشگاه کتاب برگزار

کتاب های دانشگاه پیام نور به کتابخانه های عمومی رفت

با امضای تفاهمنامه ای میان نهاد کتابخانه های عمومی کشور و دانشگاه پیام نور، کتاب هایی را که این دانشگاه منتشر می کند، به صورت رایگان در اختیار نهاد قرار می گیرد تا راهی قفسه های کتابخانه های عمومی شود.

این طرح به پیشنهاد منصور واعظی دبیرکل نهاد کتابخانه های عمومی و با هدف افزایش تعداد اعضای کتابخانه های عمومی کشور صورت گرفته است.

بر اساس این تفاهمنامه آن دسته از دانشجویان دانشگاه پیام نور که قادر به تهیه کتاب های مورد نیازشان از این دانشگاه نیستند - که بر اساس آمار نهاد کتابخانه ها تعداد آنها بیش از ۴۰۰ هزار نفر است - به عضویت کتابخانه های عمومی درمی آیند و به این ترتیب از یک سو به تعداد اعضای کتابخانه ها افزوده می شود و از سوی دیگر دانشجویان مذکور بدون پرداخت هزینه خرید کتاب، می توانند برای استفاده آن را به صورت رایگان امانت بگیرند.

این تفاهمنامه اخیرا به امضای منصور واعظی و رئیس دانشگاه پیام نور رسیده است.

ششمین شماره کتاب ماه فلسفه در یکصد و دو صفحه به سردبیری علی اوجبی منتشر شد. عمده مطالب این شماره نشریه که با طرحی از چهره فیلسوف پراگماتیست آمریکایی همراه شده، بازخوانی و تحلیل آرا و افکار ریچارد رورتی که چندی پیش از مرگ به ایران سفر کرده بود، اختصاص دارد. نگاه خاص رورتی به موضوع فلسفه و ورود آن به حوزه عمومی زندگی بشر، بحثی است که سعیده کوکب در سخن نخست، آثار این فیلسوف عمل‌گرا را مورد بررسی قرار می‌دهد. درست پس از این بازخوانی ایجابی، دکتر رضا داوری اردکانی در یک گفت‌وگوی تقریباً مفصل به نقد آرای رورتی در مواجهه با سنت دو هزار ساله فلسفی غرب از افلاطون تا بنیادگذاران نحله فلسفی پراگماتیسم (نظیر جیمز و دیویی) پرداخته است و در بخشی از گفت‌وگوی خود با کتاب ماه فلسفه، رویکرد این پراگماتیست نسبت به فیلسوفانی چون دکارت، افلاطون، هگل و ... را به نقد می‌کشد.

پس از اردکانی، این بار دکتر خسرو باقری، بازخوانی آراء رورتی در عرصه پراتیک را در گفت‌وگویی مورد بحث قرار داده است. در ذیل بخش نگاه ایرانی، دکتر محمدرضا تاجیک به جزئیات الهی در اندیشه رورتی می‌پردازد و بر این باور است که اندیشه رورتی را جز در پرتو تزجیریه‌ای از جزئیات الهی که مایه تشخیص، تمایز و قوام آن هستند، نمی‌توان درک کرد.

تاثیر ریچارد رورتی بر نوع عمل‌گرایی عنوان مقاله بعدی این نشریه است که در آن دکتر خسرو باقری، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران بحث سنت شکنی فلسفه پراگماتیستی را مورد بحث قرار داده است. عبدالحمین آذرنگ نیز که پیش‌تر کتاب فلسفه و امید اجتماعی رورتی را به فارسی برگردانده بود، در مقاله‌ای درباره اندیشه سیاسی این فیلسوف، با رویکرد زبان‌شناختی قلمرو خصوصی و عمومی مطرح در کتاب contingency, irony, and solidarity و اشکافی می‌کند.

«زبان در اندیشه رورتی» عنوان مقاله‌ای از محمد اصغری است که در نوشتار خود استدلال کرده که به رغم دیدگاه رورتی درباره زبان، خصلت ارجاعی زبان واقعیتی را خارج از زبان پیش فرض می‌گیرد. اولین مطلب بخش نگاشته‌های این شماره کتاب ماه فلسفه نیز، مقاله‌ای از خود رورتی را در تبیین مفاهیم پراگماتیسم، نسبی‌گرایی و ضدیت با عقل‌گرایی با برگردان سعیده کوکب دربرگرفته است. رورتی در مقاله بعدی با عنوان «فلسفه و آینده» با ترجمه عطیه زندیه، چشم انداز فلسفه را تعیین می‌کند.

در پایان نیز نقدی از میثوفستن استین بر کتاب «فلسفه و آینده طبیعت» با برگردان عبدالحمین آذرنگ آمده است.

این شماره از کتاب ماه فلسفه به همراه لوح فشرده کتاب‌های منتشر شده در حوزه فلسفه و روان‌شناسی از سوی خانه کتاب به قیمت هزار تومان منتشر شده است.

تغییر دروس رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی

جدیدترین آنها و نیز آثار افراد علمی شاخص معرفی می‌شوند.

وی خبر داد: در جلسه‌های آتی کمیته، درس‌های تخصصی اختیاری به روال درس‌های اجباری تهیه و برنامه ریزی خواهند شد.

دکتر مهرداد در پایان گفت و گو اظهار امیدواری کرد تا مهر ماه، برنامه کامل دوره کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی در شورای عالی برنامه ریزی آموزش آموزش عالی به تصویب برسد.

کمیته برنامه ریزی کتابداری و اطلاع‌رسانی در دفتر گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی، در حال برنامه ریزی برای دوره کارشناسی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی است.

جعفر مهرداد، رئیس کمیته برنامه ریزی کتابداری و اطلاع‌رسانی، با اعلام این خبر اظهار داشت: برنامه دوره کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی از فروردین ماه سال جاری در دستور کار کمیته برنامه ریزی کتابداری و اطلاع‌رسانی قرار گرفته است و هر هفته با حضور اعضای کمیته بخشی از آن تهیه می‌شود.

دکتر مهرداد افزود: برای تهیه برنامه این دوره، برنامه‌های موجود که در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی برای تربیت دانشجو در سطح کارشناسی استفاده می‌شوند، مورد بررسی قرار گرفت. با بحث و تبادل نظر، تعدادی از این درس‌ها که مفید بودند حفظ شدند و برای جایگزینی درس‌های دیگر، متناسب با نیاز اجتماعی و همسطح با توسعه‌های علمی در جهان اقدام شده است.

به گفته این مقام مسئول، دروس تخصصی الزامی (اجباری) این دوره به پایان رسیده است. در این باره نامه‌ای به گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌ها ارسال شده که برای تهیه شرح درس‌های تخصصی الزامی با نمایندگان خود در کمیته برنامه ریز کتابداری و اطلاع‌رسانی همکاری کنند.

دکتر مهرداد ادامه داد: پیش‌تر، اسامی دروس با توجه به علاقه و تخصص اعضای کمیته، میان آنها تقسیم شده است. این نمایندگان با همکاری گروه‌های آموزشی مربوط، شرح درس‌ها را به زودی به کمیته گزارش می‌کنند.

رئیس کمیته برنامه ریزی کتابداری و اطلاع‌رسانی خاطر نشان کرد: به محض دریافت شرح درس‌ها، برای تهیه منابع اقدام خواهد شد. به گفته دکتر مهرداد، در تهیه منابع، مهم‌ترین و

اختصاص ردیف بودجه به کتابخانه‌های روستایی

بر اساس آیین نامه نحوه تاسیس و اداره کتابخانه‌های روستایی کشور، اعتبارهای مورد نیاز برای ساخت و اداره کتابخانه‌های روستایی در لایحه بودجه هر سال نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور پیش‌بینی می‌شود. این اعتبار در قالب انجام فعالیت‌های فرهنگی مناطق روستایی، برای تصویب به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد خواهد شد.

آیین نامه نحوه تاسیس و اداره کتابخانه‌های روستایی کشور از سوی نهاد کتابخانه‌های عمومی تهیه شده و به زودی برای تصویب نهایی در اختیار هیات دولت قرار می‌گیرد.

در این آیین نامه آمده است: به منظور افزایش آگاهی و اعتلای فرهنگ عمومی در روستاها و حداکثر استفاده از فضاهای موجود و نیز بهره‌گیری از نیروهای علاقه‌مند به فعالیت‌های فرهنگی در روستاها، کتابخانه‌های عمومی روستایی با اولویت مراکز دهستان‌ها از محل اعتبار استانی تاسیس می‌شوند.

بر اساس ماده دیگری از این آیین نامه، وزارتخانه‌های کشور، جهاد کشاورزی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه، نهضت سوادآموزی، مرکز رسیدگی به امور مساجد در کنار نهاد کتابخانه‌های عمومی باید برای تاسیس و اداره کتابخانه‌های عمومی در روستاها و با توجه به نیاز منطقه، کمیته مشترک تشکیل دهند. دستورالعمل‌ها و راهکارهای اجرایی مصوب کمیته پس از تصویب هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور لازم الاجراست.

به گزارش ایبنا در صورت وجود امکانات و شرایط برای تاسیس و اداره کتابخانه‌های عمومی در سطح پایین‌تر از مراکز دهستان، بنا به تشخیص انجمن کتابخانه‌های استان تاسیس کتابخانه در این مناطق بی‌مانع است.

این کمیته مشترک ضمن بهره‌برداری و استفاده از امکانات و فضاهای بی‌استفاده موجود در مراکز دهستان‌ها، نسبت به تاسیس و ساخت کتابخانه‌های ثابت و سیار در مراکز دهستان‌ها اقدام می‌کند.

جواد محقق از صبح می‌گوید

مذهبی شناخته شده و قابل احترام است.

جواد محقق سال ۱۳۳۳ در همدان متولد شد. وی فارغ‌التحصیل دانش‌سرای تربیت معلم است. از جمله فعالیت‌های محقق می‌توان به تأسیس انجمن ادبی میلاد از سال ۱۳۵۹ در همدان، سردبیری برخی از مجلات رشد از سال ۱۳۷۱، مسوولیت

جواد محقق مشغول تدوین مجموعه شعری با عنوان «جز تو کدام صبح؟» با موضوع امام خمینی (ره) است. محقق با بیان این مطلب افزود: این کتاب شامل اشعاری است که در سال‌های قبل و بعد از انقلاب، درباره شخصیت امام خمینی (ره) سروده بودم و بعضی از آن‌ها به صورت پراکنده در کتاب‌ها و مجلات منتشر شده بود.

وی افزود: این اشعار در قالب‌های دوبیتی، رباعی، غزل، نیمایی، آزاد و سپید سروده شده‌اند.

محقق ادامه داد: مجموعه شعر «جز تو کدام صبح؟» در مرحله جمع‌آوری و بازبینی نهایی است و توسط نشر عروج منتشر خواهد شد.

این شاعر، شخصیت امام خمینی (ره) را برای همه نسل‌ها جذاب دانست و گفت: امام خمینی (ره) نه تنها برای مردم ایران بلکه برای همه مردم آزاده جهان، به عنوان یک قهرمان ملی و شخصیت کارزماتیک

صفحه شعر کیهان بچه‌ها، عضویت شورای شعر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، همکاری با بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، داوری جشنواره مطبوعات، عضویت شورای مشاوران خانه روزنامه‌نگاران جوان، نایب رئیسی انجمن قلم ایران در سال ۱۳۷۸ و مسوولیت شورای نهضت سوادآموزی استان همدان در سال‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱ اشاره کرد.

کتاب‌های الکترونیک برای دانش‌آموزان ایرانی

سازمان پژوهش و برنامه ریزی با همکاری یکی از شرکت‌های خصوصی متن کتاب‌های درسی را به صورت E-book منتشر می‌کند.

در این طرح کلیه کتاب‌های نظام آموزشی به صورت الکترونیکی تهیه و در سایت وزارت آموزش و پرورش قرار گرفته و در دسترس دانش‌آموزان داخل و خارج از کشور است.

متن کتاب‌های درسی به صورت پی‌دی‌اف تهیه شده است و دانش‌آموزان علاوه بر مطالعه متن، امکان جستجو در پایگاه را نیز خواهند داشت.

سال گذشته امکان استفاده از کتاب‌های الکترونیکی درسی تنها برای دانش‌آموزان مقطع ابتدایی وجود داشت اما در سال تحصیلی آینده ۸۸-۸۷ کتاب‌های کلیه مقاطع نظری اعم از ابتدایی، راهنمایی، متوسطه و پیش‌دانشگاهی در سایت آموزش و پرورش قابل دسترسی است.

علاوه بر این سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی برای سال تحصیلی آینده ۲۹ عنوان نرم‌افزار آموزشی با همکاری دفتر کمک آموزشی وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر کرده است. همچنین کتاب جدیدالتالیف ریاضی مقطع اول متوسطه برای اولین بار همراه با لوح فشرده آن برای دانش‌آموزان سراسر کشور منتشر و توزیع می‌شود.

آثار تازه سید مهدی شجاعی

سید مهدی شجاعی نماینده جدیدی منتشر می‌کند. عنوان این نمایشنامه، «گرشمه خسروانی یا مخالف بیداد به طرز همایون» است که از سوی نشر کتاب نیستان در حال انتشار است.

به گفته این نویسنده، همچنین کتاب «آیین زندگی»، ترجمه و توضیح نامه سی و یکم «نهج البلاغه» با همکاری انتشارات نیسان و سازمان فرهنگی-هنری شهرداری تهران در شمارگان یک میلیون و ۵۰۰ هزار نسخه چاپ و سیزدهم رجب همزمان با ولادت حضرت علی (ع) منتشر خواهد شد.

از دیگر آثار شجاعی، کتاب‌های «طوفان دیگری در راه است»، «غیرقابل چاپ»، «رزیتاخون»، «مناجات»، «پدر، عشق، پسر»، «آفتاب در حجاب» و «سانتا ماریا» به ترتیب در دست انتشار برای نوبت‌های پنجم، دوازدهم، هشتم، نهم، نوزدهم، چهاردهم و دهم هستند.

ترجمه «فال خون» رونمایی شد

ترجمه انگلیسی محمدرضا قانون پرور از رمان «فال خون» نوشته داوود غفارزادگان، هفته گذشته با حضور نویسندگان و مترجمان آثار داستانی از جمله، مرتضی سهرنگی، جواد محقق و محسن مومنی در حوزه هنری رونمایی شد.

در ابتدای این مراسم محسن مومنی - مدیر مرکز آفرینش های ادبی حوزه هنری - با قدردانی از تلاش قانون پرور و همسر آمریکایی اش در ترویج زبان فارسی در آن سوی مرزهای ایران، گفت: این زوج برای گسترش زبان و ادبیات فارسی در جهان بسیار زحمت کشیده اند و جا دارد در مجلسی جداگانه به صورت ویژه از آنها تقدیر شود. قانون پرور بیش از ۴۴ سال اقامت در آمریکا یا زبان آموز فارسی تربیت کرده و با آثار ادبیات فارسی را به زبان انگلیسی ترجمه کرده است و با سفرهایی که به همین منظور به جاهای مختلف انجام داده، بیشتر از یک عمر کار فرهنگی کرده است.

ترجمه با لهجه مخصوص

این مترجم آثار ادبی اضافه کرد: بعضاً مترجمان ما در ترجمه یک اثر فارسی، مدام مخاطب را به زیرنویس هایی پی در پی و مطول ارجاع می دهند. به عقیده من داستانی که نیاز به این همه پاورقی داشته باشد، دیگر داستان نیست. در ترجمه همچنین باید مقداری از آن چیزهایی را که به آن رنگ محلی می گوئیم، حفظ کنیم به عقیده من مخاطب انگلیسی زبان باید احساس کند که فلان اثر ترجمه است نه زبان اصلی و به قولی ترجمه لهجه داشت. مفاهیمی که ترجمه می کنیم البته باید صحیح باشد اما نباید لزوماً در آن زبان (مثلاً انگلیسی) مصطلح هم باشد.

دایره شهرت

قانون پرور با اشاره به دشواری های انتشار آثار ترجمه ای در آمریکا، گفت: مترجمی چند وقت پیش

مدیر مرکز آفرینش های ادبی حوزه هنری در پایان سخنانش از ترجمه هشت اثر دیگر از نویسندگان ایرانی به زبان انگلیسی، ۳۰ کتاب به زبان عربی، چهار کتاب به زبان ترکی استانبولی و چهار اثر به زبان اردو در این مرکز و تا پایان سال جاری خبر داد.

در ادامه محمدرضا قانون پرور - استادیار دانشگاه تگزاس آمریکا و مترجم آثار ادبی - با ذکر خاطره ای از یک کتاب فارسی ترجمه شده به زبان انگلیسی که ترجمه نارسای آن موجب خنده مخاطبان انگلیسی زبان شده بود، گفت: مترجمی که در محیط زبان هدف نیست و هر روز به طور مرتب با آن سر و کار ندارد، نباید دست به ترجمه یک اثر ادبی بزند. مسئله جهانی بودن داستان ها و اینکه چه داستانی کجا می تواند فهمیده و چگونه دریافت شود، مسئله بفرنجی است.

تمدید مهلت ارسال آثار

به کتاب سال حوزه

مهلت ارائه آثار به همایش کتاب سال حوزه تمدید شد. علاقه مندان به شرکت در این همایش می توانند کتب خود را تا ۲۰ تیرماه به دبیرخانه این همایش ارسال کنند.

دکتر علیرضا زهیری، مسوول دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه با اشاره به اتمام مهلت ارائه آثار در پایان خرداد ماه اظهار داشت: به منظور پربارتر شدن این همایش و بروز قابلیت های بیشتری از پژوهشگران حوزه ی مهلت شرکت در این همایش تا ۲۰ تیرماه تمدید شده است.

وی افزود: تنها کتاب هایی در این همایش شرکت داده می شوند که برای نخستین بار به چاپ رسیده اند و در یکی از رشته های ۱۳ گانه همایش نگارش یافته اند. زهیری از فقه، حقوق، فلسفه و کلام، تاریخ و کلام، ترجمه و تصحیح، قرآن، اقتصاد، دانش سیاسی، تاریخ و سیره، علوم تربیتی و اجتماعی، حدیث، ادبیات و تکنولوژی آموزشی به عنوان رشته های ۱۳ گانه فراخوان این همایش یاد کرد.

وی از توجه جدی تر به پایان نامه های حوزه ی به عنوان یکی دیگر از برنامه های سال جاری همایش کتاب سال حوزه یاد کرد و اظهار داشت: امسال پایان نامه های سطح ۴ حوزه علمیه قم که در سال ۸۵ یا ۸۶ دفاع شده اند در دهمین همایش کتاب سال حوزه شرکت داده می شوند.

مسئول دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه تصریح کرد: تلاش می کنیم دهمین همایش کتاب سال حوزه دی ماه سال جاری برگزار شود.

علاقه مندان به شرکت در همایش کتاب سال حوزه می توانند آثار خود را به نشانی قم، بلوار امین، کوچه ۲ فرعی اول، ساختمان انجمن های علمی حوزه، دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه ارسال کنند.

وزارت نفت در خوزستان ۲۰۰ کتابخانه می سازد

قرائتخانه در شهرستان های استان، محسوس است. استاندار خوزستان، درباره طرح اهدای کتاب از سوی خانواده ها به کتابخانه های عمومی گفت: پیش بینی می شود که با اهدای یک نسخه کتاب از سوی هر خانواده، بیش از یک میلیون نسخه کتاب به کتابخانه های استان واکا شود.

وی با بیان این مطلب که تاکنون فقط ۲۵ درصد بدهی نیم درصد درآمد شهرداری ها به کتابخانه ها پرداخت شده، تاکید کرد: در صورتی که شهرداری ها بدهی خود را نپردازند، از اعتبار تملک دارایی های سال جاری سهمی نخواهند داشت.

در این جلسه همچنین فضیلت پور، مدیر کل کتابخانه های عمومی خوزستان گفت: اکنون ۶۰ هزار عضو فعال کتابخانه های استان، از ۹۰۰ هزار نسخه کتاب استفاده می کنند.

وی افزود: تابستان سال جاری، ۲۱۴ هزار نفر تحت پوشش بیش از ۳۷۵ برنامه اوقات فراغت کتابخانه های استان قرار می گیرند.

امسال به مناسبت یکصدمین سالگرد کشف نفت در خوزستان، از محل اعتبار وزارت نفت ۱۰۰ کتابخانه شهری و ۱۰۰ کتابخانه روستایی در این استان ساخته می شوند.

این خبر را سید جعفر حجازی، استاندار خوزستان در جلسه انجمن کتابخانه های عمومی استان اعلام کرد.

وی در این جلسه که با حضور عباس بسی خاسته، مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان و رحیم فضیلت پور، مدیر کل امور کتابخانه های خوزستان در استانداری برگزار شد، گفت: با توجه به پایین بودن تعداد کتابخانه های عمومی استان در مقایسه با استانداردهای کشور، جلسه های متعددی برگزار و دستگاه های اجرایی ملزم به ساخت کتابخانه ها شدند.

حجازی با خاطر نشان کردن این که ۵۰ درصد از مراجعان کتابخانه های خوزستان را دانش آموزان تشکیل می دهند، اظهار داشت: نیاز به ساخت

کتاب ماه دین منتشر شد

آخرین شماره کتاب ماه دین با مطالبی در حوزه نقد و بررسی کتاب های دینی به روی پیشخوان مطبوعات رفت.

در این شماره از کتاب ماه دین که دربرگیرنده مطالب سه شماره (۱۲۳ تا ۱۲۵) در یکصد و ده صفحه است، پس از سرمقاله، مقاله ای از سام رشوانی با برگردان صفر عزتی، تحت عنوان «گرایش مقاصدی در تفسیر ابن عاشور» آمده که به نقد و بررسی کتاب التحریر و التئویر فی التفسیر نوشته محمد طاهر بن عاشور می پردازد.

در بخش نقد کتاب های فارسی، ابتدا مجید مرادی رودپشتی به بررسی ترجمه سیدعلی موسوی گرمارودی از صحیفه سجاده پدیده و در ادامه دفتر شانزدهم میراث حدیث شیعه توسط سیدحسین فاطمی موحد، کتاب «مقتل امام حسین (ع) و یاران» با نقدی از علی صابری، کتاب «الهیات مسیحی در قرن بیستم» توسط دکتر بخشعلی قنبری مورد نقد و ارزیابی قرار گرفته اند. «موسوعه امام مهدی (عج)» در گفت و گویی با حجت الاسلام سیدمحمدکاظم طباطبایی، سرپرست این موسوعه دو زبان فارسی - عربی (که از سوی موسسه علمی دارالحدیث در دست تهیه است) معرفی شده و در ادامه پس از معرفی کتاب های خارجی، علیرضا حسینی به معرفی موسسه شیعه شناسی پرداخته است.

«امام حسین (ع)» در منابع مرجع» در این شماره از کتاب ماه دین توسط امیرحسین شرافت گزارش شده و در پایان نیز اخبار تازه های کتاب، همایش و ... ارائه می شود.

فهرست کتاب های منتشر شده در سه ماه پایانی سال ۱۳۸۶ در هیئت یک لوح فشرده ضمیمه این شماره از کتاب ماه دین است.

استاد ارجمند و فرهیخته جناب آقای دکتر نصرالله حکمت

چگونه می توان شکر این نعمت را گزارد که هنوز هم در عرصه قلم و سخن، مسیحا نسائی وجود دارند که جان افسرده را روح و روان می بخشند.

بت شکنائی که ابراهیم وار، در صحنه حاضر می شوند و اصنام ساخته شده بت پرستان و بت گران را فرو می ریزند.

کار شما و سخن شما در جلسه ی نقد و بررسی «حسن بصری» تالیف استاد ثبوت در سرای اهل قلم همانگونه بود که بایست.

وجودتان سبز و برقرار

سید محمد محدث، سید علی رضا علوی طباطبایی، سید ملک محمد مرعشی، محمد بهشتی، علی مستوفیان، محمد رضا روستا، سید محمد حسین فقیه ایمانی، عبدالرضا بارفروش، محمد باقر نحوی، جمفر نوانا، فرج اله عقیلی، سید عباس وحیدی، علیرضا سعادت، جواد انتظاری، علیرضا کشوری، مجید محمودی، دکتر آرمین شیروانی، شهاب الدین کاکونی

انتشارات دانشجو همدان

در نظر دارد یکی از فروشگاههای کتاب خود را در بهترین نقطه شهر با امتیازات ویژه به فروش برساند

۰۸۱۱-۸۳۷۸۰۱۰
تلفن های تماس ۰۸۱۱-۸۳۷۸۰۲۰
۰۹۱۸-۱۱۱۵۵۲۱

ساعت تماس ۱۳-۹ و ۲۰-۱۶

خانه کتاب منتشر کرد

خلاصه مقالات

همایش مولود

خیابان انقلاب بین فلسطین و صیای جنوبی
شماره ۱۱۷۸

دیداری از مؤسسه لغتنامه دهخدا

خانه‌ای برای واژه‌های فارسی

دانشجویان با حدود ۱۲۰۰۰ جلد کتاب و ۲۰۰ منبع غیرکتابی شامل نوارهای صوتی، فیلم، سی دی و نقشه نیز در این موسسه وجود دارد. بیشتر کتاب‌های کتابخانه مذکور، مجموعه‌های اهدایی علاقمندان ایران و زبان فارسی است.

تالار دکتر شهیدی یکی دیگر از بخش‌های این سازمان است. این تالار شامل مجموعه کتاب‌های کتابخانه شخصی مرحوم دکتر شهیدی بالغ بر ۷۰۰۰ جلد کتاب چاپی، سنگی و نسخه‌های خطی، تقدیرنامه‌ها، نشان‌ها و جوایز آن مرحوم است که به سازمان اهدا شده است. این مجموعه در حال حاضر در دست فهرست برداری است و سپس به استفاده پژوهشگران و استادان اختصاص داده خواهد شد.

گنجینه دهخدا

گنجینه دهخدا شامل نوشته‌ها، نامه‌ها، اسناد و عکس‌های مربوط به علامه دهخدا، در اسفند ماه ۱۳۸۴ به مناسبت پنجاهمین سالگرد درگذشت وی گشایش یافت که به طور دائم برای بازدید علاقمندان دایر است. این مجموعه نشان‌دهنده زمینه فعالیت‌های گوناگون دهخدا است که در زیر به پاره‌ای از آنها می‌پردازیم.

برگه‌ها

برگه‌ها (فیش‌ها) حاصل ۴۰ سال یادداشت برداری، مطالعه و تحقیق دهخدا در متون نظم و نثر ۱۰۰۰ ساله ادب فارسی است. در طول این سال‌ها نزدیک به ۲ میلیون برگه تهیه شده که نیمی از آن به خط دهخدا است و عمری ۹۰ ساله دارد و بخشی دیگر به خط یاران و همراهان اوست و پایه تألیف لغتنامه بزرگ ۵۰ جلدی قرار گرفته است. لغتنامه دهخدا نخستین و از شاخص‌ترین کارهای علمی دسته جمعی در ایران

آموزشی این مرکز که در آغاز تنها در ۴ سطح و در طول سه ماه و نیم برگزار می‌شد، اینک به دو دوره فشرده صبح و عصر به مدت ۶ هفته و در ۶ سطح، دوره‌های خواندن و نوشتن در دو سطح و دوره عالی زبان و ادبیات فارسی در ۳ نیمسال، افزایش یافته و هر سال بیش از ۵۰۰ دانشجوی سراسر جهان در این مرکز به فراگیری زبان و ادبیات فارسی مشغول هستند.

این مرکز همچنین در سال ۱۳۸۴ با همکاری انتشارات دانشگاه تهران، نخستین کتاب آموزش فارسی را در سطح مقدماتی با نام «فارسی به فارسی» منتشر کرد. این کتاب نوشته دکتر شکوفه شهیدی عضو هیأت علمی مرکز است. ریاست مرکز از سال تأسیس تا زمان وفات دکتر شهیدی بر عهده وی بود که هم اکنون توسط دکتر علی افخمی اداره می‌شود.

وحدت در اهداف علمی و وحدت اداری این مرکز با مؤسسه لغتنامه دهخدا سبب شد تا طرح ادغام دو نهاد و استقلال آن از دانشکده ادبیات، به رییس دانشگاه تهران پیشنهاد شود. این دو نهاد از سال ۱۳۸۶ با تصویب هیأت رئیسه دانشگاه، تحت عنوان واحد مؤسسه لغتنامه دهخدا و مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

بخش‌های سازمان

این سازمان دارای دو بخش آموزشی و پژوهشی با پیش‌بینی ۱۲ عضو هیأت علمی است که وظیفه آن تحکیم و گسترش زبان فارسی از طریق آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبان‌ها و تألیف واژه‌نامه‌های مصوب در شورای طرح‌هاست. بخش‌های دیگری نظیر کتابخانه مؤلفان با ۱۱ هزار جلد کتاب فارسی، عربی و غیر آن و نسخه‌های خطی، ویژه مؤلفان لغتنامه‌ها و اعضای هیأت علمی و کتابخانه مرکزی

دکتر سعید نجفی اسداللهی، دکتر رسول شایسته، دکتر حسن احمدی گیوی و عباس دیوشلی و برخی دیگر آغاز شد و در حال حاضر اعضای هیأت علمی مرکز به همراه گروهی از مؤلفان جوان نیز به آنان پیوسته‌اند تا روند کار را سرعت بخشند. تا کنون حرف آ و بخشی از حرف الف این فرهنگ در قطع رحلی منتشر شده است.

تألیف واژه‌نامه زبان‌های ایرانی یکی دیگر از طرح‌های در دست اجرای این مؤسسه است. کار تألیف این واژه‌نامه به طراحی و زیر نظر دکتر آزیده مقدم، عضو هیأت علمی مرکز، از سال ۱۳۸۵ آغاز شده و امید است تألیف آن تا سال ۱۳۸۹ به پایان برسد.

انتشار برخی نوشته‌ها، نامه‌ها و ترجمه‌های دهخدا، انتشار مجموعه رباعیات گردآوری شده توسط دکتر دبیر سیاقی، تهیه بانک دیجیتال از نسخه‌های خطی در اختیار و آماده ساختن آنها برای استفاده استادان و پژوهشگران، تهیه جلد‌های ۲، ۳ و ۴ کتاب فارسی به فارسی و تهیه لوح‌های فشرده صوتی و تصویری برای آموزش زبان فارسی از سطح مقدماتی تا پیشرفته، از دیگر طرح‌های در دست اجرا در این مؤسسه است.

مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی

مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی بخش آموزشی این سازمان است. این مرکز، نخستین نهاد دانشگاهی است که صرفاً برای آموزش و گسترش زبان فارسی طراحی و تأسیس شده است.

این مرکز در سال ۱۳۶۸ به پیشنهاد مرحوم دکتر سید جعفر شهیدی، رئیس وقت مؤسسه لغتنامه دهخدا و با تأیید وزارت علوم و آموزش عالی تأسیس شد و تا سال ۱۳۸۶ بیش از ۷۰۰۰ نفر از سراسر جهان در این مرکز زبان و ادبیات فارسی را آموختند. دوره‌های

موسسه لغتنامه دهخدا، نخستین سازمان ایرانی است که برای تألیف واژه‌نامه تأسیس شده است. این مؤسسه در سال ۱۳۲۴، یعنی حدود ۳۰ سال پس از آن که دهخدا طرح تألیف لغتنامه را آغاز کرد در خانه دهخدا در خیابان ایرانشهر تهران تأسیس شد.

پس از درگذشت دهخدا در سال ۱۳۳۴ این مؤسسه به دو اتاق در کنار عمارت مجلس در میدان بهارستان منتقل شد و بنا بر وصیت دهخدا، دکتر محمد معین سرپرستی اداره آن را بر عهده گرفت و دیگر یاران دهخدا، یعنی دکتر سید محمد دبیر سیاقی و دکتر سید جعفر شهیدی او را یاری دادند.

در آذر ماه ۱۳۳۶ این مؤسسه به دانشکده ادبیات دانشگاه تهران منتقل شد و اعضای لغتنامه در ساختمان نگارستان در میدان بهارستان مشغول به کار شدند.

در سال ۱۳۵۳ مرحوم دکتر محمود دافشار، ساختمانی را در محل موقوفات خود واقع در محله باغ فردوس شمیران به مؤسسه لغتنامه دهخدا اهدا کرد و از آن پس مؤسسه لغتنامه دهخدا در این مکان به کار خود ادامه داد و کار تألیف لغتنامه در سال ۱۳۵۹، در ۵۰ جلد پایان یافت.

در طول تألیف این لغتنامه بیش از ۱۰۰ نفر در تألیف، یادداشت برداری و تنظیم یادداشت‌ها با مؤسسه همکاری داشته‌اند. این اثر بزرگ ملی در سال ۱۳۷۲ حروف نگاری رایانه‌ای شد و اینک در ۱۶ جلد قابل بهره‌برداری است. این لغتنامه همچنین بر روی لوح فشرده نیز قابل استفاده است.

طرح‌های در دست اجرا

لغتنامه فارسی یکی از طرح‌های در دست اجرای مؤسسه است که تألیف آن از سال ۱۳۶۰ زیر نظر دکتر شهیدی و مؤلفان لغتنامه دکتر سید محمد دبیر سیاقی،

است که به سامان رسیده و پایان گرفته است.

کتاب های دهخدا

مجموعه کتاب هایی که دهخدا هنگام مطالعه یا استخراج لغات و اصطلاحات بر حواشی آن یادداشت نوشته نیز در این گنجینه نگهداری می شود. این یادداشت ها به صورت های گوناگون مانند تصحیح واژه یا عبارت، توضیح درباره یک کلمه یا جمله یا اصطلاح است. نامه ها و اسناد مربوط به دهخدا از جمله وصیت نامه، نامه های دهخدا به برادرش ابراهیم خان و نامه های دهخدا به مجلس نیز در این گنجینه در معرض نمایش گذاشته می شود.

عکس ها و آثار دهخدا

عکس ها و آثار دهخدا نیز در این گنجینه نگهداری می شود. مقدار زیادی از این عکس ها و نامه ها توسط فرهاد دهخدا، برادرزاده علامه دهخدا به این گنجینه اهدا شده است.

فعالیت های گنجینه

در گنجینه دهخدا فعالیت هایی نظیر نسخه برداری و بازنویسی نامه های دهخدا، نسخه برداری و بازنویسی نامه ها و اسناد دهخدا، گردآوری نام یاران و همکاران دهخدا که از آغاز تا امروز در کار لغت او را یاری داده اند، تهیه کارت های یادبود از دهخدا و گردآوری نمونه آثار تألیفی مؤلفان مؤسسه لغت نام؟ دهخدا انجام می شود.

در پی فراخوان سازمان اسناد ملی ایران از طریق دانشگاه تهران، گنجینه دهخدا برای حفظ و نگهداری بهتر از کتاب های خطی، اسناد و دست نوشته های دهخدا در اختیار آن مرکز قرار گرفت و با موافقت ریاست مؤسسه و دعوت از آسیب شناسان و مرمت گران، مقرر شد سازمان اسناد ملی برای بازسازی و مرمت کتب خطی و اسناد گنجینه با لغتنامه همکاری کند...

طرح های در دست اجرای گنجینه دهخدا

گنجینه دهخدا نیز مانند موسسه لغتنامه دهخدا برنامه هایی را در دست اجرا دارد یا در آینده اجرا خواهد کرد که از میان آنها می توان به تهیه بانک دیجیتال از فیش های لغتنامه دهخدا و اسناد اشاره کرد. این گنجینه همچنین تلاش می کند نامه ها، یادداشت ها و دست نوشته های دیگری از دهخدا را نیز بر این مجموعه بیفزاید. از میان برنامه های آینده گنجینه دهخدا نیز می توان به انتشار برخی نوشته ها، نامه ها و ترجمه های دهخدا اشاره کرد.

اکنون

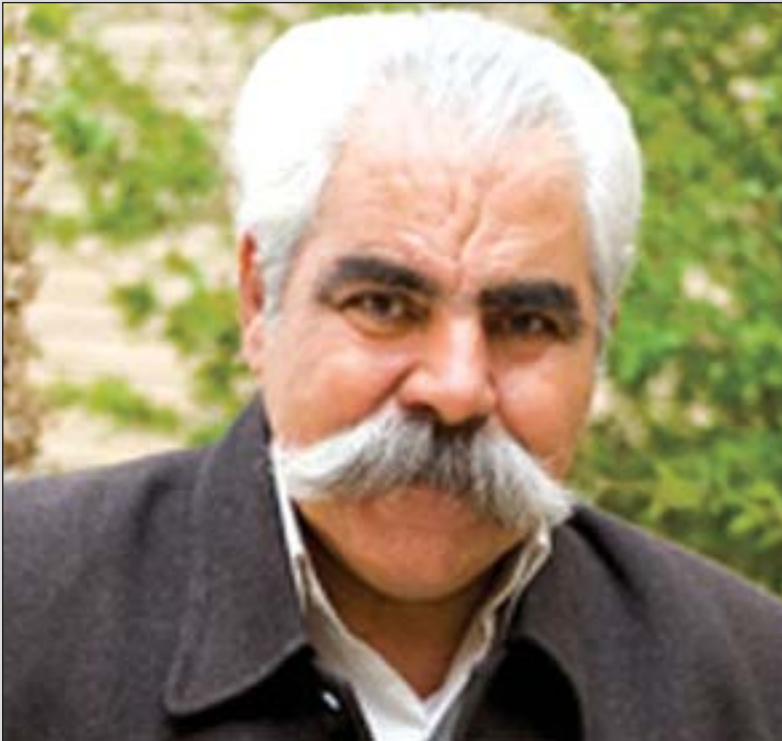
در پی درگذشت مرحوم سید جعفر شهیدی -رییس پیشین مؤسسه لغتنامه دهخدا - در دی ماه ۸۶، دکتر علی افخمی رییس کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، در اردی بهشت ماه ۸۷ طی حکمی از سوی رییس دانشگاه تهران به ریاست این مؤسسه منصوب شد. وی در گفت و گو با خبرنگارهای گفت: هر مدیری که می آید باید دلیل و برهان و برنامه ای برای پذیرش آن پست را داشته باشد و بنده هم به دو دلیل ریاست مؤسسه لغتنامه دهخدا را پذیرفتم. اولاً من زبان شناس هستم و قبلاً دانشکده زبان ها را تأسیس کرده ام. پس اگر این پست را پذیرفتم به این دلیل است که در راستای تخصص من است.

افخمی در این گفت و گو با اشاره به اینکه تخصص در زمینه فرهنگ نگاری نیز یکی دیگر از دلایل پذیرش این مسئولیت از سوی او بوده است، گفت: در سال ۶۸ که آقای دکتر شهیدی رییس مؤسسه لغتنامه دهخدا بودند، پیشنهادی به شورای دانشگاهی ارائه شد که بنده هم آن موقع عضو آن شورا بودم. این پیشنهاد مبنی بر ایجاد مرکز بین المللی آموزش زبان فارسی بود که تصویب شد و به مؤسسه لغتنامه دهخدا اضافه شد که در حال حاضر درم ادغام شده و به عنوان یک سازمان زیر نظر حوزه ریاست دانشگاه اداره می شود.

با توجه به اینکه دکتر افخمی در حوزه آموزش، در زمینه زبان شناسی کاربردی فعالیت می کند، می توان امیدوار بود که مرکز بین المللی آموزش زبان فارسی این مؤسسه، شاهد تغییراتی مطلوب باشد. خود وی نیز تصریح کرده است: برای ارتقای کیفیت آموزش زبان فارسی، نظرانی دارم که قطعاً دنبال خواهم کرد.

نمایشگاه کتاب تسالونیکي در گفت و گو با احمد بیگدلی

خرید کتاب های ایرانی تا سکه آخر

یوسف نگاریان: هفتمین نمایشگاه بین المللی کتاب یونان چندی پیش با حضور ایران در شهر تسالونیکي برگزار شد. در این نمایشگاه ۲۰۰ ناشر از ۴۶ کشور جهان شرکت کرده بودند و کشور فرانسه میهمان ویژه این نمایشگاه بود. از همین رو در کنار ۲۵ نویسنده فرانسوی، بسیاری از نویسندگان مطرح جهان نیز در این نمایشگاه شرکت کرده بودند. همچنین در مراسم افتتاحیه این نمایشگاه، شخصیت های فرهنگی علمی و نویسندگانی از یونان و تعدادی از کشورهای خارجی حضور داشتند. مؤسسه نمایشگاه های فرهنگی برای دومین سال از سوی ایران در این نمایشگاه شرکت کرده بود که این حضور بر اساس تفاهم متقابل نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و نمایشگاه کتاب یونان انجام شده بود چنان که یونان نیز در بیست و یکمین نمایشگاه کتاب ایران غرفه ای رایگان به مساحت ۱۲ متر مربع در اختیار داشت.

احمد بیگدلی یکی از نویسندگان ایرانی حاضر در این نمایشگاه بود. او که از طرف مؤسسه نمایشگاه های فرهنگی ایران به تسالونیکي رفته بود، درباره حضور ایران در این نمایشگاه گفت: «غرفه ایران سایر غرفه های اطراف که به کشورهای عربی اختصاص داده شده بود و تا دو روز بعد خالی ماندن بودند، بسیار زیبا بود با استقبال مواجه شد و حتی برخی از اهالی کلیسا به دیدار غرفه ایران آمدند.» به گفته احمد بیگدلی، برنده کتاب سال جمهوری اسلامی در سال ۸۵، اکثر بازدیدکنندگان غرفه ایران را هنرمندان هنرهای تجسمی، شاعران و علاقه مندان به تاریخ تشکیل می دادند. وی افزود: «یکی از آنها هرچه پول داشت، تا سکه آخر پرداخت و کتاب های مورد نظرش را خرید و در سبد چرخدار گذاشت و بدون کرایه اتوبوس به خانه رفت. کتاب ها در قفسه های قابل دسترس قرار داشتند و در زمینه تاریخ نگارگری، معماری، ایران شناسی، ادبیات کهن، تاریخ و... به صورت دوزبانه، دسته بندی شده بودند. غرفه ایران از ادبیات معاصر خالی بود، شاید به این دلیل که حضور ایران در نمایشگاه، صرفاً به قصد معرفی تاریخ، فرهنگ و هنرهای تجسمی ایران صورت گرفته بود.»

بیگدلی در وصف نمایشگاه کتاب یونان گفت: «در نخستین نگاه، آن چه که دیده را می آراست، فرش پرزدار بود که در سرتاسر سالن ها انداخته شده بود و غرفه های متعدد کتاب کودکان که در سالن فوقانی به شکلی بسیار زیبا، برپا شده بودند.» وی از اتاقک های مخصوص بازی کودکان گفت که در میان غرفه ها ساخته شده بود و افزود: «در ضمن برپایی نمایشگاه، تئاتر خاص کودکان و موسیقی اجرایی شد. پدران و مادران و یادپر بزرگ ها و مادر بزرگ ها، به اتفاق بچه ها و نوه های شان به دیدن نمایشگاه می آمدند و با حوصله در هر موردی برای فرزندان شان توضیح می دادند.»

این نویسنده که آثاری همچون «اندکی سایه»، «شبی بیرون از خانه»، «من ویران شدم» و «آقای باغ سیب» را در کارنامه دارد تسالونیکي را دومین شهر بزرگ کشور یونان و صف می کند که در شمال آتن و در ساحل خلیج تسالونیکي قرار گرفته است؛ شهری که فرهنگی است و با آفتابی درخشان، آب و هوایی ملایم و آثار باستانی به جامانده از تاریخ کهن سرزمین یونان که هزاران سال از عمرش می گذرد و یادآور اندیشمندان بزرگی همچون سقراط و افلاطون و هنرمندانی همچون سوفکلس و اوروید است. او در ادامه گفت: «هر ساله در شهر تسالونیکي، جشنواره های متعددی برگزار می شود، از جمله نمایشگاه بین المللی کتاب یونان، که پنجمین دوره آن در فاصله زمانی ۲۹ می تا اول ژوئن ۲۰۰۸ میلادی

جمله عواملی می داند که نشاط خاصی به نمایشگاه بخشیده بود و روح زندگی را در غرفه ها و میان اوراق کتاب ها می دمیدند. وی افزود: «بچه های تمام دنیا شبیه به هم هستند و صدای خنده شان از شوق حیات لبریز است.»

بیگدلی انتشار ویژه نامه را از جمله ویژگی های نمایشگاه کتاب یونان عنوان کرد و گفت: «هر روز کمی پس از ظهر، ویژه نامه مفصل نمایشگاه در اختیار بازدیدکنندگان قرار می گرفت که در بدو ورود، به آنها یک کیف خرید ارغوانی هدیه داده می شد.» وی همچنین از اجرای موسیقی زنده و جلسات سخنرانی در سالن های مختلف به زبان انگلیسی، فرانسه و یونانی به عنوان برنامه ها جنبی نمایشگاه کتاب یونان نام برد و گفت: «در اغلب این برنامه ها، سالن ها شلوغ بود و چنین به نظر می رسید که بازدیدکنندگان بخشی از وقت خود را برای شرکت در جلسات سخنرانی اختصاص داده اند.»

نویسنده برگزیده جایزه کتاب سال برای رمان «اندکی سایه» همچنین از تلاش برگزارکنندگان نمایشگاه کتاب یونان برای گسترش این نمایشگاه و شناساسایی آن به دیگر کشورهای جهان یاد کرد و گفت: «چنین به نظر می رسید که کوشش برگزارکنندگان نمایشگاه بین المللی کتاب یونان برای آن است که این نمایشگاه در سطح وسیعی گسترش یابد و حداقل کشورهای جنوب اروپا را دربرگیرد.» وی افزود: «برخی از این بازدیدکنندگان در این میان، برای دیدن آثار باستانی و مناظر دیدنی توسط برگزارکنندگان نمایشگاه به گردش برده می شدند تا خاطره نمایشگاه سال ها در ذهن آنها بماند و سال های آینده نیز در این رویداد فرهنگی شرکت کنند.»

به گفته احمد بیگدلی، آنچه که باید گفت و بدان اهمیت داد، این است که تفاوت فاحشی میان نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و نمایشگاه بین المللی کتاب یونان وجود داشت؛ تفاوتی که در وهله اول به چشم می آمد و باعث تعجب می شد. فراوانی جمعیت در نمایشگاه بین المللی کتاب یونان بسیار کم بود، مگر عصر روز یکشنبه. حال آن که نمایشگاه بین المللی کتاب تهران، همه ساله از علاقه مندان، کتاب دوستان و تماشاگران لبریز است.

(نهم تا دوازدهم خرداد) برگزار شد.» وی از حضورهای چهره های فرهنگی در این جشنواره گفت و افزود: «این جشنواره توسط شخصیت های سیاسی، فرهنگی، علمی یونان افتتاح شد و در آن، تعدادی از نویسندگان خارجی از جمله ایران حضور داشتند و کشور فرانسه به عنوان مهمان ویژه در آن شرکت داشت، با غرفه ای وسیع به رنگ سیاه و با نورپردازی باشکوه و چشم نواز که در وسط سالن اول، جلوه ای خاص داشت. در این جشنواره، تعداد ۲۰۰ ناشر از ۴۶ کشور جهان شرکت داشتند.»

بیگدلی شرایط برپایی نمایشگاه کتاب یونان را بسیار فرهنگی و منسجم خواند و در ادامه گفت: «همه می توانستند کتاب ها را ورق بزنند و از مسئول غرفه توضیح بخواهند. در نمایشگاه، زبان انگلیسی، اسپانیایی، فرانسوی و یونانی به گوش می رسید و چنین به نظر می رسید که از سایر کشورها برای دیدن نمایشگاه بین المللی کتاب یونان آمده اند.» وی از غرفه داران و مسئول غرفه ایران در این نمایشگاه بین المللی به نیکی یاد کرد و افزود: «مسئول غرفه ایران به زبان انگلیسی آشنایی کامل داشت و به همین جهت بازدیدکنندگان به راحتی اطلاعات لازم درباره ایران را از او دریافت می کردند.»

به گفته بیگدلی مراسم افتتاح نمایشگاه با شکوه فراوانی همراه بود و روز اول، بچه های پیش دبستانی، ابتدایی و بعد بزرگ ترها در صف های منظم و به همراه معلمان شان به تماشای نمایشگاه آمده بودند. بیگدلی بازی های کودکان و سرودخوانی آنها را از

اکثر بازدیدکنندگان غرفه ایران را هنرمندان هنرهای تجسمی، شاعران و علاقه مندان به تاریخ تشکیل می دادند. یکی از آنها هرچه پول داشت، تا سکه آخر پرداخت و کتاب های مورد نظرش را خرید

ماراتن ترجمه شاهکار اگزوپری ادامه دارد

شازده کوچولو در سیاره مترجم‌ها

مترجم کتاب «پینوکیو، آدمک چوبی» یکی دیگر از ویژگی‌های مثبت وجود چندین ترجمه از یک اثر را، پخش گسترده‌تر آن می‌داند و معتقد است: «هر ناشر، محدوده پخش خود را دارد و به نشر تعداد محدودی کتاب می‌پردازد، در نتیجه انتشار ترجمه‌های متفاوت می‌تواند شمارگان بیشتری از یک کتاب خوب و خواندنی را در حوزه گسترده‌تری در اختیار خوانندگان بگذارد.»

رحماندوست با اشاره به این که آنچه گفته شد درباره ترجمه‌های فنی و دانشگاهی است نه ترجمه‌های بازاری می‌گوید: «بودند و هستند ناشرانی که بدون توجه به مخاطب و روح کلی اثر، تنها بازار را در نظر می‌گیرند. برای مثال ناشری یکی از جلد‌های هری پاتر را به پنج مترجم می‌سپارد، بدون آن که مترجمان به ویرایش فصل‌های مختلف کتاب بپردازند و اصطلاحات بخش‌های مختلف را یکی کنند.»

شاعر مجموعه «بازی با انگشت‌ها» نیز مثل نجف خانی و اقبال زاده وجود سازمانی که فعالیت مترجمان را سامان دهد ضروری می‌داند و می‌گوید: «قطعاً باید چنین نهادی وجود داشته باشد، اما حتی وجود این مرکز نیز مانع انتشار همزمان دو ترجمه از یک اثر واحد نمی‌شود.»

خواننده سرگردان

بعضی برای این باورند که وجود ترجمه‌های گوناگون از یک اثر، مخاطب را سرگردان می‌کند. برای مثال خواننده سردرگم می‌شود که از میان ترجمه‌های مختلف «شازده کوچولو» کدام یک را انتخاب کند؟ محمد قاضی را؟ ابوالحسن نجفی را؟ مصطفی رحماندوست را؟ یا... اما بعضی دیگر معتقدند که اگر مخاطب حرفه‌ای وجود داشته باشد، هر ترجمه مخاطبان خاص خود را خواهد داشت.

شهرام اقبال زاده از جمله کسانی است که فکر می‌کند، در مورد چگونگی انتخاب یک ترجمه از میان ترجمه‌های متفاوت یک اثر، نمی‌توان حکم قطعی صادر کرد. بعضی مخاطبان، ترجمه شاعرانه را می‌پسندند و به سراغ احمد شاملو می‌روند؛ کسی که به ترجمه دقیق کتاب «شازده کوچولو» نپرداخته و از نظر زبانی، چندان به اصل اثر وفادار نبوده است اما بعضی دیگر به اسم و اعتبار ناشر توجه می‌کنند و گروه دیگری هم هستند که تنها عنوان کتاب را شنیده و به دنبال تهیه آن هستند، بدون این که به نام مترجم و یا ناشر فکر کنند.

مصطفی رحماندوست به کاستی‌های روند پخش کتاب در ایران اشاره می‌کند و معتقد است: با وجود کاستی‌هایی که در پخش کتاب وجود دارد خیلی خوب است که ترجمه‌های مختلف از سوی ناشران گوناگون منتشر شود تا هر دسته از خوانندگان، بر اساس علاقه خود، کتاب مورد نظر را تهیه کنند.»

محبوبه نجف خانی نیز در این میان معتقد است که باید دید بچه‌ها از چه طریق با کتاب آشنا می‌شوند و کتاب‌ها از چه راه‌هایی به کتابخانه‌های مدارس راه می‌یابند. آیا مشاورانی در مدرسه حضور دارند که بدانند برای هر دوره چه کتاب‌هایی مناسب‌تر است یا این که معلمان، بدون دانش آگاهی و علاقه به نمایشگاه کتاب می‌روند و کتاب می‌خرند؟ آنچه مسلم است این که تعداد اندکی از خانواده‌های ما نویسندگان و مترجمان خوب را می‌شناسند و گروه اکثر مردم، از این شناخت بی‌بهره‌اند و فکر می‌کنند کتاب کودک، یعنی همان کتاب‌های سطحی و بازاری که در داروخانه‌ها و دکه‌های روزنامه‌فروشی دیده می‌شود.

اختیارشان گذاشت تا هم از کارهای تکراری بپرهیزند و هم از دانسته‌های یکدیگر بهره ببرند، در شرایط فعلی نیز بهتر است مترجمان کودک و بزرگسال، نهادی تشکیل دهند و از حمایت‌های دولتی نیز بهره بگیرند و به جای ترجمه‌های تکراری به فعالیت هدفمند در این زمینه بپردازند.»

وی با اشاره به این که بعضی مترجمان و ناشران، تنها ضرورت بازار را در نظر می‌گیرند، بدون آن که به اصول ترجمه توجه کنند می‌گوید: «وقتی کتاب هری پاتر منتشر می‌شود، چند ناشر همزمان به ترجمه و انتشار این اثر می‌پردازند و حتی فصل‌های مختلف کتاب را به مترجمان گوناگون می‌سپارند، بدون آن که به سبک نگارش روایت توجه کنند. برای مثال نویسنده، گاهی یک پاراگراف را به صورت یک جمله مرکب نوشته، حال آن که بعضی مترجمان، به تقطیع و ساده کردن این عبارت‌ها پرداخته و اصل متن را مخدوش کرده‌اند.»

کودکان، تشنه تازگی اند

«زمانی که مخاطب ما کودکان هستند، باید ترجمه ما هم به روز باشد چون نثر و زبان این گروه سنی، متفاوت با بزرگسالان است.»

مصطفی رحماندوست، شاعر و نویسنده کودک و نوجوان نیز که خود از مترجمان «مسافر کوچولو» است با اشاره به ضرورت نوشتن ترجمه‌های گوناگون می‌گوید: «اثر بزرگ و تاثیرگذاری چون مسافر کوچولو، این زیندگی را دارد که به دست چندین مترجم ترجمه شود، ضمن این که هر شخص از نگاه خود به این اثر جاودان نگاه می‌کند و می‌کوشد تا ترجمه‌اش با کارهای پیشین تفاوت داشته باشد، برای مثال، تلاش کردم تا مسافر کوچولو را به زبان نوجوانان برگردانم.»

تازه‌تر منتشر شود البته با وجود برگردان فارسی این کتاب به همت ابوالحسن نجفی شاید نیاز به ترجمه تازه‌ای از آن نباشد، زیرا بیش از چند سال از ترجمه این کتاب نمی‌گذرد، هر چند عباس پژمان، بدون دلیل، دست به کاری نمی‌زند و باید دید این ترجمه با ترجمه‌های دیگر، چه تفاوتی دارد.»

نجف خانی ادبیات کودک را متفاوت با ادبیات بزرگسال می‌داند و می‌گوید: «آنچه در ادبیات کودک، اهمیت دارد، مخاطب است. مخاطبان ما هر چه کودک‌تر باشند، لذت بیشتری از ریم، تکرار، آهنگین بودن کلمات و بازی‌های زبانی می‌برند و مترجم باید به همه این موارد توجه کند. برای مثال، رولد دال، نویسنده‌ای است که از بازی‌های زبانی لذت می‌برد و مترجم باید بتواند به جای آن که ذهن خواننده را متوجه زیرنویس کند، لذت این بازی را به او بچشاند. اگر چه بعضی موارد قابل ترجمه نیست. به عنوان نمونه دال، کتابی دارد که به هیچ عنوان نمی‌توان آن را به فارسی ترجمه کرد، چرا که ترجمه، انتقال روح اثر است نه ترجمه واژه به واژه آن.»

در جست و جوی راهبردهای ترجمه

«مترجمان با حمایت‌های دولتی می‌توانند سازمان یا نهادی تشکیل دهند و به فعالیت هدفمند و منسجم در زمینه ترجمه بپردازند و گروه در شرایط کنونی، هیچ قانون و راهبردی بر آشفته‌بازار ترجمه، حاکم نیست.»

شهرام اقبال زاده، مترجم و منتقد با اشاره به ضرورت وجود یک نهاد متمرکز برای سامان دادن به امر ترجمه می‌گوید: «روزگاری زنده‌یاد حسین ابراهیمی (الوند) با راه‌اندازی خانه ترجمه چنین کرد و حدود ۳۰۰ نفر از مترجمان کودک و نوجوان را دور هم جمع کرد و کتاب‌های خوب و به‌روز را در

«زندگی یکنواختی دارم. من، مرغ‌ها را شکار می‌کنم. آدم‌ها مرا. همه مرغ‌ها عین همدند و همه آدم‌ها هم عین هم. این وضع یک خرده، خلقم را تنگ می‌کند. اما اگر تو منو اهلی کنی، انگار که زندگیم را چراغان کرده باشی. آن وقت، صدای پای را می‌شناسم که با هر صدای پای دیگری فرق می‌کند... آدم فقط از چیزهایی که اهلی می‌کند، می‌تواند سردر آرد، آدم‌ها دیگر برای سردر آوردن از چیزها وقت ندارند. همه چیز را همین جور، حاضر آماده از دکان‌ها می‌خرند. اما چون دکانی نیست که دوست معامله کند، آدم‌ها مانده‌اند بی‌دوست... تو اگه دوست می‌خواهی خب منو اهلی کن!»

سال‌ها از آن روز گذشته؛ روزی که آنتوان دوست اگزوپری با نشر زیبا، روان و شگفت‌انگیزش، خوانندگان بسیاری را در سراسر جهان اهلی کرد. امروز حدود ۲۰ ترجمه گوناگون از این کتاب منتشر و روانه بازار شده است و به تازگی انتشارات هرمس، به چاپ ترجمه تازه‌ای از این اثر جاودان به همت عباس پژمان پرداخته و مارا بر آن داشته تا به گفت و گو با چند تن از نویسندگان و مترجمان درباره ترجمه‌های متفاوت از یک اثر و ویژگی‌های مثبت و منفی آن بپردازیم.

محبوبه نجف خانی، مترجم کودک و نوجوان، بی‌توجهی به حقوق مولف را یکی از دلایل عمده وجود ترجمه‌های تکراری می‌داند و می‌گوید: «ناشران به خود اجازه می‌دهند تا متن کتاب را به هر مترجمی که دلشان می‌خواهد بسپارند، تا آنجا که مجموعه‌های داستانی را گاه به چند مترجم می‌سپارند و هر مجلد را یک نفر ترجمه می‌کند در صورتی که مترجم باید با حال و هوای داستان آشنا باشد و کلیت اثر را دریابد.»

مترجم مجموعه «جودی دمدی مزاج»، توزیع نامناسب را از دیگر علت‌های ترجمه‌های تکراری از یک اثر می‌داند و معتقد است: «ناشران، کاری به ترجمه‌های گوناگون از یک کتاب واحد ندارند و فکر می‌کنند که کتاب، اثر شناخته شده‌ای است و هر ناشری هم، پخش و مخاطب خاص خود را دارد و بازار تعیین می‌کند که کدام کتاب از کدام ناشر و مترجم، پذیرفتنی‌تر است. بگذریم از این که چنین طرز تفکری، چندان هم اشتباه نیست، خود من گاهی به اعتبار مترجم و گاه به اعتبار ناشر، کتابی را انتخاب کرده‌ام، بدون آن که به عوامل دیگر فکر کنم.»

نجف خانی به ضرورت وجود یک بانک اطلاعاتی اشاره می‌کند و می‌افزاید: «موسسه خانه کتاب اطلاعات حوزه نشر را به‌طور روزآمد گردآوری و منتشر می‌کند و باید از این اطلاعات به گونه‌ای استفاده شود که دو مترجم، همزمان یک اثر مشخص را ترجمه نکرده و به ناشر نسپارند. همچنین خوب است سازمان یا نهادی وجود داشته باشد که مترجمان حرفه‌ای و غیر حرفه‌ای را دور هم جمع کند تا هم مترجمان از شیوه و نوع فعالیت یکدیگر باخبر شوند و هم حرفه‌ای‌ها، تجربیات خود را در اختیار مترجمان غیر حرفه‌ای بگذارند.»

مترجم آثار رولد دال، یکی از دلایلی که موجب وجود ترجمه‌های گوناگون می‌شود را زبان می‌داند و معتقد است: «زبان و روزآمد بودن آن، عامل بسیار مهم و تاثیرگذاری است و بچه‌ها از خواندن کتابی که زبان آن کهنه است لذت نمی‌برند. به همین خاطر، اگر چه محمد قاضی، مترجم بسیار توانمندی بوده و کتاب «مسافر کوچولو» را به زیبایی ترجمه کرده، اما لازم است که ترجمه تازه‌ای با زبان امروز و فعل‌های

نظری به زندگی و آثار میرزا جواد آقاملکی تبریزی (قدس) به انگیزه برگزاری بزرگداشت او

مسیر سبز

چندی پیش استان آذربایجان شرقی میزبان پژوهشگران برجسته حوزه های مختلف دین پژوهی و عرفان در کنگره بزرگداشت آیت الله حاج میرزا جواد آقا ملکی تبریزی (قدس) عالم، فقیه و عارف گرانقدر بود. در این مجال تنها می توان به کتاب ها، مروری بر حالات و زندگی آیت الله ملکی تبریزی و یادنامه ایشان اشاره کرد. "باده گلگون" کتابی است ۶۵۰ صفحه ای دربرگیرنده آخرین نوشته ها درباره این عالم جلیل القدر، گنجینه های نور نیز گزیده سه اثر میرزا جواد آقا (اسرار الصلاه، المراقبات و لقاء الله) را در خود گردآورده است.

علاوه بر این سه کتاب دیگر با محوریت شناخت نامه این عارف برجسته معاصر با عنوان "تا حوالی عرش"، مروری بر حالات و زندگی آیت الله ملکی تبریزی و "یادنامه" به مناسبت این کنگره درباره ویژگی های شخصیتی، عرفانی، تحقیقی و سیره آیت الله میرزا جواد آقا ملکی تبریزی منتشر شده است.

بر اساس منابع موجود حاج میرزا جواد ملکی تبریزی فرزند حاج میرزا شفیق، در سال ۱۳۱۲ در تبریز متولد و به دلیل نسبتش با خانواده ملک التجار تبریزی به ملکی معروف شد.

ایشان پس از تحصیل دروس مقدماتی و سطوح در تبریز، در سال ۱۲۹۵ ق برای ادامه تحصیل به نجف اشرف عزیمت کرد و در کنار بارگاه امیر مومنان علی علیه السلام، در محضر استادان بزرگ و بنام آن روز از جمله آخوند ملا حسینقلی همدانی در زمینه اخلاق و عرفان، شیخ حاج آقا رضای همدانی صاحب حاشیه مکاسب در رشته فقه، میرزا حسین نوری در علم حدیث و درایه و دیگر استادان رشته های علوم دینی، مشغول تحصیل علم شده و در فقه به مقام اجتهاد نائل آمد.

میرزا جواد آقا ملکی تبریزی در سال ۱۳۲۰ یا ۱۳۲۱ ق به زادگاه خود یعنی تبریز برگشت و با تشکیل یک حلقه درسی به تدریس علوم دینی در شهر خود پرداخت. سپس در سال ۱۳۲۹ ق ابتدا به تهران و سپس به زیارت حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) به ری رفته و عاقبت در شهر مقدس قم سکنی گزید و مشغول انجام وظایف علمی و عملی شود. ایشان در قم به تدریس درس فقه و اخلاق پرداخت و محور درس فقهش کتاب مفاتیح فیض کاشانی بود.

در زمانی که آیه الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حایری به قم آمد و به اصرار شیخ محمد تقی بافقی که از دوستان مرحوم ملکی بود، در قم ماندگار شد و حوزه علمیه قم را تاسیس کرد، حاج میرزا جواد آقا مکتب اخلاقی و تهذیب نفس را تشکیل داد که ثمرات ارزنده ای داشت و شاگردان زیادی زیر نظرش تربیت شدند.

از شاگردان، معاشران و مصاحبان سند العارفین، میرزا جواد آقا ملکی تبریزی، می توان به بزرگان چون آیت الله العظمی امام خمینی (ره)، آیت الله العظمی سید ابوالقاسم خویی، آیت الله العظمی سید شهاب الدین مرعشی نجفی، آیت الله شیخ محمد حسین غروی اصفهانی (کمپانی)، آیت الله میرزا خلیل کمره ای، آیت الله آخوند ملا علی معصومی همدانی، آیت الله سید احمد

لواسانی، آیت الله شیخ محمدتقی بافقی، آیت الله سید صادق لواسانی، آیت الله حاج شیخ محمدرضا طیبی نجفی، آیت الله حاج سید حسین فاطمی قمی و آیت الله شیخ محمدتقی بهلول اشاره کرد.

بنابر روایات باقی مانده از یارانش درس اخلاق میرزا جواد آقا بر دو قسم بود: درسی که در منزل تشکیل می شد و برای تعدادی از شاگردان خاصش بود؛ و درسی که در مدرسه فضیبه قم برای عموم مردم می گفت، و می گویند که در آن مجلس، حدود چهار صد نفر شرکت می کردند.

آیت الله میرزا جواد آقا ملکی تبریزی با عبادت های شبانه و شب زنده داری بسیار مانوس بود و به خاندان رسالت به خصوص به امام زمان عشق و علاقه بی کران داشت. مناجات های او در لابلای آثارش حاکی از حال سوز و گداز عارفانه ایشان است. سرانجام این بزرگوار در سحر گاه یازدهم ذی الحجه سال ۱۳۴۳ هجری قمری دار فانی را وداع گفت و پیکر پاکش در قبرستان شیخان قم نزدیک مقبره میرزای قمی در خاک آرامید.

در ارزش آثار میرزا جواد آقا همین بس که امام خمینی (ره) مطالعه کتاب های ایشان را توصیه فرمودند اما هنوز جای این سوال باقی است که چرا تاکنون چهار اثر مهم ایشان با نام های کتابی در فقه، رساله در حج، رساله ای در اصول و حاشیه فارسی برغایه القصوی تاکنون منتشر نشده است.

کتابشناسی حاج میرزا جواد ملکی تبریزی

۱- اسرار الصلاه؛ میرزا جواد ملکی تبریزی؛ ترجمه صادق حسن زاده و علی خلیلی تهران انتشارات کیش مهر: ۱۳۸۶

کتابی است دربرگیرنده هزار نکته از اسرار نماز و در مقام استاد اخلاق برای انسانهای آماده خودسازی محسوب می شود. آیت الله میرزا جواد آقاملکی تبریزی در اثر حاضر علاوه بر سخن از آداب نماز و پرداختن به ارکان و واجبات و مستحبات نماز، برخی از اسرار طهارت و عبرت و تفکر را گوشزد و باز تعریفی از مفاهیم وسوسه و الهام بدست داده، با بحث از گناهان کبیره اشاره ای به توبه کرده و حضور قلب و حالات ملکوتی آدمی را توضیح می دهد.

او در لابلای سطور، خواننده را با مواعظ خود، پند داده و دعوت به توبه و انقطاع از ماسوی الله می کند. این کتاب به سال ۱۳۳۸ یا ۱۳۳۹ قمری در قم چاپ شده است. اصل کتاب به زبان عربی نوشته شده و پس از انتشار متن اصلی آن، بارها با برگردان های مختلفی به فارسی منتشر شده است.

۲- چه باید کرد؟ ترجمه و تنظیمی ویژه از المراقبات یا أعمال السنه؛ میرزا جواد ملکی تبریزی؛ ترجمه محمد تحریرچی؛ تهران: رسالت قلم؛ ۳۶۴

این کتاب در سه مجلد با تکیه بر بحث معصوم شناسی در مناجات و دعا و روزه داری شبهای قدر نوشته شده است در این اثر پربها، مقدمه ای کوتاه پیرامون دعا و راز و نیاز به چشم می خورد و سپس با قلمی گویا، اعمال ماههای مختلف، آثار و برکات روحی و معنوی آنها توضیح داده

شده است.

این کتاب در دوازده فصل، سه مقدمه و یک خاتمه و در ۵۴۴ صفحه تنظیم شده است.

۳- رساله لقاء الله عنوان اصلی: لقاء الله و السکوک الیه؛ با مقدمه، ترجمه، توضیح، تعلیق و اضافات از احمد فهری به ضمیمه مقاله منتشر نشده "در لقاء الله" از امام خمینی (ره) / تهران: نهضت زنان مسلمان / ۱۳۶۰/۲۶۷ص.

رساله لقاء الله کتابی است در حوزه عرفان و خدا شناسی که گاه از آن با عنوان "سیر الی الله" یا "رساله ی لقاییه" و یا "سیر و سلوک" یاد می شود که به شیوه ترکیبی فارسی و عربی تألیف یافته است. در این کتاب از اسم اعظم گفتگو می شود و سپس با بیان راه موفقیت الهی برای سالکین، درباره پیمودن راه خدا و طریق قرب و لقای او بحث می کند. در فصل اول کتاب به بحث پیرامون معانی مختلفی که برای لقاء الله ذکر شده، پرداخته و از آیات و روایات زیادی در تفسیر آن استفاده کرده است. سپس با اشاره به حدیث شریف مولی علی علیه السلام که می فرمایند: "من عرف نفسه فقد عرف ربه" طریق معرفت الله را معرفت نفس دانسته و فضیلت معرفت الله و لذت و بهجت حاصل از آن را شرح می دهد. همچنین سالک را به توبه حقیقی و تصمیم جدی به مراجعت به راه

خدا و برداشتن توشه کافی و مجاهدت و مراقبت در این راه، دعوت می کند. در ادامه از فضیلت تهجد و نماز شب و گریه از خوف مکافات الهی سخن می گوید و به ذکر و فکر فرا می خواند. نسخه خطی این کتاب نزد مرحوم مغفور حاج آقا حسین فاطمی قمی از خواص شاگردان و ملازمان دائمی ایشان بود و بخش عربی آن توسط افراد زیادی ترجمه شده است.

۴- کتابی در فقه (هنوز منتشر نشده است) این رساله در باب نکاح است و مولف به هنگام تمام شدن جزء اول آن می نویسد: "در ۱۷ صفر المظفر سال ۱۳۱۲ تمام شد." ولی در پشت جلد آن تاریخ نگارش شعبان قید شده است.

۵- رساله ای در حج (هنوز منتشر نشده است) ۶- رساله ای در اصول (هنوز منتشر نشده است)

۷- حاشیه فارسی برغایه القصوی (هنوز منتشر نشده است)

غایه القصوی ترجمه عروه الوثقی حاج شیخ عباس قمی است، محور اصلی کتاب از اول طهارت تا اواخر احکام اموات و از اول صلوه تا بحث ستر و ساتراست، آیت الله میرزا جواد آتاملکی تبریزی بر این کتاب به فارسی حاشیه ای مبسوط نوشته است.

خانه کتاب

فراخوان

دومین دوره جایزه گام اول

به همت خانه کتاب ایران برگزار می شود

این جایزه با هدف کشف استعداد و تشویق هرچه بیشتر پدیدآورندگانی است که در سی سال اخیر متولد شده اند و برای نخستین بار کتاب منتشر کرده اند.

موضوع های مورد ارزیابی هیت داوران عبارتند از:

الف: مجموعه شعر یا داستان کوتاه، بلند و رمان برای کودکان و نوجوانان

ب: مجموعه شعر یا داستان کوتاه، بلند و رمان برای بزرگسالان

از تمامی نویسندگان و شاعرانی که اولین اثر خود را از اول سال ۱۳۸۶ در زمینه های یاد شده به چاپ رسانده اند، دعوت می شود سه نسخه از اثر منتشر شده را تا پایان مرداد ۱۳۸۷ به نشانی دبیرخانه گام اول ارسال نمایند.

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین صبا و فلسطین جنوبی، ساختمان شماره ۱۱۷۸، طبقه اول تلفن: ۶۶۴۶۰۵۱۹ دورنگار: ۶۶۴۱۵۳۶۰

پای صحبت علیرضا ذکاوتی قراگزلو درباره «رسالات صفاء الحق» و چند اثر دیگر

نامه‌ای بر بال کبوتران الوند

«رسالات صفاء الحق» اثر سیدحسن مدنی همدانی با گزینش، ویرایش و تعلیقات علیرضا ذکاوتی قراگزلو اخیراً از سوی نشر میراث مکتوب چاپ و منتشر شده و «سیر تاریخی نقد ملاصدرا» روانه بازار نشر شده است. علیرضا ذکاوتی قراگزلو متولد ۱۳۲۲ همدان، بازنشسته بانک مرکزی است و در کارنامه‌اش تالیف، ترجمه و تصحیح بیش از ۲۶ عنوان کتاب منتشر شده دیده می‌شود. نخستین کتاب وی ترجمه «تشیع و تصوف» اثر مصطفی کامل شبیبی در سال ۵۴ به پایان رسید و در سال ۵۹ از سوی انتشارات امیرکبیر منتشر شد. «تاریخ ادب عرب» از شوقی ضیف، بدیع الزمان همدانی و «تلبیس ابلیس» از ابن جوزی، عمر خیام نیشابوری، ابوحنیف توحیدی و ... عناوین برخی از آثار او را تشکیل می‌دهند. علیرضا ذکاوتی قراگزلو دو بار در سال‌های ۶۲ و ۸۵ برای ترجمه و انتشار کتاب‌های «تمدن اسلامی در قرن چهارم هجری» و «نظام اداری مسلمانان در صدر اسلام» برنده جایزه کتاب سال از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شده است.

آقای ذکاوتی! «منتخب رسالات صفاء الحق» به چه مباحث و موضوعاتی می‌پردازد و دلیل پرداختن به این رسالات چه بود؟

سیدحسن مدنی همدانی متخلص به صفاء الحق یکی از دانشمندان و هنرمندان همدان در اواخر قرن سیزدهم و اوایل قرن چهاردهم قمری بود یعنی ایشان در زمان مشروطه ۲۸ سال داشت. صفاء الحق شاعر، ادیب، موسیقیدان، جهانگرد، طبیب و گیاه‌شناس بود ضمن این که ماجراهای فراوانی در زندگی اش داشت. وی علاوه بر شناخت طب قدیم، مدت سه سال در بمبئی در یکی از بیمارستان‌های انگلیسی مشغول فعالیت بود اما بعدها به عنوان پزشک در همدان مشغول به کار شد اما با این همه مشغله کاری، مطالعات عمیقی در علم الادیان و عرفان داشت. در میان آثارش هم مجموعه شعر دارد، هم رسالات متعددی در زمینه‌های مختلف. من در نشریه کیهان فرهنگی مقاله‌ای در معرفی و شناخت او و آثارش نوشتم که بعدها همان مقاله را بسط دادم و تکمیل کردم و هم‌راه با گزیده‌ای از رسالات ایشان در قالب یک کتاب توسط نشر میراث مکتوب منتشر کردم.

موضوع این رسالات چیست و به چه حوزه‌هایی می‌پردازد؟

شرح حالی از او و گزارشی از زلزله معروف همدان در این کتاب آمده است. یک رساله به نام

«بیزکان» هست که در واقع درباره دامپزشکی سنتی است که بسیار جالب و خواندنی است. این رساله را هم در این کتاب آورده‌ام. علاوه بر این رساله دیگری هست به نام «کلیه» که نکات عرفانی و فلسفی و اخلاقی را در برمی‌گیرد. در بین رسالات صفاء الحق رساله بیزکان اهمیت فراوانی دارد. یعنی تنها رساله دامپزشکی سنتی به جای مانده از آن دوران است. اهمیت این رساله در این است که از معدود رساله‌های دامپزشکی سنتی ما در طول

تاریخ است. ما در زمینه پزشکی سنتی رسالات زیادی داریم، اما در زمینه دامپزشکی رساله چندانی نداریم.

شما به چه صورت و چگونه به این رسالات دسترسی پیدا کردید؟

من با خانواده ایشان آشنا بودم. بافرزند صفاء الحق آقای فخرالدین مدنی که شاعر و اهل قلم است دوستی و رفاقت داشتم و این رسالات را ایشان در اختیار ما گذاشت. در واقع این رساله‌های دستنویس در خانواده ایشان نگهداری می‌شد.

گویا سال گذشته هم کتاب «سیر تاریخی نقد ملاصدرا» را منتشر کردید؟

در اسفندماه سال ۸۶ کتاب «سیر تاریخی نقد ملاصدرا» را که مجموعه چهارده مقاله بود توسط انتشارات هستی نما منتشر کردم. این مقالات بررسی نظریات کسانی است که فلسفه و آراء و اندیشه‌های ملاصدرا را نقد کرده‌اند. البته از بین این مقالات، دو مقاله نقد ملاصدرا بر دیگران است. یکی نقد ملاصدرا بر بوعلی سیناست و دیگری نقد

ملاصدرا بر سهروردی. این مقالات در جای خودش کاملاً تازه است. البته قبلاً در نشریاتی مانند کیهان فرهنگی، مجله معارف وابسته به مرکز نشر دانشگاهی یا مجله نشر دانش یا مجله آینه پژوهش قم منتشر شده بود.

نقد ملاصدرا بر بوعلی حول چه موضوعات و مباحثی است؟

ملاصدرا در خیلی از موارد و موضوعات بر آرا و اندیشه‌های بوعلی سینا نقد دارد. همچنان که بر

فلسفه و دیدگاه‌های شیخ اشراق نقد دارد.

ملاصدرا در کتاب اسفار که در ۹ مجلد چاپ و منتشر شده، در تمام موارد و مسائل موضوع مورد بحثش را بر مبنای نقد آرای بوعلی قرار داده است. حتی سهروردی که حرف‌های جدیدی را مطرح کرده، باز متأثر از متن فلسفه بوعلی است. اما در فصول پایانی جلد نهم اسفار، ملاصدرا ایرادهایی که بر بوعلی وارد کرده، همه را تلخیص و تدوین کرده و آنها را به صورت یکجا مطرح کرده است. من همین بخش از کتاب را ترجمه کرده‌ام یعنی همان فصلی که ایرادات خود را جمع و تلخیص کرده است.

نقدهایی که ملاصدرا بر شیخ اشراق دارد، حول چه موضوعات و مباحثی است؟

نمونه‌هایی از نقد ملاصدرا بر شیخ اشراق را برای شما توضیح می‌دهم. او در قضیه ابصار (دیدن) با شیخ اشراق اختلاف نظر دارد. روی این موضوع چند نظر وجود دارد. ملاصدرا نظرات مختلفی از جمله نظرات شیخ اشراق را نقل می‌کند و بعد آن را نقد می‌کند، چون ملاصدرا خودش در باب این موضوع نظر خاصی دارد. دیگر انتقاد ملاصدرا بر شیخ اشراق در مورد عالم مثال است. در اینجا ملاصدرا به نظرات سهروردی نزدیک می‌شود، همچنان که از نظرات بوعلی سینا دور می‌شود. بحث دیگرشان راجع به موضوع اصالت وجود و ماهیت است. مشهور است که ملاصدرا معتقد به اصالت وجود است. حال بحث در این است که آیا شیخ اشراق هم معتقد به نظریه اصالت وجود بوده یا خیر؟ معروف است که شیخ اشراق اصالت وجود و ماهیت را پذیرا بود ولی ملاصدرا می‌گوید شیخ اشراق قائل به اصالت نور است و نور همان وجود

است.

کتاب «سیر تاریخی نقد ملاصدرا» برآیند نقد و انتقادهایی است که در طول چهارصد سال گذشته بر فلسفه ملاصدرا نوشته شده است. کسانی هم بر ملاصدرا نقد نوشته‌اند که اصل فلسفه ملاصدرا را قبول داشته یا دارند اما بر سر مسائل فرعی با او اختلاف نظر دارند، عده‌ای هم از دیدگاه مشایی بر او انتقاد دارند. یعنی هنوز بر فلسفه بوعلی وفادارند. اما از منظر بوعلی با ملاصدرا و فلسفه او در تضادند. عده‌ای هم از دیدگاه علوم جدید یعنی از منظر فلسفه پوزیتیویسم با او در تقابل قرار می‌گیرند یعنی از دیدگاه علوم جدید بر ملاصدرا و بر کل فلسفه قدیم نقد دارند.

منتقدان ملاصدرا عمدتاً چه طیف‌هایی را شامل می‌شوند؟

وقتی سیر تاریخی فلسفه غرب را در نظر بگیریم، از پیش از رنسانس فلاسفه غرب همین حرف‌هایی را می‌زدند که فلاسفه اسلامی می‌زدند. از رنسانس به بعد است که در فلسفه غرب، نقد و منتقد پیدا شد یعنی گرایش به علوم حسی بیشتر پدید آمد و در واقع هنگامی که دید تجربی و دید تاریخی رشد و گسترش یافت و به تدریج تفکر غرب عوض شد. این را هم بگویم که این موضوع در همین چهارصد - پانصدسال اخیر به وجود آمد. نقد موضوعی نیست که کسی تصمیم بگیرد بدون هیچ پشتوانه فکری و فلسفی مثلاً ملاصدرا یا بوعلی را نقد کند. نقد چیزی است که در واقعیت واقع شده باشد و آن هم در سیر تاریخ، یعنی از این چهارصد سالی که از وفات ملاصدرا می‌گذرد اولین نقاد ملاصدرا داماد و شاگردش عبدالرزاق لاهیجی بود و این سیر می‌توانست ادامه داشته باشد. این مباحث

موضوع کتاب «سیر تاریخی نقد ملاصدرا» است. من جزئیات این مسائل و مباحث را با مطالعه خیلی وسیع طی سالیان دراز گردآوری و تنظیم و تدوین کرده‌ام. اما این نقد و بررسی‌ها در این حد محدود کافی نیست ولی قدمی است در راه درازی که در پیش است.

اگر امروز بخواهیم نگاهی به گذشته داشته باشیم، فکر می‌کنید چقدر در زمینه فلسفه اسلامی کار شده تا راهنمای ما در این زمینه باشد؟

ما ابتدا باید فلسفه قدیم را بشناسیم و بفهمیم و بعد در راه اشاعه و ترویج آن بکوشیم. مدرسان فلسفه قدیم دو دسته‌اند؛ یک دسته کسانی هستند که فلسفه قدیم را فهمیده‌اند و روی آن بحث می‌کنند و من یکی از چهره‌های این گروه را از نزدیک دیده و با او بحث کرده‌ام. مرحوم سید جلال‌الدین آشتیانی را می‌گویم که یکی از ملاصدراشناسان بود. این گروه افراد از جمله استاد آشتیانی، فلسفه قدیم را به زبان قدیم بیان می‌کردند و توضیح می‌دادند. یعنی وقتی نوشته‌های استاد آشتیانی را می‌خوانید، اگر نام ایشان و امضای ایشان را از پای مطلب بردارید، فکر می‌کنید مطلب مربوط به سیصد - چهارصد سال قبل است و در آن زمان نوشته شده است. ولی در میان مدرسان بزرگ فلسفه در قرن اخیر دو نفر بودند که به زبان امروز نزدیک شدند. البته زبان امروز هم تنها نوشتن به زبان فارسی ساده نیست. تا وقتی بینش و تفکر انسان روزآمد نباشد، به زبان روز نمی‌توان نوشت. این دو نفر یکی مرحوم علامه طباطبایی بود و دیگری استاد شهید مرتضی مطهری که بیان این دو تن از فلسفه قدیم در عین وفاداری به فلسفه قدیم، بسیار جدید و امروزی بود.

فکر می‌کنید آرا و اندیشه‌های کدام یک از فلاسفه قدیم بیشتر قابل بررسی و شناخت با زبان و نگاه امروزی است؟

عصاره سیر تحول تفکر فلسفی قدیم و چهره برجسته‌اش ملاصدرا بود. یعنی ملاصدرا جمعی از تمام فلسفه‌های زمان خودش بود و فلسفه و کلام و عرفان و تفکر اسلامی گذشته را جمع بندی و بازنویسی کرده بود. بعد از ملاصدرا، بیشتر شرح آثار و آراء ملاصدرا توسط علامه طباطبایی و استاد شهید مطهری می‌تواند در مسیر همان چیزی باشد که شما به آن اشاره کردید؛ یعنی پیدا شدن یک بیان نوین و امروزی از فلسفه اسلامی.

در حال حاضر روی کدام اثر کار می‌کنید؟

در حال حاضر روی داستان‌های عامیانه زبان فارسی مشغول کار هستم. جاهای خالی و تاریک این موضوع را مورد توجه قرار داده‌ام. در همین راستا روی متن اسکندرنامه سه کار مهم انجام داده‌ام.

یکی «اسکندر و عیاران» بود که نشر نی منتشر کرد، دیگری متن کهن «اسکندرنامه» است که آن را تصحیح کردم و توسط نشر میراث مکتوب چاپ و منتشر شد. این کتاب تحت عنوان «اسکندرنامه - بخش ختا» به بازار عرضه شد و الان دنباله آن در حال چاپ است که اسکندرنامه متن کهن است.

کمیته‌هایی که در زمینه ادبیات عامیانه فارسی وجود دارد چیست که مورد توجه شما قرار گرفت؟

تحقیقات و پژوهش‌هایی که در زمینه ادبیات عامیانه فارسی صورت گرفته طبعاً کمیته‌هایی دارد. چون در سال‌های بعد آثاری چاپ و منتشر شده که در زمان محبوب هنوز چاپ نشده بودند. مثلاً «ابومسلم‌نامه» طرسوسی که دکتر اسماعیلی استاد دانشگاه‌های پاریس آن را تصحیح و توسط انتشارات معین منتشر کرد یا «حاتم‌نامه» را اخیراً تصحیح و منتشر کرده است. «حاتم‌نامه» ای که با این تفصیل و توضیح توسط دکتر اسماعیلی منتشر شده، قبلاً چاپ نشده بود یا تحریر جدیدی از «حسین کرد شبستری» منتشر شده که قبلاً چاپ نشده بود. این تحریر جدید از «حسین کرد» زیر نظر ایرج افشار تصحیح و تدوین شده است.

تأملی در کتاب «داستان‌ها و پیام‌های عطار در منطق‌الطیر و الهی‌نامه»

عرفان از زبان پرندگان

شخصیت‌پردازی و نحوه سلوک آورده است. وی در ادامه می‌افزاید: «پیش از او باید از فردوسی نام برد که در شاهنامه خویش، حکمت خسروانی را در شکل نمادین آن که تربیت پهلوانان ظاهر و باطن و جراحی جسم و روح آنان است به شکل اسطوره حماسی به نظم آورده و روح تازه‌ای به کالبد بی‌رقم فرهنگ ایرانی دمیده است.» او در جایی دیگر از این دیباچه نوشته است: «هنگام تفسیر داستان به رموز عرفانی آن هم اشاره می‌شود، اما در مجموع می‌توان گفت که منطق‌الطیر، کتاب و وجود عطار در جنبه‌های نمادین آن تا سیمرغ و چالش او با خویش است.» بخش دوم کتاب به گزیده داستان‌های «الهی‌نامه» اختصاص دارد. چنانچه مولف کتاب «داستان‌ها و پیام‌های عطار در منطق‌الطیر و الهی‌نامه» آورده، عطار در این مثنوی، تصوف و عرفان عملی را با اخلاق و حکمت و مذهب به هم آمیخته و آمیزه‌ای الهی پندار، الهی گفتار و الهی کردار پدید آورده است لذا به آن نام «الهی‌نامه» نام نهاده است. ویراستار کتاب در مقدمه‌ای که بر این بخش از کتاب آورده، افزوده است: «او نیز مانند دیگر عرفای معاصر خود، از حمد و نعت رسول اکرم آغاز کرده و مقام انسان را ستوده و برایش شش ویژگی ساختاری انسان را قائل شده است.»

به گفته ویراستار، مولف کتاب حاضر اساس و مآخذ کار خود را بر مبنای تصحیح هلموت ریتز آلمانی بنانهاده است ولی برای تصحیح و شماره گذاری ابیات، کتاب «الهی‌نامه» به تصحیح آقای فواد روحانی نیز در اختیار ویراستار قرار گرفت. وی منبع داستان‌های عطار را علاوه بر قرآن و دیگر منابع دینی، داستان‌های عامیانه عنوان می‌کند و معتقد است که بخشی از این داستان‌ها نیز پرورده ذهن خود اوست. وی در این باره می‌افزاید: «او مانند بعضی از شاعران و نویسندگان، در پی آن نیست که به تحقیق صحت و سقم خبر یا داستان بپردازد، بلکه می‌کوشد با استفاده از فن تمثیل و تداعی معانی، عقل کاربردی و خیال مثبت برانگیزد و در دو بعد سلب و ایجاب به تخلیه ذهن و تجلیه آن بپردازد؛ به طوری که خواننده سالک را تا پایان کتاب به پایان سلوک برساند.»

کتاب «داستان‌ها و پیام‌های عطار در منطق‌الطیر و الهی‌نامه» در شمارگان ۲ هزار نسخه توسط دکتر حشمت‌الله ریاضی و به همت حبیب‌الله پاک‌گوهر توسط انتشارات حقیقت منتشر شده است. این کتاب ۳۴۴ صفحه دارد و مولف در بیست و دو گفتار مباحث مورد نظر را بیان کرده است.

که معانی عرفانی و استعاره‌های آن را در نمی‌یابند و غالباً تعبیراتی سطحی از آن دارند. وی در این مورد می‌نویسد: «از سوی دیگر آنان که در وادی عرفان قدم نهاده‌اند، این الفاظ اسرارآمیز را بر تصورات مادی حمل می‌کنند و از مقصود دور می‌شوند، مثلاً آنان که شراب ربانی، عشق سرمدی، حسن ازلی، جنون عاشقانه و امثال این گونه، معانی را نفهمیده و احساس نکرده‌اند نمی‌توانند آن را در ذهن تجسم بخشند، مگر آن که در ظروف نازله عقل مادی و الفاظ صوری بریزند و چون چنین کنند دیگر محرم راز نیستند و گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش.» حشمت‌الله ریاضی سومین دشواری را، محدودیت الفاظ در نمایش حالت‌های بی‌کران روحی عنوان می‌کند و معتقد است که به هر حال پژوهش در این عرصه نیازمند معرفت و حقیقت است و کسی که قدم در این راه می‌گذارد علاوه بر کوشش و تلاش فراوان، باید علاقه‌مند به درک این ظراف باشد.

بخش نخست کتاب به داستان‌ها و پیام‌هایی اختصاص دارد که مولف از کتاب ارزشمند منطق‌الطیر استخراج کرده است. زبان و لحن روایت در این کتاب چنان که می‌دانیم مبتنی بر روایت پرندگان است. مولف در این باره به نقش استعاره این شیوه روایت اشاره می‌کند و می‌نویسد: «از دیرباز انسان‌ها و پرندگان در رابطه احساسی، نمادین و تخیلی بوده‌اند. پرندگان در آیین‌های مردمان هند و ایران و اروپا، مظهر تجلیات مزدایی بوده‌اند؛ از جمله سیمرغ که پره‌های گسترده‌اش به ابر فراخی می‌ماند که از آب کوهساران لبریز است، بر فراز درخت گئوگرن و درخت عقاب و درخت داروهای نیک جای دارد و در میان دریای «فراخکرت» مسکن گزیده است.» این مولف و پژوهشگر می‌افزاید: «هنگامی که سیمرغ از درخت به پرواز درمی‌آید هزار شاخه گئوگرن به زمین می‌ریزد و هنگامی که بر فراز درخت فرود می‌آید هزار شاخه را می‌شکند و تخم موجود در آنها را به هر سو پراکنده می‌کند.» به گفته حشمت‌الله ریاضی کلمه منطق‌الطیر و داستان‌های آن برگرفته از قرآن است. چنان که درباره حضرت سلیمان آمده است که می‌فرماید: «و قال یا ایها الناس علمنا منطق‌الطیر» و سلیمان گفت: «ای مردم، به ما زبان پرندگان آموختند.» به گفته این پژوهشگر، شیخ عطار نخستین عارف و شاعری نیست که مرغان نمادین را برای بیان نفوس و

نگارنجات بخش: منطق‌الطیر یکی از بااهمیت‌ترین کتاب‌های تاریخ ادبیات ماست، اما محدود کردن این کتاب به حوزه مطالعاتی ادبیات، نادیده گرفتن ارزش‌هایی است که این کتاب پرارزش فرهنگ ما از آن برخوردار است. منطق‌الطیر می‌تواند دست کم در چندحوزه و حیطه مطالعاتی مورد توجه پژوهشگران قرار گیرد، چنانچه تاکنون نیز پژوهش‌هایی در این عرصه انجام شده، هرچند این فعالیت‌ها، حق مطلب را در مورد این کتاب ادا نمی‌کنند. استفاده از منطق‌الطیر در ادبیات داستانی، ادبیات نمایشی، تاریخ، دنیای اسطوره و مواردی از این دست چنان است که حتی در خارج از مرزهای دنیای پارسی‌زبان، چهره‌هایی به کار روی این گنجینه بی‌بدیل زبان و ادبیات ما همت گماشته‌اند. از جمله این چهره‌ها می‌توان به پیترو بروک اشاره کرد که نمایشی را بر اساس منطق‌الطیر ساخت و آن را در بسیاری از کشورها و جشنواره‌های معتبر جهانی به نمایش گذاشت.

یکی از وجوه بسیار مهم منطق‌الطیر داستان‌های عرفانی و مذهبی آن است؛ داستان‌هایی که عطار نیشابوری در این کتاب مطرح کرده، همپای داستان‌های دیگری که بزرگانی از جمله مولانا و رشیدالدین میبیدی نوشته‌اند، داستان‌ها و روایات بکری را در اختیار خوانندگان خود قرار می‌دهد. حبیب‌الله ریاضی به تازگی در کتابی تحت عنوان «داستان‌ها و پیام‌های عطار در منطق‌الطیر و الهی‌نامه» بخش عمده‌ای از روایات مندرج در این دو کتاب را دسته‌بندی، تنظیم و گاه شرح داده است. او در دیباچه‌ای که بر کتاب حاضر نوشته، آورده است: «اکنون پیام دل‌شنیدم که داستان‌ها و پیام‌های عطار نیشابوری در منطق‌الطیر و الهی‌نامه را به رشته نگارش درآوردم. باشد که افراد بیشتری بتوانند از این گنجینه عظیم که سرچشمه فیاض اندیشه‌های مولانا جلال‌الدین بلخی رومی نیز بوده است، بهره‌ها یابند. به اعتقاد این پژوهشگر، زبان و ادبیات فارسی، پژوهش و کار روی متون عرفانی و داستان‌هایی با مفاهیم منطق‌الطیر کاری بس دشوار است، با این همه عطار آنها را بسیار زیبا، دلنشین و درعین حال عمیق به تصویر کشیده است: «صاحب‌نظران می‌دانند که ارائه مفاهیم آثار بسیار عمیق عرفانی، آن هم به زبان ساده، در روزگار کنونی که ذهن‌های مردم کم‌تر با اسرار و معانی ژرف عرفانی آشناست، بس دشوار است.»

مولف سپس از کج فهمی عده‌ای سخن می‌گوید

نگاهی به کتاب «سر بر باد رفته داماشنو مونته پرو» نوشته آنتونیو تابوکی

راز کولی های اروپا

آنتونیو تابوکی یکی از نویسندگانی است که با وجود سابقه طولانی، هیچ گونه فعالیت سیاسی را در کارنامه اش ندارد، اما در نوشته هایش به طور محسوسی به مسائل اجتماعی همچون فقر، غنا، رسانه، تاریخ و هر آنچه می تواند ارتباطی مستقیم با سیاست داشته باشد پرداخته است.

همین مسئله دستمایه رمان «سر بر باد رفته داماشنو مونته پرو» قرار گرفته است. تابوکی در این رمان - که براساس یک رویداد واقعی نوشته شده - به شرح حادثه ای می پردازد که در سال ۱۹۹۷ و در حوالی لیسبون اتفاق افتاده است. ماجرا از این قرار است که روزی یکی از کولی های این منطقه از خانه خارج می شود. او با جسدی بی سر روبه روی می شود که برخلاف مردمان منطقه لباسی گران قیمت پوشیده است. کولی ماجرا را با همسرش در میان می گذارد و او تصمیم می گیرد که پلیس در جریان حادثه قرار گیرد. در فصل دوم، ماجرای روزنامه نگاری شرح داده می شود که پس از بازگشت از یک مسافرت تفریحی، مجبور است سریعاً خود را به محل یک قتل مشکوک برساند. او چندان علاقه ای ندارد که به این شهر کوچک برود، اما مأموریت اجباری اش او را به دل حادثه می کشاند. تقابل روزنامه نگار با حوادثی که در منطقه رخ می دهد قضاوت و گزارش های او، مقایسه زندگی بومیان منطقه با شخصیتی که به قتل رسیده و ... از مسائلی است که توسط نویسنده مورد تحلیل قرار می گیرد.

قضاوت تابوکی و نقدی که به کشورهای اروپایی دارد در این اثر نمایان است. به عنوان مثال تصویری که او از «مانولو» و خانواده اش ارائه می دهد، نشان از آن دارد که در اروپای صنعتی چه مردمانی به زندگی مشغولند: «مانولو کولی چشم هایش را باز کرد و به نور ضعیفی نگریست که از درزهای کلبه به درون رخنه می کرد و سعی کرد بی سر و صدا از جایش بلند شود. لازم نبود لباس بپوشد چون با همان لباسی که به تن می کرد می خوابید.» در جایی دیگر نویسنده در شرح حالات کولی ها می نویسد: «وقتی که کولی ها احترامی داشتند، وقتی قوم او آزادانه در دشت های آندلس رفت و آمد می کردند، وقتی سینه ریز مسی می ساختند و در روستاها می فروختند... اما حالا چی؟ حالا که مجبور بودند ول بگردند، حالا که در اسپانیا زندگی برایشان غیرممکن شده بود و در پرتغال جایی که به آن پناه آورده بودند. شاید از آن هم بدتر. حالا که دیگر نمی شد سینه ریز ساخت و شال بافت، حالا که باید با دله دزدی و گدایی گلیم شان را از آب بیرون می کشیدند...»

تابوکی علاوه بر این با توصیف های دقیق نشان می دهد که در اروپای صنعتی چه حوادثی در حال رخ دادن است. ماجرای واکاوی قتل آن شخصیت مشهور نیز عملکردی مشابه دارد. ماجرا چنان خیالی و شبیه افسانه به نظر می رسد که نویسنده در چند موقعیت، آن را «کافکایی» می خواند. او چنان درگیر ماجراست که وقتی آن را برای یکی از شاهدان حادثه شرح می دهد، مرد در جوابش می گوید که بهتر است دست از تحقیق بیشتر بردارد چرا که تمامی مسئولان تیره شده اند و همگی با آرامش برگشته اند سرکارشان.

«سر بر باد رفته داماشنو مونته پرو» با ترجمه کامیلیا رفعت نژاد و از سوی انتشارات کتاب خورشید منتشر شده است.

درباره جهان داستانی آنتونیو تابوکی، نویسنده «سر بر باد رفته داماشنو مونته پرو»

نویسندگی در خواب

آنتونیو تابوکی از بزرگ ترین نویسندگان معاصر اروپاست که جایگاه ویژه ای در ادبیات مدرن دارد. تابوکی تاریخ نیم قرن گذشته اروپا را در بسیاری از آثارش مرور کرده و سرنوشت دنیا را با تصاویری نشان داده که در عین حال هم واقعی هستند و هم شاعرانه. مکان ها، زمان ها، شخصیت ها و حتی تک تک رنگ ها و صداها، هر کدام با دقت تمام انتخاب و نام گذاری شده اند.

نوشته های تابوکی اگر به خواب و بیداری می مانند، به این خاطر است که او بین خواب و بیداری می نویسد. او چند ماه قبل از چاپ کتاب، در نامه ای به یکی از دوستان نویسنده اش می گوید: «این روزها هیچ خوابم نمی آید یکسره می نویسم. قلمم شده ادامه دستم و دستم، زبان قلمم. مغزم خواب است، از کار افتاده است، چه بهتر. فقط با قلمم می نویسم.» با این حساب، روشن است که هویت واقعی شخصیت داستان رانمی توان به راحتی دریافت.

رمان های تابوکی تا به حال به ۲۴ زبان مختلف ترجمه شده است. او خیلی کم به گفت و گوی مطبوعاتی تن می دهد به همین دلیل بسیاری از روزنامه ها مصاحبه های ساختگی از او منتشر کرده اند. برخی هم نامه های سرگشاده یا داستان های کوتاه چاپ شده را به امضای او منتشر کرده اند. تابوکی با این همه بسیار خوش سخن اما فروتن است. این نویسنده فعال در اغلب درگیری ها برای آزادی و عدالت در دنیا به دور از طمطراق و جاه و جنجال محافل روشنفکران اروپایی می زید. آنتونیو تابوکی هم نویسنده است هم اندیشمند، اما معتقد است که یک نویسنده الزاماً روشنفکر نیست. تابوکی فقط سه ساعت در شبانه روز می خوابد و بقیه اوقات خود را به قول خودش خواب می بیند. او می گوید که تمام شخصیت های رمان های خود را در خواب ملاقات کرده است، از ولتورنو (میدان ایتالیا، ۱۹۷۵) و په ررا (په را ادعای کند، ۱۹۹۴) گرفته تا ترستانو. تابوکی متولد ایتالیاست و ساکن سه شهر متفاوت در سه کشور اروپا. در شهر زادگاهی خود پیزا، همراه همسر و فرزند، در یک خانه قدیمی بزرگ به سبک رنسانس، گاهی نیز در آپارتمان مدرن فرانسوی اش در پاریس اما از سال ها پیش تابعیت پرتغال را گرفته و اغلب اوقات در «خانه. معبد. پناهگاه» لیسبون به سر می برد.

درباره آنتونیو تابوکی

آنتونیو تابوکی در سال ۱۹۲۳ و در کشاکش جنگ

دوم جهانی در شهر پیتزای ایتالیا متولد شد. وی کودکی خود را نزد پدر بزرگ مادری اش گذراند، در دوران دانشگاه، سفرهای بسیاری به مناطق مختلف اروپا انجام داد و در یکی از این سفرها در سال ۱۹۴۶ در یک کتابفروشی با اثری از فرناندو پسوا (شاعر پرتغالی) آشنا شد. این اثر موجب شد که تابوکی جوان به کاوش در ادبیات پرتغال بپردازد. وی به پرتغال رفت و سال ها از عمر خود را معطوف ترجمه آثار پسوا کرد.

آشنایی وی با نوشته های شاعر لیسبون نه در ایتالیا رخ داد و نه در پرتغال، بلکه در پاریس. از جمله کتاب های این نویسنده می توان به «ستسو»

«دیالوگ های ناتمام» ترجمه فرامرز ویسی، «تریستانو می میرد» ترجمه قلی خیاط، «هویت خورخه لوئیس بورخس» ترجمه اصغر نوری، «شبانه هندی» و «میدان ایتالیا» ترجمه سروش حبیبی اشاره کرد. وی در حال حاضر استاد زبان و ادبیات پرتغال در دانشگاه سیه نا است و از جمله نویسندگانی محسوب می شود که به تعهد نویسندگان در برابر وقایع نگران کننده جامعه اعتقاد دارند. آخرین رمان وی، «تریستانو می میرد» کامل ترین و زیباترین آثار اوست که با قلمی ساده و ظریف در پائیز ۲۰۰۴ منتشر شد و مورد استقبال همگانی قرار گرفت و چندین جایزه معتبر ادبی را از آن خود کرد.

معرفی کتاب

نگاهی کوتاه به کتاب «رویش شمعدانی بر پای پنجره ام»

سفر با باد

احمد امیری

شعر همچون همه هنرها، تعاریف متفاوتی داشته و خواهد داشت. هر کس به ظن خود یار کلمات شاعرانه می شود و آن را باز تعریف می کند، چنانچه یکی از شاعران معاصر، شعر را گفت و گوی شاعر با خویشش عنوان می کند. از این رو شعر را می توان نجوای شعر با خود دانست؛ نجوایی که از «ای کاش ها»، «حسرت ها»، «دریغ ها» و «خوشی ها»ی شاعر نشات

می گیرند. مجموعه شعر «رویش شمعدانی بر پای پنجره ام» سروده نازنین رحیمی را نیز باید در این چارچوب ارزیابی کرد. او در شعر «ما زنده به یک نیاز بوده ایم» مسئله گذشت زمان را دستمایه گفت و گو با خویشش قرار داده است: «پیرنامه ذهن را می خوانیم/ او کهن خاطره های پریشانی را دوره می کنیم/ به دنبال کدامین افسانه/ او یا اسطوره/ سرزمینم؟/ ما را از فصل های آشنایی رها کنید/ ما را بر مرگ های اساطیری پیوند زدید/ ما با پیرنامه خود راست بوده ایم/ ما راه بوده ایم...»

توجه او همچنین به زبان و نقش استعاری آن در اغلب شعرها به چشم می خورد. به عنوان نمونه می توان از بازی و نقش استعاری «موج» در این سطر او یاد کرد: «او نرم نرمک گیسوانش را موج در موج دریا شکفت»

«رویش شمعدانی بر پای پنجره ام» توسط نشر ثالث در سال ۱۳۸۷ منتشر شده است.

پرویز همتیان بروجنی و ترجمه «داستان های کریسمس» چارلز دیکنز

اسکروچ های جهان غرب

چارلز دیکنز

چارلز دیکنز یکی از نامداران ادبیات داستانی در دنیاست و به جرئت می توان گفت که همه علاقه مندان ادبیات داستانی، دست کم یک رمان یا مجموعه داستان از این نویسنده خوانده اند. آثار او بارها با ترجمه های مختلف به فارسی منتشر شده اند. با این همه هنوز علاقه مندان به داستان کوتاه و رمان، کتاب های این نویسنده کلاسیک را می خوانند به طوری که این نکته سبب شده تا مترجمان به ترجمه های مجدد از آثار دیکنز ترغیب شوند و آثار او را در قالب مجموعه های گوناگون منتشر کنند. انتشارات امیرکبیر که از ناشران حرفه ای عرصه ادبیات داستانی به شمار می آید به تازگی مجموعه ای از داستان های کوتاه دیکنز را تحت عنوان «داستان های کریسمس» با ترجمه پرویز همتیان بروجنی منتشر کرده است. وی در مورد اهمیت دیکنز برای ادبیات معاصر و ترجمه هایی که از آثار او انجام می شود، می گوید: «به اشتباه گفته می شود، داستان های دیکنز که اغلب با توصیف های درخشانی از زندگی قرن نوزدهم انگلستان همراه است، تنها جامعه دوران ویکتوریایی را نشان می دهد، اما آثار دیکنز متعلق به همه دوران است و خوانندگان و نویسندگان امروزی نیز با آن به خوبی ارتباط برقرار می کنند. این مترجم از چند نویسنده معاصر همچون آن رایس، تام ولف و جان ایروینگ یاد می کند که نویسندگی خود را وامدار دیکنز هستند و می افزاید: «امروزه دیکنز را نویسنده ای توانا، مبتکر و در مواردی درک نشده، می شناسند که نه تنها داستان هایش به عنوان آثار ادبی ممتاز شناخته شده اند، بلکه شخصیت های آنها به بخشی از ذهنیت مردم تبدیل شده است.» به باور پرویز همتیان بروجنی سبک نگارش دیکنز سبکی پرآرایه و شعرگونه است که با طنزی قوی ارائه می شود. وی در این باره می افزاید: «نگاه تسخیر آلود دیکنز به فقر و روشی اشراف انگلستان که او آنان را یخچال بزرگ می نامید، اغلب بر سر زبان ها بود. مقایسه شرکت کنندگان در میهمانی های شبانه به میلان، از جمله تشبیه های عنوان شده از سوی دیکنز است.»

این مترجم سپس از شخصیت های داستان های دیکنز می گوید. به اعتقاد وی، شخصیت های مطرح شده از سوی این نویسنده از ماندگارترین شخصیت های ذکر شده در ادبیات انگلستان است. وی از ابنز اسکروچ، فاگین، خانم گمپ، چارلز دارنی، اولیور توئیست، میکابر، پک اسنیف، دوشیزه هاویشام، واکفورد اسکویزر و بسیاری از شخصیت های داستان های دیکنز نام می برد که آنقدر باورپذیرند که خارج از حیطه داستان نویسی نیز در زندگی ما امتداد یافته اند و نویسندگان دیگر آنها را در داستان هایشان ادامه و گسترش داده اند. وی از سوی دیگر، دیکنز را «گام به گام» عنوان می کند و در مقدمه ای که بر کتاب حاضر نوشته آورده است: «اغلب رمان های بزرگ وی ابتدا به شکل داستان های دنباله دار به صورت هفتگی و یا ماهانه در مجله هایی مانند مستر همفریز کلاک و هاوس هولدوردز چاپ و سپس به شکل کتاب منتشر شد.»

پرویز همتیان بروجنی در ادامه می افزاید: «چاپ شدن داستان ها در نشریات به صورت ارزان و قابل دسترس ارائه می شد و مجموعه ای از حالت های هیجان انگیز، هر بخش جدید را قابل پیش بینی می ساخت.» به اعتقاد این مترجم، بخش عظیمی از

استعداد دیکنز در استفاده از این سبک نوشتن را می توان از این نکته دریافت که او سرانجام رمان را به شکلی منطقی به پایان می رساند. وی آثاری همچون «آرزوهای بزرگ»، «دیوید کاپرفیلد»، «اولیور توئیست»، «داستان دو شهر»، «خانه یاس»، «نیکلاس نیکلی» و «یادداشت های پیک ویک» را از جمله آثار دیکنز معرفی می کند که ابتدا در نشریات منتشر شدند و از ویژگی های آن بهره مند بودند. وی در مورد تکنیک این شیوه نگارش می گوید: «تکنیک دیکنز در نوشتن ماهنامه و هفته نامه (بسته به نوع کار) را می توان از تحلیل رابطه او با طراحان داستان دریافت. هنرمندانی که این نقش تصویرگری داستان ها را ایفا می کردند از متن و هدف های موجود در قسمت های مختلف داستان زودتر از مردم عادی باخبر می شدند. به این ترتیب با مطالعه ارتباط این نویسندگان و طراح می توان به اهداف موجود در پشت اثر پی برد. آنچه در هنر او نهفته بود، از متن این نامه ها روشن می شود.» وی از برخورد برخی از خوانندگان با این داستان های دنباله دار می گوید و معتقد است که بعد از مطالعه این فرایند مشخص می شود که چگونه خواسته های خوانندگان با نویسنده کاملاً بر هم منطبق نبوده است. همتیان بروجنی از اولیور توئیست به عنوان یک نمونه یاد می کند و می افزاید: «در بخشی از این اثر دیکنز، اولیور را درگیر یک سرقت می کند و این بخش از داستان با تیر اندازی به اولیور پایان می یابد و خوانندگان تصور می کنند که برای پی بردن به نتیجه این تیراندازی ها، باید یک ماه صبر کنند.» مترجم مجموعه داستان «داستان های کریسمس» از بیان این نکته نتیجه می گیرد که خواسته های خوانندگان برای آگاهی از اتفاق پیش آمده با خواسته های نویسنده که

از شهرت دیکنز پس از مرگش به هیچ وجه کاسته نشده است و او هنوز یکی از شناخته شده ترین و پرخواننده ترین نویسندگان جهان به شمار می آید

قصدا داشته این تعلیق را گسترش دهد، کاملاً همخوانی نداشته است، وی دیگر ویژگی مهم این سبک نوشتن گام به گام را روی نویسنده با نظرات خوانندگان می داند و می گوید: «از آنجا که دیکنز فصل های بعدی کتابش را با فاصله زمانی نسبت به چاپشان نمی نوشت تا شاهد واکنش عمومی باشد و داستان را بسته به واکنش مردم تغییر دهد، سبک کاری خود را دنبال می کرد.»

پرویز همتیان بروجنی، سپس از وجوه اجتماعی آثار دیکنز می گوید. او از انتقاد دیکنز از جامعه ویکتوریایی، فقر و قشر بندی ای که در این دوره انگلستان وجود داشته یاد می کند و می گوید: «دیکنز در سراسر آثار خود همدلی اش را نسبت به مردم عادی از دست نداد و به قشر مرفه جامعه با شک و تردید نگاه کرد» به اعتقاد این مترجم دیکنز اغلب از شخصیت های آرمانگرا و صحنه های کاملاً احساسی برای مقایسه و نشان دادن اختلاف بین کاریکاتورهای مطرح شده از سوی خود و حقایق زشت اجتماعی که قصد بر ملا کردن آنها را داشت، استفاده می کرد. صحنه طولانی مرگ «نل کوچولو» در فروشگاه قدیمی عجیب را که از نظر خوانندگان معاصر بسیار تکان دهنده تلقی می شود، می توان از این دست تصاویر دیکنز به حساب آورد که البته توسط برخی از نویسندگان نقد شده است.

همتیان در مقدمه ای که بر کتاب «داستان های کریسمس» آورده همچنین به تاثیر زندگی واقعی دیکنز در داستان هایش اشاره می کند. او در این زمینه می گوید: «نویسندگان همواره بخش هایی از زندگی خود را در داستان هایشان به نمایش می گذارند اما در مورد دیکنز این موضوع به شکل بارزتری خودنمایی می کند، حتی اگر او این رنج را بر خود هموار می ساخت تا گذشته ای را که همان فقر و بی سرنوایی او بود، از دید دیگران مخفی نگه دارد.» به گفته این مترجم تا شش سال بعد از مرگ دیکنز یعنی زمانی که جان فورستر شرح حالی از زندگی او را منتشر کرده که خود دیکنز در تهیه آن به او یاری رسانده بود، افراد اندکی از گذشته این نویسنده بزرگ آگاهی داشتند. وی در این باره می افزاید: «گذشته فقیرانه در دوران ویکتوریایی می توانست با آبروی انسان بازی کند. همان گونه که تعدادی از شخصیت های داستان او، همچون اولیور توئیست، به چنین سرنوشتی دچار شده بودند و این درست همان چیزی بود که دیکنز از آن وحشت داشت.»

وی معتقد است که شهرت دیکنز پس از مرگش به هیچ وجه کاسته نشده است و او هنوز یکی از شناخته شده ترین و پرخواننده ترین نویسندگان جهان به شمار می آید. وی از صدور هفتاد فیلم و سریالی نام می برد که براساس نوشته های این نویسنده ساخته شده اند و «هدیه کریسمس» را که یکی از داستان های منتشر شده در کتاب «داستان های کریسمس» است، از جمله آثاری می داند که بارها مورد توجه فیلمسازان قرار گرفته است، عنوان می کند. وی می افزاید: «این داستان اخلاقی ساده که همراه با احساس تاسف و درونمایه رستگاری همراه است، معنای کریسمس واقعی را به بسیاری از انسان ها نشان داد و نه فقط داستان های کریسمس دیگر را از نظر شهرت زیر سایه برد، بلکه شخصیت های نمونه ای مانند اسکروچ، تیم کوچولو و ارواح کریسمس را به فرهنگ غرب معرفی کرد.»

این هفته با شهریار جعفری منصور: سراینده مجموعه «باز هم بی تابی»

شعر، آینه زندگی

شهریار جعفری متولد ۱۳۴۸ و دارنده درجه دکترا در رشته فلسفه از دانشگاه تهران است. جعفری در مجموعه شعر «باز هم بی تابی» با زبانی ساده به بیرون افکنی دیدگاه های خود درباره جهان پیرامون پرداخته است.

شعرهایی که در این مجموعه چاپ شده اند عمدتاً در چند سال پیاپی سروده شده اند. سادگی بیش از حد بعضی از سروده ها ریشه در چه عواملی دارد؟

این شعرها، شعرهایی هستند که من از سال ۱۳۸۰ تا سال ۱۳۸۶ سروده ام و سادگی آنها هم ریشه در نوع نگرش من به زندگی دارد. من دلم می خواهد عمدتاً به زبانی شعر بگویم که مخاطب را آزار ندهد. من در این مجموعه به سراغ نگاه عوامانه رفته ام و اگر توجه کرده باشید شعرهایی دارم که با نام های مختلف و شغل های مختلف اجتماعی نام گذاری شده اند.

مثل شعر رفتگر و بعضی دیگر از نام هایی از این دست.

بله، مثلاً شعر رفتگر از زاویه دید من حکایت حال یک رفتگر است و خودم فکر می کنم اگر یک رفتگر آن را بخواند قطعاً تکه ای از وجود خود را در آن خواهد یافت.

شما در زمان سرودن، بیشتر به چه عواملی توجه می کنید؟

در درجه اول به ایجاد ارتباط با مخاطب فکر می کنم، یعنی این که اصلاً علاقه ای به فضل فروشی های متداول ندارم و فکر می کنم اگر در یک مجموعه تنها یک شعر وجود داشته باشد که بتواند خواننده ای را به سوی خود بکشاند کافی است.

چرا بعضی از اشعار بسیار بلند و بعضی دیگر بسیار کوتاه هستند؟

شعرهای بلند من معمولاً روایتی قصه مانند را با خود دارند که دلم می خواهد در هر شعری از این دست این روایت را کامل کنم، یعنی این که وقتی می خواهم قصه بگویم نباید قصه را ناتمام بگذارم و به هر حال باید تمامش کنم. در مورد شعرهای کوتاه هم باید بگویم که شکار لحظه ها هستند و من تاثیر آنها را در لحظه درک کرده و انتقال داده ام.

در این مجموعه شعرهای فانتزی هم یافت می شود. لطفاً کمی در این باره توضیح دهید.

تمام شعرها با ظاهرهای گوناگون از جمله فانتزی، شعرهای بلند و کوتاه و... یک پیام واحد دارند و آن پیام، توجه دادن نگاه مخاطب به واقعیات زندگی است. من سعی کرده ام در این مجموعه همه عناصر یک زندگی طبیعی را روایت کنم و امیدوارم موفق بوده باشم.

به نظر شما لازم است یک شاعر تا این حد به دغدغه های مخاطب توجه کند؟

بله. به گمان من شعر باید دارای فهمی جمعی باشد و هر مخاطبی لذت خاص خود را از آن ببرد. یکی از ویژگی های شعرهای شما نگاه ارزشی به جهان پیرامون است. این نگاه ریشه در چه عواملی دارد؟

گمان می کنم در این جهانی که ما زندگی می کنیم باید هر روز بیش از پیش به این مسئله توجه شود و دامن زدن به این موضوع از ناحیه اهالی قلم می تواند نتیجه بخش و امیدوارکننده باشد.

وقت صبحانه گل نرگس را که برایت چیدم / کاش می بویدی / کاشکی می ماندی / دفتر شعر مرا / کاشکی می دیدی / کاشکی می خواندی.

آیناز محمدی

"عاشقانه‌هایی برای عشق، صلح و آزادی" گزیده شعر آمریکای معاصر از نیمه دوم قرن بیستم تا امروز است که اخیراً با ترجمه فریده حسن زاده (مصطفوی) از سوی موسسه انتشارات نگاه منتشر شده است. فریده حسن زاده متولد ۱۳۳۱ تهران نخستین مجموعه شعرش را تحت عنوان "شعرهای پشیمانی" که شامل بیست قطعه شعر سپید بود در سال ۵۸ منتشر کرد. وی به دنبال آن ترجمه اشعار شاعران برجسته جهان را و وجه همت خود قرارداد و تاکنون آثاری چون "زندگینامه و اشعار مارینا تسوه تایوا"، "گزیده اشعار یاروسلاو سایفرت"، "شعر آمریکای لاتین"، "گزیده اشعار بلاگا دیمیتروا"، "گزیده اشعار علی احمد سعید به نام "خون آدونیس"، "گزیده اشعار جبران خلیل جبران به نام "زیبایی دوست داشتن"، "شعر زنان جهان" و... را ترجمه و منتشر کرده است. فریده حسن زاده هم‌اکنون کتاب "شیدایی‌ها" گزیده شعر شاعران جهان با رویکرد سیاسی - اجتماعی و عاطفی را در دست چاپ دارد و کتاب دیگری به نام "شب آخر با سیلویا پلات و ناگفتنی‌های شاعران دیگر" مجموعه مقالاتی پیرامون شعر و شاعری از آنا آخمتووا، بورخس، شیمبورسکا و... در دست آماده‌سازی است. "صدای جاودانه" مجموعه گفت‌وگوهای این مترجم با شاعرانی از انگلستان، آمریکا، فلسطین، یونان، کوبا، ترکیه و... در آینده منتشر خواهد شد. گلچین شعر امروز انگلیس، ولز، اسکاتلند و ایرلند "گزیده‌ای از شعر شاعران معاصر این چهار کشور است که ترجمه آن را در آینده‌ای نزدیک به بازار عرضه خواهد کرد.

فریده حسن زاده از ترجمه گزیده شعر امریکای معاصر می گوید

سفر واژه‌ها با کوله بار سرود

رسانده که در غرب به تدریج صورت می‌گیرد. شعرهای این مجموعه با پنج سرفصل کلی از یکدیگر تفکیک شده‌اند که به ترتیب عبارتند از عشق، لالایی برای مادرم، هنر شعر، آزادی و توازن ستاره. این کتاب به صورت دوزبانه (انگلیسی - فارسی) چاپ شده است.

فعالیت دیگرم درباره گزیده اشعار علی احمد سعید (آدونیس) شاعر ملی جهان عرب است که دربرگیرنده اشعار شناخته‌شده ادوار گوناگون شعری او از نوجوانی تا سال‌های اخیر است. یکی از رهاورد‌های آدونیس برای شعر معاصر عرب، پیوند شعر عرب با شعر جهان است بی آن‌که به بهای قربانی کردن هویت آن صورت گرفته باشد. مقدمه نسبتاً مفصل کتاب هم دورنمایی از زندگی این شاعر عرب را به نمایش می‌گذارد. کتاب "خون آدونیس" نیز به صورت دو زبانه چاپ شده است.

کار دیگرم، گزیده اشعار جبران خلیل جبران "زیبایی دوست داشتن" است که در این کتاب آن دسته از اشعار این شاعر لبنانی الاصل که در طول اقامت وی در نیویورک به زبان انگلیسی سروده شده گردآوری شده و انتشارات علم متن دو زبانه اشعار را در اختیار خوانندگان فارسی زبان قرار داده است. سه کتاب دیگر از مجموعه شاعران برتر جهان معاصر هم توسط نشر ثالث و نگاه و نسیم دانش در سال‌های قبل منتشر شده است.

سال‌های قبل منتشر شده است. الان چه آثاری در دست ترجمه یا چاپ دارید؟ کتاب "شیدایی‌ها" را برای مؤسسه انتشارات نگاه آماده می‌کنم. "شیدایی‌ها" گزیده‌ای از دغدغه‌های اجتماعی، سیاسی و عاطفی شاعران جهان از هزاره‌های قبل از میلاد تا امروز است. در این گلچین، شاهد اوج شکوفایی شاعرانی همچون سوفو، گوته، ادگار آلن پو، مارک تواین، خواهران برونه، شکسپیر، آنتوان سنت اگزوپری، پابلو نرودا، پل الوار، اکتاویو پاز، بورخس و بسیاری از بزرگان شعر جهان هستیم. دیگری "شب آخر با سیلویا پلات و ناگفتنی‌های شاعران دیگر" مجموعه مقالاتی است پیرامون شعر و شاعری از آنا آخمتووا، خورخه لوئیس بورخس، کریستوفر اسمارت، ویسواوا شیمبورسکا، چارلز سیمیک، میکولوس رادنوتی، دلمور شوارتز و... مقالات این کتاب را به امید بهتر شنیده شدن صدای شعر ترجمه کرده‌ام.

کتاب سوم هم صداهای جاودانه است. در این کتاب گفت‌وگوی مفصل من با شاعران شهیر جهان درباره شعر و بسیاری مسائل دیگر خواهد آمد و شاعرانی از انگلیس، آمریکا، فلسطین، یونان، کوبا، ترکیه و هند صمیمانه‌ترین حرف‌های خود را با خوانندگان حرفه‌ای شعر در میان می‌نهند.

آخرین و جدیدترین کتاب هم گلچین شعر امروز انگلیس، ولز، اسکاتلند و ایرلند است. این کتاب گلچینی از شعر معاصر این چهار کشور است و در سه فصل جداگانه به معرفی شاعران مطرح بریتانیا می‌پردازد و شاعران این مجموعه در مورد هر شعری که از آنها ترجمه و معرفی شده توضیحی برای خواننده فارسی زبان ضمیمه کرده‌اند.

می‌رسم می‌توانم از چند اسم نام ببرم که اگر کارهایشان ترجمه شود برای خواننده‌گان شعر امروز جهان صداهای بسیار تازه‌ای خواهند بود.

از بین شاعران معاصر، بیشترین فعالیت‌م روی شعرها و نامه‌های نیما یوشیج متمرکز بوده است. برای ویرایش این شعرها از شاعر آمریکایی خانم کریستینا پاکوز کمک گرفته‌ام. او وقتی ترجمه‌های مرا از نیما خواند شخصاً برای همکاری با من به عنوان ویرایشگر اظهار تمایل کرد زیرا شیفته شعرهای نیما شده بود تا حدی که من با کمال تعجب متوجه شدم مشغول مطالعه درباره یوش؛ زادگاه نیما شده است و اطلاعات جالبی از درختان جنگلی شمال کشورمان نیز از دوره‌ای که نیما در آن جوانی و میانسالیش را گذرانده به دست آورده بود. امیدوارم بتوانم برای چاپ دو زبانه این کتاب در ایران هم ناشری بیابم چون این موضوع می‌تواند برای دانشجویان و شعر دوستان ایرانی هم مفید باشد.

گویا در سال ۸۶ کتاب‌های دیگری هم ترجمه کرده‌اید که یکی از آنها را نشر علم منتشر کرده. در مورد آن کتاب هم توضیح بدهید.

از مجموعه شاعران برتر جهان معاصر و طرحی که برای آشنا کردن شعر دوستان ایرانی با بهترین اشعار قرن بیستم از کشورهای مختلف داشتیم سه جلد آن را سال ۸۶ نشر علم منتشر کرده است؛ گزیده اشعار بلاگا دیمیتروا که در وطن خود بلغارستان شاعر غزلسرای ملی لقب گرفته است و یکی از پیشگامان شعر آزاد امروز جهان است و شعرها، رمان‌ها و فیلمنامه‌های او به بیست زبان ترجمه شده‌اند. بلاگا دیمیتروا از نیمه دوم قرن بیستم به تنهایی باری را به دوش کشیده و کاری را به انجام

سیاهان را باید در نهضت‌های دهه پنجاه و شصت جست؛ زمانی که شاعران سیاه دیدند چگونه حق و حقوق آنها پایمال می‌شود روی گرداندن از جریان شعری حاکم در آمریکا را به دنبال داشت در نیچه شاعران سیاه به سوی شعر عامیانه، شعر کوچه و بازار، موسیقی جاز و زبان مردم کشیده شدند.

شعر آمریکای امروز، صداقت، صراحت و شجاعت اخلاقی خود را مدیون شعر سیاهپوستان است و تاثیر شاعرانی چون گیوندولین بروکس و نیکی جیوانی و به خصوص لنگستن هیوز بر شعر جوان آمریکا انکارناپذیر است.

به نظر شما آمریکای نیمه اول قرن بیستم، شاعران تواناتری داشت یا نیمه دوم قرن بیستم؟

در نیمه اول قرن بیستم، آمریکا شاعران بزرگی همچون کارل سند برگ را پروراند که هنوز هم شعرش خواننده و طرفدار دارد یا رابرت فراست را که چهار بار جایزه پولیتزر را دریافت کرد اما اگر آنتولوژی من به شاعران نیمه دوم قرن بیستم می‌پردازد به این دلیل است که بسیاری از شاعران نیمه اول قرن بیستم در ایران به کرات ترجمه و معرفی شده‌اند. در حالی که سابقه شعر آمریکا به دو سه قرن اخیر می‌رسد، این همه مورد توجه است و به زبان‌های مختلف ترجمه می‌شود. چرا شعر معاصر فارسی با آن سابقه دیرینه کمتر به زبان‌های دیگر ترجمه می‌شود؟

ترجمه‌های من از شعر نیما به زودی به سرانجام خواهد رسید، البته انتشارات علمی ترجمه بسیار خوبی از کارهای سپهری چاپ کرده هر چند به نظر اشعار اخوان اصلاً ترجمه‌پذیر نیست. وقتی هم به شاعران دفاع مقدس در کشورمان

آیا کسی که دست به ترجمه شعر می‌زند لزوماً باید شاعر باشد و اساساً شاعر بودن مترجم چه کمکی به او در ترجمه شعر خواهد کرد؟

وقتی برای آنتولوژی شعر آمریکای معاصر با شاعران مطرح و شناخته شده آمریکایی تماس گرفتم دیدم همه آنها بدون استثناء تنها شرط برای اجازه ترجمه آثارشان را شاعر بودن مترجم می‌دانند و اصرار داشتند شعرهایم را بخوانند تا بتوانند به من اعتماد کنند. پس از آن در حین ترجمه کمال همکاری را با من کردند و هر کجا با آنها برای حذف یک مصراع یا تغییر در آن به خاطر رعایت ذائقه خواننده ایرانی مشورت می‌کردم به من اختیار می‌دادند تا به دلخواه خود عمل کنم و می‌گفتند که "تو خودت شاعری! البته مترجمانی هم مثل آقای احمد پوری داریم که شاعر نیستند اما خوب ترجمه می‌کنند.

شما ترجمه را یک حرفه می‌دانید یا نوعی هنر و خلاقیت؟

اگر در مورد ترجمه شعر می‌پرسید لابد می‌دانید که تا ارتباط روحی میان شاعر و مترجم برقرار نشود بازآفرینی شعر به زبان مادری ممکن نمی‌شود مخصوصاً اگر شاعر در قید حیات نباشد که در آن صورت مترجم باید همه قابلیت‌های لازم برای احضار روح را هم داشته باشد.

اخیراً مجموعه شعری به نام "عاشقانه‌هایی برای عشق، صلح و آزادی" منتشر کرده‌اید، آیا شعرهای این کتاب بر اساس سه مضمون عشق، صلح و آزادی انتخاب و ترجمه شده‌اند؟

شکاف بین دولتمردان آمریکایی و هنرمندان آمریکایی روز به روز عمیق‌تر می‌شود. شاعران آمریکایی از مخالفان سرسخت سیاست‌های سرکوبگرانه حاکمان آمریکا نسبت به کشورهای در حال توسعه‌اند و از آن‌جا که با شاعران این مجموعه ضمن انتخاب و ترجمه اشعارشان مصاحبه داشتم - که در کتاب جداگانه‌ای خواهد آمد - آنها مدام می‌خواستند که من این پیام را به ایرانی‌ها برسانم، تصمیم گرفتم نام فرعی کتاب را "عاشقانه‌هایی برای عشق و صلح و آزادی" بگذارم تا پیام شاعران آمریکایی را به هموطنانم برسانم.

از بین چهل و چند شاعر که اشعارشان در این کتاب آمده چند تن در ایران شناخته شده‌اند و آثارشان قبلاً ترجمه شده است؟

تقریباً ۹۷ درصد شاعران این مجموعه برای اولین بار است که معرفی می‌شوند. تعدادی هم که قبلاً در نشریات ادبی دیگر معرفی شده‌اند به اقتضای ظرفیت محدود صفحه در حد یک بیوگرافی مختصر و چند قطعه شعر بوده است. من سعی داشته‌ام از هر شاعر شعری که ترجمه شود که بتواند جهان درونی او را به خواننده بشناساند البته زندگینامه‌ها هم تا حد ممکن مشروح شده‌اند.

شعر سیاهان به لحاظ شکل و فرم و مضمون چه تفاوتی با شعر سفیدپوستان دارد که بخش مستقلی از کتاب را به آن اختصاص داده‌اید؟ همانطور که در مقدمه کتاب آورده‌ام ریشه شعر

حمیدرضا شاه آبادی از «لالایی برای دختر مرده» گفت

زمین از پشت تلسکوپ

معرفی کنند امانوع بازگشت ما به تاریخ باید متفاوت باشد. ما باید آدم‌ها را در زمان و مکان خود بسنجیم و درک آن دوره را داشته باشیم. همچنین نباید فکر کنیم که آنچه مطرح شده، تمام آن چیزی است که اتفاق افتاده بلکه مورخان، بخش‌های مهم را برمی‌گزینند و کمتر به زندگی مردم عادی می‌پردازند.

وی آشنا شدن با تاریخ را برای همه لازم می‌داند و معتقد است: «با مطالعه تاریخ می‌توان با تجربه دیگران آشنا شد و زندگی بهتری را تجربه کرد. به همین دلیل باید تمامی گروه‌های سنی را با تاریخ آشنا کرد و کتاب «لالایی برای دختر مرده»، قطعاً یک رمان تاریخی نیست اما به گوشه‌ای از تاریخ اشاره و خواننده را به خواندن آن علاقه‌مند می‌کند.»

شاه آبادی، تاریخ‌نویسی بی‌طرف را عین بی‌هنری می‌داند و می‌گوید: «محال است کسی آنقدر بی‌هنر باشد که بی‌طرفانه به نگارش تاریخ بپردازد. ما پیش‌دوری‌های خاص خود را از هر واقعه و دوره تاریخی داریم به گونه‌ای که حتی تاریخ‌نویسان هر دوره خاص چون مشروطه نیز، روایت‌های متفاوتی از وقایع و شخصیت‌های تاریخی بیان کرده‌اند و زیبایی تاریخ هم به نوشتن از زوایا و دیدگاه‌های مختلف است.»

این نویسنده داستان‌های تاریخی در پاسخ به این که آیا به راستی باید ۳۰ سال از هر واقعه تاریخی بگذرد تا بتوان درباره آن نوشتن می‌گوید: «این زمان برای آن است که مورخان آنقدر از یک واقعه فاصله بگیرند که بتوانند آن را به عنوان یک کلیت پذیرفته و درباره‌اش بنویسند. اما وقایع، آنچنان به هم پیوسته است که خواه ناخواه بر اتفاقات دیگر و حتی آنچه امروز به وقوع می‌پیوندد هم تأثیر می‌گذارد. از سوی دیگر امروز، جریان‌اطلاعات به حدی زیاد است که گاهی نمی‌توان به سراغ بسیاری از آنها رفت.»

نویسنده در داستان «لالایی برای دختر مرده» از تبعات سوء برخی باورهای غلط و رواج خرافات سخن گفته است. همچنین به تأثیر بعضی حوادث و اتفاقات در زندگی انسان‌ها پرداخته و معتقد است: «تأثیر حوادث بر زندگی انسان، بخشی از هسته فکری داستان را تشکیل می‌دهد.» همچنین نویسنده در گوشه گوشه داستان حضوری ملموس و محسوس دارد و حتی پدر مینا، یکی از شخصیت‌های داستان، خود واقعی اوست که به درون ماجراهای کتاب نفوذ کرده است.

نویسنده که دلبسته تاریخ معاصر، به ویژه دوره مشروطه است و موضوع فروش دختران از دوره دانشجویی، ذهن او را به خود مشغول کرده، از انقلاب مشروطه، به عنوان یک حرکت شهری یاد می‌کند و می‌گوید: «انقلاب مشروطه نیاز مردم خاصی را پاسخگو بود و حتی مردم شهرهای کوچک، به امید رسیدن به منافعی خاص با این انقلاب همراه شدند، حتی یکی از رهبران مشروطه بر این باور بود که مشروطه یعنی این که از تهران برای شما کباب داغ می‌آورند اما در عمل، هیچ کدام از این جماعت به سود مالی که در نظرشان بود نرسیدند و دلزده و ناامید شدند.»

شاه آبادی در «لالایی برای دختر مرده»، وضعیت دختران امروز عراق و افغانستان را با اوضاع آن دختران محل وقوع قصه‌اش مقایسه می‌کند: «بعد از هزبمباران، تعداد آواره‌های افغانی، بیشتر می‌شود. شهرها و روستاها امن نیستند، غذا به همه جا نمی‌رسد و طالبان و راهزنان محلی، هر چند وقت یک بار به دهات حمله می‌کنند.»

شاه آبادی در توجیه مقایسه دختران قصه‌اش با دختران افغان می‌گوید: «با بیان این جمله‌های کلی در مورد تاریخ، نمی‌توان به سراغ گذشته خود برویم، چرا که تنها متن مکتوب، ما را با تاریخ آشنا نمی‌کند و چیزهای بسیاری از جمله سفالینه‌ها، اشعار و ... می‌توانند گوشه‌ای از تاریخ را به ما

باید خانه به خانه می‌رفت و ماجراهای مختلف را می‌شنید اما تنها به یک خانه سر زد و با اهالی آن خانه صحبت کرد و آنچه نوشته شد به طرح دیگری تبدیل شد به این معنی که مردم شهر، آنقدر ترسیده بودند که توان تعریف کردن ماجرا و آنچه بر آنها گذشته بود را نداشتند.»

نویسنده در این مجموعه زمان و مکان را در هم می‌آمیزد و گذشته، حال و آینده را به هم پیوند می‌زند: «خورشید، همیشه در حال درخشیدن، این ما هستیم که گاهی به اون پشت می‌کنیم و می‌گیم شب شده.» به همین خاطر اگر روی سیاره‌ای برویم که مثلاً یک میلیون سال نوری با زمین فاصله دارد و از آنجا با تلسکوپ فوق العاده قوی به زمین نگاه کنیم، می‌توانیم دایناسورها را ببینیم که با گام‌های سنگین و بلندشان، درخت‌ها را زیر پاله می‌کنند.» نویسنده حتی فاصله شهرک ارغوان تا تهران را با زمان سنجیده است: «طول این جاده را معمولاً با زمان می‌سنجند نه با مسافت آن بر حسب کیلومتر.» داستان «لالایی برای دختر مرده» با مرگ آغاز می‌شود، با مرگ مهندس ارغوان، صاحب اصلی شرکت و تمام مجتمع ارغوان، شهرکی که ویژگی آن، سکوت است، آن‌گاه به توصیف فضایی وهم‌آلود می‌پردازد و مجمعی را تصویر می‌کند که در آن، «آنقدر فضای خالی وجود دارد که بتواند همه اهل محل را خیالاتی کند.»

«وقتی زهره، یکی از دخترهای کلاس دوم دبیرستان، آنچه را که می‌دید برای دیگران شرح داد، هیچ‌کس حرفش را باور نکرد. زهره این حرف را اولین بار به نزدیک‌ترین دوستش مینا گفت و بالاخره خبر در تمام شهرک پیچید. زهره می‌گفت دختری را می‌شناسد که موهای خاکستری دارد، دست‌هایش از آرنج به پایین سوخته و از همه مهم‌تر صد سال پیش مرده است.»

«لالایی برای دختر مرده»، عنوان کتابی از حمیدرضا شاه آبادی است که از سوی نشر افق منتشر شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است؛ رمانی که اگر چه برای نوجوانان نوشته شده، اما آنچنان که باید و شاید، پاسخگوی نیاز و خواسته آنان نیست. گویی نویسنده، تنها به بیان دغدغه‌های ذهنی خود درباره نوجوانان پرداخته و از مسائلی چون فرار دختران، آزارهای جسمی و روانی که بر آنان وارد می‌شود، درک نشدن در خانواده‌ها و ... سخن گفته است. نویسنده که هنگام نوشتن داستان، در فضای عجیبی به سر می‌برد نمی‌تواند به مخاطب و گروه سنی خاصی بیندیشد بلکه تنها درک و فهم خود از زندگی، اجتماع و ادبیات را به روی کاغذ می‌آورد و این نوشته است که پس از آفرینش، مخاطب خود را پیدا می‌کند.

شاه آبادی معتقد است: «اگر شاعر یا نویسنده از دل مردم برخاسته باشد، درد و رنج آنها را احساس می‌کند و ناخودآگاه از زبان آنان سخن می‌گوید. اگر چه هر نویسنده‌ای به این امید می‌نویسد که نوشته‌اش خوانده و بررسی شود و گر نه چه نیازی به انتشار داستان وجود دارد.»

نویسنده داستان «دیلماج» در برابر این نکته که پرداختن به شخصیت‌هایی که نوجوان هستند، به تنهایی موجب قرار گرفتن یک داستان در این گروه سنی نمی‌شود، می‌گوید: «به هر حال، آنچه خلق شده، تعریف من از نوجوان و نوجوانی است و نباید فراموش کرد که این داستان از صافی ذهن من گذشته و در جای جای آن، رد پای حمیدرضا شاه آبادی نویسنده به چشم می‌خورد؛ اما هر نویسنده‌ای می‌کوشد تا شخصیت‌هایی که خلق می‌کند به واقعیت بیرونی نزدیک‌تر باشند.»

وی می‌افزاید: «طرح‌های بسیاری درباره این کتاب در ذهن من بود اما آنچه نوشته شد و روی کاغذ آمد، با آنچه در ذهن من می‌گذشت، بسیار متفاوت بود. برای مثال فصل «میرزا جعفرخان منشی باشی» طرح کاملی بود و میرزا جعفرخان

معرفی کتاب

سفر قرقره‌ها

یک روز صبح، در خانه قرقره به صدا در می‌آید و نامه‌ای از دوستش، قرقره به دستش می‌رسد و تصمیم می‌گیرد که از این قصر به آن قصر، از آن قلعه به آن قلعه قل بخورد و بدون این که از غول یک چشم و قورومب قورومب توفان بترسد، از قطب شمال به جنوب، از پایین به بالا، از چپ به راست، بچرخد و بغلتد تا به ...

لیندا ولفز گرویل، نویسنده و تصویرگر داستان «قرقره و قرقره» است؛ داستانی که عشق و فداکاری را به کودکان می‌آموزد و در قالب داستان و با بیانی غیرمستقیم، آنان را به گذشتن از سختی‌ها، برای رسیدن به

آنچه مطلوب است فرامی‌خواند.

قرقره، قهرمان داستان لیندا ولفز، می‌رود و می‌رود و همین‌طور کوچک‌تر و کوچک‌تر می‌شود، اما این کوچک شدن و تحلیل رفتن، اهمیتی ندارد زیرا او را هر لحظه بیش از پیش به دوست خوبش، قرقره نزدیک می‌کند. اگر چه این نگرانی وجود دارد که مبادا قرقره، دوست خود قرقره را که از کوه‌ها و دشت‌ها و قلعه‌ها گذشته تا او را پیدا کند، شناسد، اما قرقره، نه تنها قرقره را که به شدت لاغر شده می‌شناسد بلکه او را در نخ‌های خود شریک می‌کند و می‌گوید:

«غصه نخور، رخ من مال هر دو تاملان. حالا دیگر، هر دو با هم هستیم پیش هم هستیم قرقره و قرقره»

نویسنده در این داستان، قصه پر رمز و راز عشق و دوستی را به شکلی تازه و به یادماندنی، نه تنها برای کودکان که برای بزرگسالان روایت کرده و دو قرقره را شخصیت‌های اصلی داستان قرار داده است.

تصاویر لیندا ولفز گرویل که تاکنون، کتاب‌های بسیاری را برای کودکان نوشته و تصویر کرده است به گونه‌ای است که نانوخته‌های متن را کامل می‌کند و چه بسا به یاری داستان می‌آید تا چیزی بر آن بیفزاید و موجب لذت بیشتر مخاطب شود.

داستان کوتاه قرقره و قرقره، به شدت به تصویر وابسته است و گویی تصویرگر، متن دیگری را نوشته و به موازات داستان اصلی پیش می‌برد، به این معنی که کودکان به راحتی می‌توانند با توجه به تصاویر، روند داستان را دنبال کنند و با بهره گرفتن از تصاویر، به نکات بیشتری که در متن به آنها اشاره‌ای نشده، پی ببرند.

لاله جعفری، نویسنده و مترجم کتاب‌های کودک، این کتاب را بازنویسی و انتشارات افق آن را منتشر کرده است.

قرقره و قرقره در گروه داستان‌های تخیلی قرار می‌گیرد و به گروه سنی الف تعلق دارد. این اثر در سال جاری برای نخستین بار در ۳۰۰۰ نسخه و با قیمت ۱۵۰۰ تومان منتشر شده است.

با منوچهر خاکسار هر سینی در باره «نفرین طبقه گرسنه»

مرگ رویای آمریکایی

آثارش رخ می دهد برای خود او هم رخ داده یا نه، می گوید: «این اتفاقات هم برای خودم رخ داده است و هم نه». یعنی نمی توان خط و مرز دقیقی در این مورد رسم کرد. حتی فکر می کنم نمی توان نگاه یکی از شخصیت ها را به عنوان توصیه نمایشنامه نویس در نظر گرفت؛ چراکه یک هنرمند خوب هیچ گاه قضاوت نمی کند و چیزی را به مخاطب خود سفارش نمی کند. شپرد هم این گونه است و سعی نمی کند معنا یا نگاه خاصی را به خواننده تحمیل کند. اما می توان نگاه «وسلی» را یک نگاه واقع بینانه دانست. او تنها کسی است که فریب رویای آمریکایی را نخورده و در پس این خیال های زیبا حقیقت را می بیند و در پی منفعت خود نیست.

به نظر می رسد زبان شپرد در این نمایشنامه بسیار صریح تر شده است.

متاسفانه بسیاری از ویژگی زبانی در فرآیند ترجمه از میان می رود. یک مترجم هر چقدر هم که تلاش کند تا به ویژگی های زبانی اثر مبدا وفادار باشد، بسیاری مسائل مانند ریتم، ملودی، لهجه و اصطلاحات محلی در ترجمه دستخوش تغییرات منفی و ناخواسته می شوند. اگر در انگلیسی آثار «یوجین اونیل» را مطالعه کنید، شخصیت هایی را خواهید دید که به خاطر بی سوادی حتی نمی توانند با یک گرامر صحیح صحبت کنند، یا لهجه های محلی دارند که برای هر شخصیت متفاوت است. این ظرافت ها را نمی توان در ترجمه منتقل کرد. البته راجع به صراحت و تند و تیزی زبان شپرد باید بگویم و اساساً نویسنده صریحی است؛ اما در این نمایشنامه این خشونت و صراحت کلام واضح تر است.

برخی شپرد را تحت تاثیر بکت می دانند. آیا شما با این نظر موافقت می کنید؟

تا آنجا که من می دانم این گونه نیست. شما به کار او نگاه کنید. موضعی که این دو نمایشنامه نویس از آنها سخن می گویند، کاملاً متفاوت است. بکت از وضع یک شاعر نمایشنامه می نویسد؛ به این معنی که او زبان شاعرانه ای دارد و به مفاهیمی چون پوچی و بیهودگی می پردازد؛ در صورتی که شپرد از یک روانشناس یا جامعه شناس نمایشنامه می نویسد. گرچه شما در برخی از نمایشنامه های شپرد مانند «غرب وحشی» فضایی ایستار می بینید که در آن شخصیت ها به یکدیگر اعتنا نمی کنند، اما این ویژگی ها به خاطر نوع مکانی است که نمایشنامه در آنجا رخ می دهد. در تگزاس، جایی که داستان «غرب وحشی» در آن می گذرد، زندگی آرام تر و با ریتم کندتری نسبت به دیگر نقاط آمریکا حرکت می کند اما این ریتم کند به خاطر تاثیر پذیری از بکت نیست.

و نظام سرمایه داری قرار گرفتن، چگونه پایه های خانواده را سست می کند و باعث فروپاشی آن می شود.

دیالوگ های این نمایشنامه اکثراً کوتاه هستند که ریتمی چکش وار دارند. در واقع شخصیت ها دیالوگ ها را به سوی یکدیگر با سرعت پرتاب می کنند. چنین گفت و گو هایی کار ترجمه را دشوار می کنند. مترجم این اثر منوچهر خاکسار هر سینی تلاش کرده تا ضمن حفظ ریتم نمایشنامه، کمترین دخل و تصرف را در آن صورت دهد. یکی دیگر از نقاط قوت اثر، پرهیز از ترجمه واژه به واژه اصطلاحات است. مترجم در ترجمه این اصطلاحات کوشیده تا معادل ها و ترکیبات مشابه را در فارسی بیابد و در ترجمه به کار بندد.

ابزارها تبلیغات است، رادیو و تلویزیون در آمریکا مدام در حال پخش آگهی هایی هستند که جامعه را به سوی مصرف گرایی سوق می دهند. اتومبیل، شبکه جاده ای بسیار توانمند و همه ابزارهای ارتباطی که آمریکا و حتی دنیا را به دهکده جهانی تبدیل کرده اند، در دست کمپانی های بزرگی است که فریاد مردم را سلب کرده و مدل های خاص زندگی را به آنها تحمیل می کنند.

آیامی توان گفت شخصیت های «نفرین طبقه گرسنه» بیشتر با دنیای درونی خود درگیرند؟

نمی توان چنین تقسیم بندی قطعی ارائه کرد. بین این سیاه و سفید خاکستری های زیادی وجود دارد. به این معنا که نمی شود گفت شخصیت ها مطلقاً تحت تاثیر مسائل درونی هستند یا مسائل بیرونی. در شکل گیری یک شخصیت هم حوادث و جریانات بیرونی موثر است و هم عوامل درونی مثلاً در نمایشنامه مورد بحث گرچه بسیاری از شخصیت ها درگیر خواب و خیال ها و رویاهای خود هستند اما همین رویاها در نتیجه اوضاع و احوال حاکم بر اجتماع به وجود آمده اند؛ علاوه بر این شخصیت ها مستقیماً با رخدادهای بیرونی و مناسبات عینی اجتماعی در جدال هستند.

می توان نگاه «وسلی» در نمایشنامه را نگاه خود سم شپرد یا لاقال یک نگاه منتقدانه نسبت به رویای آمریکایی دانست؟

البته من با این نوع نگاه مخالفم که در حوزه تحلیل یکی از شخصیت ها را به خود نویسنده یا مولف نزدیک کنیم. داستایفسکی در پاسخ به این سوال که آیا اتفاقات و رخدادهایی که برای شخصیت های

می کردند. در چنین شرایطی بسیاری از هنرمندان به رویای آمریکایی تاختند و آن را به صورت یک طبل تو خالی معرفی کردند. در نمایشنامه «نفرین طبقه گرسنه» مردمی تصویر می شوند که هویت شخصی شان تحت تاثیر رویای آمریکایی و فرهنگ سرمایه داری در حال نابودی است. واقعیت هم همین است. در آمریکا به هر کجا که می روید، رستوران های زنجیره ای، فروشگاه های زنجیره ای و بازارهایی را می بینید که کاملاً شبیه به هم هستند و حتی از نظر معماری نیز این گونه است.

از دیگر سو، فروشندگان و مغازه های کوچک توان مقابله با این فروشگاه های بزرگ را ندارند. به این ترتیب سرمایه داری آنها را می بلعد در واقع فریاد آدم ها در چنین جامعه ای قربانی می شود.

شخصیت های «نفرین طبقه گرسنه» به دنبال چه چیزی هستند؟

آنها به دنبال هویت شخصی و فریاد گم شده شان هستند. زمانی هنگام سفر در آمریکا، به هر نقطه ای وارد می شدید، مردمی را می دید که لهجه خاص خود را داشتند؛ فرهنگ و آداب و رسوم خاص خود را داشتند. اما امروزه همه ابعاد زندگی آمریکایی در همه جای این کشور شهری شده است؛ آن هم از نوع نیویورکی اش.

با آن که مردم در آمریکا به ظاهر آزادی دارند و می توانند شخصیت و هویت خود را خودشان شکل دهند، اما آنجا که مجبورند مانند یک بیچ و مهره در ماشین اجتماع خلدند، باید ایده های این ماشین را بپذیرند و این ماشین با ابزارهای مختلفی فریاد آدم ها را خدشه دار می کند. یکی از مهم ترین این

سم شپرد برنده جایزه پولیتزر سال ۱۹۷۹ علاوه بر نمایشنامه نویسی در حوزه های دیگری چون بازیگری تئاتر و سینما، کارگردانی تئاتر و فیلمنامه نویسی دارای تجربیات موفق است. او فیلمنامه «نقطه زایر بسکی» را برای آنتونیونی نوشت و در ساخت تحسین شده ترین اثر ویم وندرس «پاریس تگزاس» همراهی داشت. با این وجود نمایشنامه نویسی همواره به عنوان محبوب ترین عرصه برای شپرد باقی ماند. «نفرین طبقه گرسنه» عنوان یکی از آثار برجسته سم شپرد که در دهه ۷۰ نوشته شده، چندی پیش توسط منوچهر خاکسار هر سینی که از چهره های آکادمیک تئاتر کشور است، ترجمه و توسط انتشارات افراز به چاپ رسیده است و به مسئله فقر در کشورهای اروپایی می پردازد.

آیا می توان «نفرین طبقه گرسنه» را در جهت گیری ضد رویای آمریکایی اش با «مرگ فروشنده» میلر قیاس کرد؟

ممکن است این دو نمایشنامه از این حیث کمی به هم نزدیک باشند؛ ولی پرداخت آنها کاملاً متفاوت است. طرح این دو نمایشنامه هم به یکدیگر شباهتی ندارند. «مرگ فروشنده» به رویاها و آرزوهای یک فرد شهری می پردازد. ویلی لومان شخصیت اول نمایشنامه «مرگ فروشنده» پیشه وری در آمریکاست که از این شهر به آن شهر می رود تا فروشنده گی کند، بدین ترتیب شخصیت او در بافت و بستر شهری تعریف می شود؛ حال آن که شخصیت های «نفرین طبقه گرسنه» در بافت و بستر روستا تعریف و شرح و بسط داده می شوند.

از دیگر سو داستان مرگ فروشنده، روایت شکست و تباه شدن همه آمال و آرزوهای ویلی لومان است ولی نمایشنامه شپرد اضمحلال سیستم اقتصادی، فردی و اجتماعی در آمریکا را نشان می دهد.

ناباید از یاد ببریم که رویای آمریکایی نوعی فرهنگ و نگاه بود که نویسندگان بسیاری در جهت رسوا کردن آن، آثار ادبی و نمایشی تولید کردند.

چرا این نویسندگان این گونه با «روای آمریکایی» مخالفت می کنند؟

جریان به بعد از جنگ جهانی دوم بازمی گردد. در آن زمان شعاری توسط کمپانی های بزرگ مطرح شد که می گفت خیابان های آمریکا از طلا پوشیده شده است. این شعارها در ذهن روستائین و خارجی ها توهم ایجاد می کرد؛ توهماتی که زندگی آنها را تحت تاثیر قرار می داد؛ مثلاً بسیاری برای رویای بهره مند شدن از این مزایای مادی به شهرهای بزرگ مهاجرت

پرویز فنی پور: «سم شپرد» از نمایشنامه نویسانی است که بیش از آن که به شهرنشینی و زرق و برق های زندگی در شهرهای آمریکا بپردازد، به زندگی حاشیه نشینان و روستاییان می پردازد؛ البته مسئله اساسی او مانند بسیاری دیگر از نمایشنامه نویسان بزرگ آمریکا خانواده است، اما او به خانواده هایی می پردازد که در روستاها و در نقاطی دور از شهرهای بزرگ زندگی می کنند. «نفرین طبقه گرسنه» طی پرداختن به خانواده های روستایی در آمریکا، توضیح می دهد که چگونه روند سرمایه داری و تمایل کسب حداکثر سود، افراد را از خود بیگانه و عواطف طبیعی انسان ها را از آنها سلب می کند و در نتیجه زندگی آنها را دستخوش نابسامانی می کند. گرسنگی در نمایشنامه «نفرین طبقه گرسنه» از جنس گرسنگی

اجتماع خشمگین در ینگه دنیا

حرفی است که رویای آمریکایی در خانواده ایجاد کرده است. رویای آمریکایی نیازهای کاذبی را برای افراد می سازد که باعث می شود آنها فریاد خود را از دست بدهند و به دنبال چیزی باشند که نظام سرمایه داری به صورت ناخودآگاه بر آنها تحمیل کرده، نه آنچه که خود آگاهانه انتخاب می کنند. خانواده ای که شپرد تصویر می کند تحت تاثیر رویاهای شهری قرار گرفته و همانند فردی گرسنه می خواهد این رویاها را محقق کند. در انتهای بینیم که از دست دادن فریاد و در خدمت رویای آمریکایی

ظاهری نیست و دکوریک آسبز خانه را نشان می دهد و از همان اوایل نمایشنامه شخصیت ها بارها و بارها در حال خوردن تصویر می شوند؛ چنانچه مترجم در مقدمه کوتاه خود آورده است: «تصاویر غذا و خوردن (در این نمایشنامه) فراوان است.» به این ترتیب شپرد این ایده را القا می کند که این خانواده از گرسنگی فیزیکی رنج نمی برند. آنها به معنای واقعی کلمه فقیر نیستند. پس گرسنگی ای که خانواده گرفتار آن شده است یک گرسنگی روانی است و با خواندن نمایشنامه درمی یابیم که این گرسنگی

مروری بر «در سکوت بلندگوها»

قاتل سوت می زند

از همین رو شما باید جلوه‌های صوتی را به همان شیوه‌ای با هم ترکیب کنید که یک موسیقی را یعنی باید تصمیم بگیرید که هر یک از صداها کجا بیاید تا تحت الشعاع صداهای دیگری که در همان زمان پخش می‌شوند قرار نگیرد و به خوبی شنیده شود.»

فصل بعدی کتاب گفت و گو ریچارد باسکین با گروه سازنده صدای فیلم «باشگاه مشت زنی» است. سازندگان در این گفت و گو از اهمیتی می‌گویند که دیوید فینچر در مقام کارگردان به گروه صدای فیلم داده است. کلاسی یکی از اعضای گروه از نماهای بسیار کوتاه ۳۰ تا ۳۰ ثانیه‌ای می‌گوید که دشواری‌های زیادی به همراه دارد: «راحت‌ترین کار این است که صحنه‌های پر برخورد تا حد امکان بلند باشد تا نیازی به توجه به جزئیات نباشد. اما ما نمی‌خواستیم فقط یک صدای بلند گوشخراش ۲۰ تا ۳۰ ثانیه‌ای داشته باشیم.»

این جور صداها باید بلند و غریزی اما در عین حال شوم باشد تا بتوان نماهای اسلوموشن را در میان نماهای معمولی کات زد و صداهای فلز و شیشه و ریزش باران در بیرون را با تصاویری مانند سقوط اسلوموشن برادپیت و فشرده شدن گونه‌هایش روی شیشه و بسیاری تصاویر فوق‌العاده دیگر ترکیب کرد. دست یافتن به این همه البته کار آسانی نیست. در یکی دیگر از فصل‌های کتاب با او سونسون متصدی سوئدی میکس فیلم «پتار» تارکوفسکی گفت و گو شده است. صدای این فیلم، یکی از جلوه‌های بارز آن است که در همکاری تارکوفسکی با این طراح صدای سوئدی ساخته شده است. وی در بخشی از این گفت و گو می‌گوید: «برای این که صدای آدم‌ها را در محیط شخصی خودشان تجربه کنید، باید به هر یک از آنها شخصیت مخصوص خودش را بدهید. وقتی در یک اتاق حرکت می‌کنید، یعنی در فضایی سه بعدی راه می‌روید، درون تصویر، صدای شما حالت‌های متفاوتی پیدا می‌کند. صدا باید متبداً دگرگون شود، بسته به این که با صدای بلند صحبت می‌کنید یا با صدای پایین، رو به کنار یا پشت دوربین، هویت صدا مرتباً عوض می‌شود.»

هرچند به نظر می‌رسد که مخاطب کتاب «سکوت در بلندگوها» کسی باشد که سینما را به طرز جدی مورد توجه قرار می‌دهد اما مطالب و عناوین کتاب حتی آثاری که در آن به عنوان نمونه مطرح شده‌اند چنان است که کتاب برای مخاطب عام سینما نیز به طور حتم جذابیت‌هایی خواهد داشت.

ایجاد می‌کند. کوستانتینی از صحنه‌ای می‌نویسد که دختر بچه‌ای کوچک به نام السی در مقابل پوستری ایستاده که در آن برای دستگیری قاتل خطرناک، جایزه تعیین شده و سایه مرد با کلاه شاپو به دختر نزدیک می‌شود. مردی دست دختر بچه را می‌گیرد و به بهانه آن که می‌خواهد برای او بادکنک بخرد او را همراه خود می‌کند. وقتی او به بادکنک فروش می‌رسد، صدای سوتش را می‌شنویم که همان تم مشهور را می‌نوازد که هرگاه آن را می‌شنویم یادآور قاتل است. سایه‌ای که روی بادکنک فروش می‌افتد ما را به یقین می‌رساند که دختر بچه به دست قاتل اسیر شده است.

همین تم در انتهای فیلم هویت قاتل را افشا می‌کند. در فصل سوم کتاب، گفت و گویی با ریچارد استروم را می‌خوانیم که طراح صوتی فیلم مشهور «نجات سرباز رایان» است. او به مسئله‌ای اشاره می‌کند که پیش از این در مقاله میشل شیون به آن پرداخته شده بود: «هیاهوی زیادی بی‌اثر می‌شود.» او در قسمتی از این گفت و گو می‌گوید: «من فکر می‌کنم یکی از مشکلات صدابرداری فیلم «نجات سرباز رایان» این بود که ما با صدای بین صدای برخورد گلوله به بدن یک سرباز و برخورد آن با آب اختلاف ایجاد می‌کردیم. ما باید کاری می‌کردیم که صداها از آشفتگی دربیایند و در عین آن تماشاگر آن چیزی را که می‌خواستیم بشنود.»

تئو آنجلوپولوس ساخته شده است. نویسنده در مورد آن آورده است: «در فیلم «نگاه اولیس»، کارگردان فیلمی که هاروی کایتل نقشش را بازی می‌کند، درست زمانی که ساریوو دارد بمباران می‌شود به این شهر می‌رسد. صدای انفجارها، قدم‌ها و صدای کایتل در وقفه است و این حالت احساس غیرعادی به وجود می‌آورد که انگار زندگی به طور موقت به تعلیق درآمده است؛ چیزی که از یک طرف معلول وضوح صداهاست و از طرف دیگر محصول کیفیتی که نامش را می‌توان «سکوت بلندگوها» گذاشت.»

مقاله دوم کتاب به مسئله «لایت موتیف» در موسیقی فیلم می‌پردازد. موتیف همان عنصر تکرار شونده‌ای است که در موسیقی و ادبیات بیش از این با کاربردش آشنا می‌شویم. گوستاوو کوستانتینی در مقاله‌ای که آن را «تجدید دیدار با لایت موتیف» نام گذاری کرده، از کاربرد این تکنیک در موسیقی فیلم می‌گوید. به عنوان نمونه او از فیلم «ام» ساخته فریتس لانگ (تولید شده در سال ۱۹۳۱) نام می‌برد که کاربردی بسیار دقیق از شیوه روایی دارد.

کارگردان این فیلم آلمانی در تمام صحنه‌هایی که حضور ناپیدای قاتل در صحنه تداعی می‌شود به گونه‌ای آگاهانه از یک تم و آوای موسیقی بهره می‌گیرد. البته او همیشه این آهنگ را با دستگاه‌های موسیقی نمی‌نوازد، بلکه گاه آن را با صدای محیط

یکی از اتفاق‌های مهمی که در سال‌های بعد از انقلاب روی داد، رشد و توسعه سینمای ایران است. ارزش محتوایی و تکنیکی که از نظر فیلمسازی در آثار سه دهه اخیر شکل گرفته چنان است که کسی نمی‌تواند چشم بر آن بریندد. جایزه‌های فراوان از جشنواره‌های بین‌المللی، رونق گرفتن جشنواره فیلم فجر به عنوان یک رویداد مهم بین‌المللی، اکران فیلم‌های سینمایی ایران در عرصه جهانی و حضور ایران در کتاب‌ها و دایرةالمعارف‌های سینمایی چکیده‌ای از این موفقیت‌هاست.

جامعه‌شناسی این که سینمای ایران چگونه به چنین جایگاهی دست یافت به طور قطع در این گزارش نمی‌گنجد، اما یادآوری این نکته ضروری است که بخش مهمی از پیشرفت سینمای ایران را باید مدیون دو عرصه آموزش و شکل‌گیری صنف‌های سینمایی دانست. دانشکده‌های سینمایی در سال‌های بعد از انقلاب به شکل جدی تری وارد عرصه شدند و از سویی انتشار کتاب‌های مطرح در این عرصه دانشجویان را مدد کرد تا آموزه‌های تکنیکی فیلم را بهتر و بیشتر بیاموزند.

از سوی دیگر، نهاد‌های صنفی همچون خانه سینما، نقش مهمی در این موفقیت داشته‌اند. در کنار کارهایی همچون جشن کتاب سال سینما که این انجمن سال گذشته با همکاری خانه کتاب برگزار کرد، فعالیت‌های گوناگونی در این مرکز فرهنگی صورت می‌گیرد که انتشار کتاب‌های سینمایی یکی از این فعالیت‌هاست. خانه سینما به تازگی کتاب «سکوت در بلندگوها» را منتشر کرده است که مجموعه‌ای از مقالات تئوریک درباره نقش صدا در سینماست.

در این مقاله‌ها که اتفاقاً در عین آن که بسیار دقیق، علمی و با توجه به مثال‌های ملموس نوشته شده‌اند، عنصر به روز بودن نیز وجود دارد. به عنوان نمونه مقاله نخست کتاب که توسط میشل شیون نوشته شده، مسئله صدای دالبی را مورد بررسی قرار داده است. نویسنده در این مقاله با ارائه مثال‌هایی از فیلم‌های مشهور تاریخ سینما از جمله «ادیسه فضایی ۲۰۰۱»، «جنگ‌های ستاره‌ای»، «اینک آخر الزمان»، «نگاه اولیس» و چند فیلم معتبر دیگر به مسئله سکوت در سینما پرداخته است. او معتقد است که صدای پر حجم و دالبی در سینما بیشتر از آن روست تا سکوت موجود در فیلم به گوش برسد و تماشاگر را متوجه خود کند. به عنوان نمونه او از فیلم «نگاه اولیس» یاد می‌کند که فیلمی است درباره نسل‌کشی صرب‌ها در ساریوو. این فیلم توسط کارگردان مطرح سینما،

آهنگسازی به روایت تصویر

رنگ آمیزی صورت‌ی هارمونی، نحوه‌روخوانی یا فراگیری خواندن درست خط موسیقی که همان سرایش یا سلفژ باشد و درس آهنگسازی همانند انسان‌نویسی و شاعری و نیز وجه گسترده دیگر یعنی شیوه‌های اجرا چه در خوانندگی و چه در نوازندگی و وجه رهبری گروه‌هایی از آن وجود دارد که بر اساس قواعد و قوانین موجود در عالم محسوسات پدید آمده‌اند تا مجموعه‌ای از موسیقی را پی افکنند. پس هر یک دامنه وسیعی از موضوعات، مطالب و قواعد یا حقایقی را

که در زبان موسیقی وجود دارد، الفبای آن است که ما آن را با عنوان نت می‌شناسیم. مرتضی سرآبادانی درباره زبان و خط در موسیقی می‌نویسد: «در زبان موسیقی نیز، خط برای نگارش و با تئوری و نظری که نقش دستور زبان دارد به شرح و تعریف انواع موضوعات مربوط به این زبان می‌پردازد، یا درس روش ایجاد آهنگ و بیان صحیح به عنوان فرم در موسیقی، همچنین مبحث شناخت و مسائل موسیقی و نحوه کاربرد آنها در قالب سازشناسی و ارکستراسیون (سازبندی) و یا در درس چگونگی

کاوه رحمانی: هر چند زبان‌های گوناگون فرصت ارتباط میان انسان‌ها را کاهش می‌دهد، اما زبان هنر، این فرصت را ایجاد می‌کند که انسان‌ها از هر تبار و نژاد بتوانند زبان به مفاهیم بکشایند. زبان هنر، چه در قالب نقاشی و عکاسی و چه در سینما و موسیقی، چنان است که بی‌واسطه میان انسان‌ها ارتباط برقرار می‌کند. به همین سبب است که موسیقی سنتی ایرانی، می‌تواند در اروپا طرفدارانی داشته باشد.

کتاب «آشنایی با زبان موسیقی» زبان و لحن موسیقی را مورد بحث قرار داده است؛ زبان و لحنی که بین همه مردم جهان مشترک است. مولف در این کتاب، مبنا و اصول اولیه این زبان و لحن را مورد توجه قرار داده است. ابتدایی‌ترین نکته‌ای

در برمی‌گیرند.»

مولف، کتاب «آشنایی با زبان موسیقی» را برای مخاطب عام تألیف کرده است. او در این مورد می‌نویسد: «ما در این کتاب آن هم با مخاطب قراردادن عموم، قصد نداریم به شرح همه وجوه بپردازیم، لذا هدف خود را بیشتر بر آشنایی با بخشی از زبان موسیقی، یعنی بر چگونگی فرم و ساختمان بیان موسیقی یا ایجاد جریان احساسی، هدف دار و منطقی تحت عنوان آهنگسازی متمرکز می‌سازیم و علاقه‌مندان را برای آگاهی بیشتر از سایر بخش‌ها به کتاب‌ها و منابع دیگر از جمله آموزش تئوری موسیقی و... ارجاع می‌دهیم، چون هر قسمت از زبان موسیقی، شرح و تفصیل گسترده‌ای دارد.»

غلامرضا رضایی، مهاجم تیم ملی فوتبال؛

تصمیم کبری در مستطیل سبز

در میان بازیکنان تیم ملی فوتبال ایران، بازیکنی وجود دارد که نه قرمز است و نه آبی، اما تقریباً طرفداران هر دو تیم بزرگ پرسپولیس و استقلال به همراه سایر علاقه‌مندان به تیم ملی، او را دوست دارند.

غلامرضا رضایی که از باشگاه صبا باطری تهران به تیم ملی راه پیدا کرده است، در دور اول از مرحله مقدماتی مسابقات فوتبال جام جهانی ۲۰۱۰ در قاره آسیا، با ارائه بازی‌های درخشان و گل‌های زیبایی که به ثمر رساند، خودش را به عنوان یک پدیده مطرح کرد و جواب اعتماد علی دایی (سر مربی تیم ملی) به جوان‌ها را داد. او به کتاب و کتابخوانی بسیار علاقه‌مند است، اما حضور مستمر در اردوهای آماده‌سازی، باعث شده کمتر فرصت مطالعه داشته باشد. خودش در این باره می‌گوید: «من واقعا به مطالعه علاقه‌مندم، ولی این روزها کمتر فرصت این کار را پیدا می‌کنم. حتی در اردوها نیز اگر فرصتی به دست بیاید، باید استراحت کنیم تا بدنمان برای تمرین یا مسابقه بعدی، آماده شود. اما من باز هم تلاش می‌کنم که از کتاب و کتابخوانی دور نباشم».

برخلاف بعضی افراد که هنگام روبه‌رو شدن با این سوال که نام اولین کتابی را که خوانده‌اید، به خاطر می‌آورید؟ خیلی فکر می‌کنند تا پاسخ بدهند، رضایی خیلی زود جواب می‌دهد و می‌گوید: «من قبل از رفتن به دبستان اصلاً کتابی را حتی همراه با بزرگترهایم نخواندم و اولین کتابی که خواندم، همان کتاب درسی اول دبستان بود.» او در بین درس‌های کتاب فارسی دوره ابتدایی، خاطره خوشی از درس «تصمیم کبری» دارد، درسی که شاید این روزها خیلی به دردش بخورد چون شاید مجبور شود تصمیمی بزرگ بگیرد و برای همیشه تیم صبا باطری را ترک کند! آخرین کتابی که رضایی خوانده، دو کتاب شعر دیوان سعدی و حافظ است. خودش می‌گوید: «من اشعار حافظ و سعدی شیرازی را خیلی دوست دارم و از خواندن آنها لذت می‌برم. آخرین دفعه‌ای هم که کتاب دست گرفتم، دیوان اشعار این دو شاعر بزرگ ایران بود».

البته مهاجم تیم ملی فوتبال ایران به صراحت اقرار می‌کند که هرگز شعر حفظ نمی‌کند. بهتر است دلیل این کار را در پاسخ خودش بیابید: «واقعیت این است که دوست ندارم خیلی به مغز و ذهنم برای این کار فشار بیاورم. چون باید تمام توان بدنی و ذهنی‌ام را برای اجرای دستورات مربیان و گلزنی به کار ببرم».

این بازیکن فوتبال ایران، این روزها فقط و فقط به موفقیت در فوتبال، کمک به تیم باشگاهی‌اش و تلاش برای صعود تیم ملی ایران به مرحله نهایی جام جهانی ۲۰۱۰ می‌اندیشد، اما وقتی از او می‌پرسیم که اگر بخواهی کتابی را به عنوان هدیه به کسی که بیش از همه دوستش داری بدهی، می‌گوید: «این کار خیلی ساده نیست، اگر بخواهم کتابی را هدیه بدهم آنقدر می‌گردم تا بهترین کتاب را پیدا کنم و هدیه بدهم.» او از کتاب خاصی نام نمی‌برد.

مهاجم باشگاه صبا باطری و تیم ملی ایران، درباره میزان مطالعه کتاب‌های ورزشی و تربیت‌بدنی، کتاب‌هایی را مطالعه می‌کند که پزشکان تیم ملی یا باشگاهی توصیه می‌کنند، به ویژه در زمینه علم تغذیه، به نظر من خواندن این کتاب‌ها خیلی اطلاعات بازیکنان را بالا می‌برد و برایشان لازم است.

با افشین ابراهیمی درباره «سینمای کوئنتین تارانتینو»

سکانس‌های ادبی یک کارگردان

کوئنتین تارانتینو

فیلم هاوسیک فیلمسازی کوئنتین تارانتینو خلاف جریان فیلمسازی در آمریکاست. او در فیلم‌هایش خشونت در آمریکا را به بهترین وجهی به نمایش می‌گذارد و نمایش این خشونت لجام‌گسیخته از آن رو نیست که وی بخواهد فیلمی سرگرم‌کننده بسازد. او در برخی از مصاحبه‌هایش تاکید کرده که نمایش واقعیت مهم‌ترین نکته در فیلمسازی‌اش به حساب می‌آید. برخی از دوستان و نزدیکان این فیلمساز نیز از خاطرات خود با وی سخن گفته‌اند و از دیالوگ‌ها و صحنه‌هایی یاد کرده‌اند که در آنها با تارانتینو شریک بوده‌اند. از سوی دیگر این فیلمساز با نمایش برخی از مدها و مسائل رایج در آمریکا، به هجو آنها می‌پردازد.

این است که سبب شده تا آثار این فیلمساز صاحب سبک، از مرزهای کشورش فراتر رود و به عنوان کسی که با استناد به واقعیات به انتقاد از رفتارهای رایج مردم آمریکا می‌پردازد، مطرح شده است. رویکرد تارانتینو را چنان می‌دانند که بسیاری او را با یک نویسنده مقایسه می‌کنند. هر چند برخی از آثار او در یکی دو سال اخیر از شبکه‌های تلویزیونی و سینماهای کشور به نمایش درآمده اما شهرت این فیلمساز به واسطه آثاری است که بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ ساخته و به نمایش جهانی درآمده است. او پس از این آثاری همچون «بیل را بکش» و «۲» را ساخت که هر چند به گفته بسیاری از منتقدان در سطح آثار قبلی‌اش نبود اما از آثار شاخص و مطرح روز سینمای جهان به حساب می‌آیند. علاقه و استقبالی که از سوی تماشاگران و نشریات سینمایی از تارانتینو به عمل آمد، متأسفانه کمتر در عرصه کتاب متجلی شد و نشریات در قالب‌های گوناگون نقد، گفت‌وگو، گزارش و پرونده‌های مبسوط، شخصیت، تفکر و فیلم‌های تارانتینو را بررسی کردند اما این مقالات که گاه نیز بسیار سنجیده و پخته نوشته شده بودند راهی به صفحات ماندگار کتاب نیافت. کتاب «سینمای کوئنتین تارانتینو» که به تازگی منتشر شده و ترجمه کتابی به همین نام است، می‌تواند شروعی باشد تا آثاری دیگر درباره این فیلمساز جریان‌ساز منتشر شود؛ کتاب‌هایی که وجوه دیگر کاری او را هدف قرار دهند. کتاب اخیر مجموعه‌ای از مقالات، گفت‌وگوها و نقدهایی است که درباره آثار و زندگی فیلمساز خلاف جریان نوشته شده است. این مجموعه به ویراستاری و تألیف پال ای وودز منتشر شده و افشین ابراهیمی که از نویسندگان و روزنامه‌نگاران سینمایی است، آن را ترجمه کرده است. این مترجم درباره تأخیر در انتشار کتابی درباره تارانتینو می‌گوید: «هر چند تارانتینو به اندازه چند سال قبل مورد توجه رسانه‌ها نیست، با این همه او هنوز فیلمسازی معتبر و صاحب‌نام است که توجهات بسیاری را به خود معطوف می‌کند.» وی حضور تارانتینو در کلاس‌های فیلمسازی جشنواره کن را نمونه‌ای از این توجه جهانی به تارانتینو عنوان می‌کند و می‌افزاید: «وی هنوز فیلمنامه می‌نویسد و در طرح‌های بزرگی برای ساخت برمی‌گزیند. شهرت او هنوز به آن اندازه است که هرگاه فقط نامش در تیتراژ فیلمی بیاید، توجه بسیاری به آن فیلم جلب می‌شود.» افشین ابراهیمی با اذعان به این نکته که مترجمان و منتقدان سینمایی ما باید کمی زودتر از این دست به کار می‌شدند، از پخش سینمایی و تلویزیونی یکی دو سال اخیر آثار تارانتینو

در کشور و حضور این آثار در جشنواره فیلم فجر یاد می‌کند و می‌گوید: «این فیلمساز به این دلیل هنوز جریانی تازه در سینمای ما به حساب می‌آید.» مترجم کتاب «سینمای کوئنتین تارانتینو» درباره وی می‌گوید: «از نظر فرهنگی او کسی است که به تنهایی توانسته یک یا چند خرده فرهنگ همواره سخیف شمرده شده و حتی فراموش شده را زنده کند، بالا بکشد و محبوبیت بخشد.» وی می‌افزاید: «او نام بازیگران و کارگردان‌های فراموش شده را دوباره بر سر زبان‌ها انداخت، سبک‌های مرده موسیقی را محبوبیت بخشید و کسب اعتبار ادبیات جنایی عامه‌پسند را سرعت داد.» به باور این مترجم و نویسنده سینمایی از لحاظ شخصیتی هم تارانتینو نمادی از تحقیر شده‌های جامعه آمریکاست که به عنوان یک استثنا توانسته به اوج موفقیت برسد.

افشین ابراهیمی در مورد وضعیت این فیلمساز در ایران می‌گوید: «تارانتینو از اوایل دهه ۱۹۹۰ مطرح شد و در نیمه این دهه با تبدیل قصه‌های عامه‌پسند به یک پدیده بزرگ فرهنگی، تبدیل به چهره‌ای جهانی شد. تقریباً در همین زمان آوازه او به ایران هم رسید و به خصوص در مطبوعات سینمایی بسیار مورد توجه و تحسین قرار گرفت.» به گفته این مترجم، فیلم «قصه‌های عامه‌پسند» تارانتینو به رغم ساختار نسبتاً پیچیده و وابستگی زیاد به دیالوگ، در ایران بسیار محبوب شد، فیلمنامه‌اش به چاپ رسید و کتابی در بررسی آن منتشر شد. کتابی که افشین ابراهیمی به تازگی آن را منتشر کرده، با هدف ارائه مجموعه‌ای نسبتاً جامع برای معرفی و تحلیل دنیا و فیلم‌های کوئنتین تارانتینو گردآوری شده است. پایه و اساس این کتاب، مجموعه‌ای به نام the film Geek files است که توسط پال ای وودز گردآوری شده است. به گفته ابراهیمی، به رغم جامعیت این کتاب با توجه به گذشت چند سال از گردآوری آن، نیاز به افزودن و اصلاح بعضی مطالب دیده می‌شود. وی در این باره می‌افزاید: «در این فاصله تارانتینو «بیل را بکش» را ساخت که در قالب دو فیلم مجزا به نمایش درآمده و به همین دلیل فصل جدیدی درباره آن به کتاب اضافه شده است. همچنین عنوان فیلم‌های محبوب او که در کتاب اصلی چاپ شده در فهرست جدیدی به کتاب اضافه شده است. علاوه بر این عناوین این فیلم‌ها که در کتاب اصلی چاپ شده، در فهرست اعلام شده در سال ۲۰۰۳

تغییر کرده بود که هر دو فهرست در کتاب نقل شده و جمله‌های برگزیده‌ای از گفته‌های او هم آمده است.» به گفته وی تلاش شده مطالب اضافه شده به کتاب از لحاظ نگاه، لحن و اطلاع‌رسانی، مشابهت و مطابقت کامل با مقالات کتاب اصلی داشته باشد تا عدم هماهنگی و دوپارگی ایجاد نشود.

یکی از خصوصیات ترجمه «سینمای کوئنتین تارانتینو» در آن است که برخی از تلفظ‌ها و ترجمه اسم‌ها و عناوین فیلم در آن با اصطلاحات رایج تا اندازه‌ای متفاوت است. به عنوان نمونه فیلم Reservoir Dogs را وی با عنوان «سگ‌های انباری» ترجمه کرده در حالی که این فیلم در ابتدا با عنوان «سگ‌دانی» مطرح شد و جا افتاد اما کمی بعد عنوان «سگ‌های انباری» نیز در برخی از نوشته‌ها عنوان شد. ابراهیمی در مورد این تفاوت‌ها می‌گوید: «در ابتدا باید به این نکته توجه کنیم که هر دو عبارت به طور یکسان در نوشته‌های سینمایی به کار می‌رود. اما از طرف دیگر ما در این کتاب کوشیده‌ایم که تلفظ و ترجمه درست بسیاری از کلمات را مطرح کنیم، هر چند در گذشته عنوان نادرست آنها جا افتاده باشد. وی دلیل این عمل را سه نکته عنوان می‌کند؛ جا افتادن اینترت و رسانه، انتشار فیلم‌ها با زبان اصلی در کنار فیلم‌های دوبله و در نهایت بالاتر رفتن عمومی سطح زبان در جامعه و علاوه بر مثال یاد شده از چند ترجمه و تلفظ دیگر نیز یاد شده که با وجود مطرح شدن آن در جامعه فرهنگی در این کتاب به طور صحیح آورده شده است.

به گفته ابراهیمی در مجموعه حاضر تلاش شده که تصویری کامل و همه‌جانبه کوئنتین تارانتینو و دنیایش ارائه شود، به همین دلیل کتاب شامل مقالاتی متنوع و متفاوت است؛ از زندگی‌نامه گرفته تا مصاحبه، از بررسی فیلمنامه گرفته تا تحلیل فیلم‌ها و از گزارش تولید مقالاتی که به قلم خود تارانتینو در مورد موضوع‌های مختلف چاپ شده است. وی در ادامه می‌گوید: «با توجه به این که مقالات توسط نویسندگان متعددی نوشته شده، طبیعی است که نثر و لحن متفاوتی هم در آنها به کار رفته باشد از نثر ثقیل جفری اوپرلین و ایان پنمن و ایمی توپین گرفته تا نثر محاوره‌ای جف داوسن.» وی می‌افزاید: «از همین رو در ترجمه مقاله‌ها تلاش شده که لحن حفظ شود و به این دلیل بخش‌های مختلف کتاب لحن واحدی ندارد.»

نگاهی به رویکرد اسفندیار معتمدی در «آموزش پژوهش محور»

کشف رازهای پژوهش

نتیجه را توضیح داده است. در فصل سوم کتاب نیز به علم و پژوهش پرداخته شده است. فصل چهارم یکی از مهم ترین فصل های کتاب و شامل مراحل مختلف روش تحقیق است. دانش آموز با مطالعه این فصل با انتخاب موضوع و تعریف مسئله آشنا می شود و می تواند برای پژوهش خود فرضیه ای تنظیم کند. همچنین روش های مختلف جمع آوری اطلاعات مانند پرسش نامه، مصاحبه، آمارگیری، آزمایش و ... نیز برای استفاده و بهره گیری دانش آموزان در این فصل ارائه شده است. طبقه بندی اطلاعات، تعیین اعتبار و نقد فرضیه هم که از مراحل پایانی یک پژوهش هستند در این فصل شرح داده شده اند.

طرح پژوهش برنامه ای است که برای تحقیق یک موضوع یا انجام کاری پیشنهاد می شود. ولی گزارش پژوهش نوشته ای است که نشان دهنده فعالیت هایی است که در فرآیند کار صورت گرفته و نتیجه آن به دست آمده است. به عبارت دیگر می توان گفت که طرح پژوهش پیش از آغاز کار و گزارش پژوهش پس از پایان کار ارائه می شود. نویسنده در فصل پنجم اجزای تشکیل دهنده طرح و گزارش پژوهشی را معرفی و خواننده را با چگونگی نوشتن آنها آشنا می کند. گفتنی است تعداد ۱۵ هزار جلد از این کتاب به وسیله ستاد ملی برگزاری هفته پژوهش خریداری شده تا در طرحی به نام آموزش پژوهش محور برای آشنا کردن دانش آموزان با مراحل پژوهش و انجام طرح های پژوهشی استفاده شود. علاقه مندی دانش آموزان برای شرکت در این طرح مشخص کرد که می توان امیدوار بود با انجام این طرح ها، دانش آموزان کشور را به پژوهش آشنا و علاقه مند کنیم به طوری که برای حل مسائل خود و جامعه از روش های علمی استفاده کنند و به جواب های درست و منطقی برسند.

نویسنده در فصل اول به طرح «کارگاه پژوهش و من نوجوان» اشاره کرده تا از این طریق خواننده را با انتخاب موضوع پژوهش آشنا کند. در این فصل خلاصه ای از آنچه در این کارگاه اتفاق افتاده نیز شرح داده شده است. فصل دوم نیز شرح یک سخنرانی مولف است که در مرکز تحقیقات دانش آموزی اصفهان انجام شده است. معتمدی در این سخنرانی با تشریح زندگی گالیله برای دانش آموزان و با طرح پرسش های مختلفی در این زمینه، دانش آموزان را با مراحل پژوهش در کارهای این دانشمند آشنا می کند. وی همین ترتیب را در نوشتن فصل دوم به کار گرفته و با طرح آزمایش های گالیله و شرح مراحل مختلف آن، چگونگی مراحل پژوهش و رسیدن به

پژوهش سراسر آموزش پژوهش تحقیق را به عنوان یک درس دانشگاهی خواننده و مهارت های لازم را کسب نکرده اند و به همین علت کار پژوهشی بیشتر دانش آموزان منحصر به خواندن و رونویسی کتاب ها یا کپی کردن از سایت های اینترنتی است. وی می افزاید: «این کتاب کوششی است در جهت آشنا کردن دانش آموزان با مهارت های پژوهشی و علمی و رسیدن به این باور که ما می توانیم از راه پژوهش، مسائل زندگی فردی و اجتماعی را بهتر بشناسیم و راه حل آنها را بیابیم.» نویسنده، کتاب را در پنج فصل با عنوان های پروژه پژوهش گروهی، گالیله و روش علمی، علم و پژوهش، مراحل روش تحقیق و طرح پژوهش - گزارش پژوهش ارائه کرده است.

تلاش می کنیم که راز جهانی را که محیط زیست ماست کشف کنیم، اما فقط یک روش وجود دارد که طبق آن می توان چنین معرفتی را به دست آورد. این روش، شیوه علمی منکی بر پرسش مستقیم از طبیعت به وسیله مشاهده و تجربه است. نخستین چیزی که ما از این روش می آموزیم این است که جهان معقول است و رویدادهای آن بیهوده نیستند بلکه معلول قانونند. در این قانون چیزی هست که ما آن را طرح حادثات می نامیم و نخستین هدف علم طبیعی کشف این طرح است.»

آنچه خواندید گفته های یک فیلسوف انگلیسی به نام سر جیمس جینز است که فصل دوم کتاب «آموزش پژوهش محور» با آن آغاز می شود. بخش اعظم از کارهایی که امروزه در حوزه های مختلف انجام می شود وابسته به پژوهش هایی است که در هر زمینه انجام می شود.

چنانچه مولف در فصل اول کتاب آورده، طی مطالعاتی، مشخص شده که بعضی از کودکان و نوجوانان به درستی با مفهوم پژوهش و مراحل آن آشنا نیستند. آنها پژوهش را رونویسی از مقاله های مجلات و مطالب کتاب های مختلف می دانند که در مجموعه ای گرد می آورند و به معلم یا به مدرسه تحویل می دهند و نمره می گیرند.

نویسنده کتاب - اسفندیار معتمدی - در مقدمه کتاب چنین آورده است: «یکی از کارهای اساسی که در سال های اخیر در آموزش و پرورش کشور شکل گرفته، تشویق دانش آموزان به پژوهش و تاسیس پژوهش سراسر دانش آموزی است. این کار مهم راهی به سوی تولید علم و اندیشه علمی است.» نویسنده یکی از دلایل توجه به پژوهش و نوشتن کتابی با این رویکرد را نبود کتاب و منبع در موضوع روش تحقیق برای دانش آموزان ذکر می کند. وی معتقد است که بعضی از راهنمایان و مسئولان

مروری بر کتاب «درآمدی بر روابط موضوعی و روان شناسی خود»

روان شناس خود باشید

به ارائه تصویر کلی و ارزیابی انتقادی دو جریان عمده در روانکاوی، یعنی نظریه روابط موضوعی و روانشناسی خود پرداخته می شود و مسائل، ایده ها و مناقشات برخاسته از این مدل های شخصیت، تا حد امکان واضح و خواندنی بیان شده اند. همچنین، تفاوت نظریه پردازان مختلف نسبت به یکدیگر و نیز نسبت به مدل کلاسیک فرویدی، بررسی شده است. فصل نخست کتاب به توضیح و بررسی برخی اصطلاحات و موضوعات و مسائل نظریه روابط موضوعی و روانشناسی خود می پردازد و در فصل های بعدی به شرح آرای پیشروان این نظریه از جمله ملانی کلاین، فیربرن، وینی کات و ادیث یاکوبسن اشاره شده است. فصل هفتم کتاب مروری است بر مدل رشد محور مارگارت مالر که در سازمان دهی آرای نظریه پردازان بعدی تاثیر جدی داشته است. فصل هشتم نیز به بررسی رویکرد ترکیبی اتوکربرگ به نظریه های مختلف اختصاص یافته و در فصل نهم به آرای هاینتس کوهوت و نظریه او با عنوان روانشناسی خود پرداخته شده است. در فصل دهم نظریه استفن میچل ملاحظه شده و در فصل

به رغم آنکه آشنایی ایرانیان با دانش روانشناسی به واسطه آثار فروید و پیروانش صورت گرفت اما این توجه و رویکرد دریافت و فهمی درخور دربی نداشت. از این رهگذر توجه به روانکاوی و تعبیر و تفسیرهای آن صبغه ای آکادمیک و علمی نداشته تا به عنوان گرایشی عمده در روانشناسی مطرح نظر قرار گیرد و فرایند مستمر دگرگونی و بالندگی آن دنبال شود. از این روست که هیچ یک از آثار روانکاوان متأخر به فارسی ترجمه نشده و دیدگاه ها و رویکردهای متکثر و متنوع آنها عرضه نشده است و همچنان روایت سنتی روانکاوی در اذهان جاری است تا حدی که در دانشگاه ها هم از آن غفلت می شود.

کتاب درآمدی بر روابط موضوعی و روانشناسی خود از جمله آثاری است که اخیراً به بازار کتاب ایران راه یافته و از این حیث حضورش را باید شادباش گفت. این کتاب به مباحث مقدماتی می پردازد ولی با این حال وجود چنین کتاب هایی را باید غنیمت شمرد. کتاب در ۱۱ فصل تنظیم شده و فرهنگ اصطلاحاتی هم دارد که در فهم اصطلاحات کتاب راهگشاست. نویسنده در درآمد این اثر آورده است در این کتاب

یازدهم نمونه ای عینی بررسی شده است. کتاب در کل توانسته شمایی کلی از موضوع به دست دهد و آرای نظریه پردازان متعددی را روشن کند که به ویژه برای خواننده ایرانی. به واسطه فقر منابع فارسی در این زمینه بسیار مفید خواهد بود. ترجمه کتاب نیز در کل خوشخوان و آسان یاب است هر چند برای متنی مقدماتی مناسب نیست و فراز و فرودهایی دارد. مضاف بر این در معادل گذاری

نگاهی به رویکردهای «جهانی شدن و اسلام سیاسی در ایران»

جهان اسلامی، اسلام جهانی

بر فرهنگ و هویت اسلامی ملل مسلمان بود و برای مبارزه با آن، ضمن تاکید بر فراگرفتن علوم و فنون غرب، استراتژی وحدت اسلامی را برای جهان اسلام مطرح کرد. به عبارت دیگر، متفکران مسلمان مدرنیسم اسلامی (Islamic Modernism) را از یکسو برای تقویت ارزش های اسلامی و از سوی دیگر برای مبارزه با فرهنگ غرب پیشنهاد کردند.

در واقع، متفکران اسلامی از زمانی که متوجه شدند غرب در علم و تکنولوژی، گوی سبقت را از آنها ربوده است، به فکر چاره اندیشی برای دو واقعیت موجود افتادند. فتح مصر به عنوان مهم ترین مرکز جهان اسلام توسط ناپلئون استعمار غرب از مهم ترین زنگ خطرهایی بود که متفکران و مصلحان را متوجه فرهنگ اسلامی کرد.

امروز نیز کشورهای اسلامی بعد از استقلال از مستعمرات غربی، وارد مرحله دیگری شده اند که مشخصه آن موج جدید جهانی شدن است. جهانی شدن در دید بسیاری از متفکران مسلمان، مرحله دیگری از استعمارگرایی است که آن را استعمارگرایی نو تعبیر کرده اند. برخی از اندیشمندان مسلمان، روند جهانی شدن امروز را اقدامی در راه دوباره مستعمره کردن ملت ها ارزیابی می کنند.

در فصل پایانی کتاب گفتن های اسلام سیاسی در ایران و مسئله هویت سیاسی مورد ارزیابی قرار می گیرد به این معنی که مسلط شدن الگوی لیبرال دموکراسی در فضای جهانی شدن، با ایجاد چالش نسبت به هویت ها و فرهنگ های دیگر، زمینه های دگرگونی در آنها را فراهم کرده است.

طبقاً در این وضعیت از لحاظ زیربنایی، ایجاد شبکه های نوین ارتباطی به منزله زیربنای عنصر اطلاعات و حضور سرمایه و فناوری باید در دستور کار باشد تا با فشردگی زمان و مکان، امکان همسانی فناوری و هنرمانی تولید کالا در کشورهای اسلامی با جهان فراهم آید. بنابراین داشتن استراتژی و برنامه مناسب از روش های علمی برای ورود به اقتصاد جهانی الزامی است تا از تبعات منفی جهانی شدن اقتصاد کاسته شود.

هر دو مشخصه از عناصر منفی روند جهانی شدن هستند. نویسنده اثر حاضر در فصول بعدی گفتن های اسلام سیاسی در ایران را مورد کنکاش قرار می دهد و مفهوم اسلام سیاسی را در عصر حاضر و در چند دهه اخیر هم پیوند با انقلاب اسلامی ایران و به ویژه نام امام خمینی (ره) و دیدگاه ها و مواضع سیاسی او می داند.

هر چند امروز بیش از گذشته، واقعیات برای غرب روشن شده است اما باید گفت که در واقع، ملل مسلمان، مدرنیته منفی همراه با سلطه گری غرب را رد کرده اند، نه پیشرفت و توسعه را. منظور از سنتگرایی، بازگشت به دوره ما قبل صنعتی نیست بلکه حفظ فرهنگ، و سنت های ملی و مذهبی به شمار می آید که براساس آنها، هویت ملل مسلمان شکل گرفته است.

مدرنیته منفی، همان چیزی است که ملت های مسلمان و اندیشمندان اسلامی به حق طی قرون گذشته نگران آن بوده اند و برای مبارزه با آن، راه های اندیشیده اند. شیخ محمد عبده به فکر ارائه کاربست آموزه های اسلام، مطابق نیازهای امروزی زندگی اجتماعی و اقتصادی آنها بود. سید جمال، نگران هژمونی سلطه جویانه غرب

مورد بررسی قرار می دهد و بر این باور است که تحولات سیاسی در جهان اسلام اهمیت بسیاری یافته و به تبع آن عرصه جهانی را نیز تحت تأثیر خود قرار داده است.

طبقاً باید پذیرفت که فرآیند گسترش اسلام و سنت های اسلامی، خود، گویای دو نکته مهم در مورد جهانی شدن است: نکته اول اینکه اسلام، خود، در روند جهانی شدن و تمدن امروز بشری سهم است. از سوی دیگر ارزش های اسلامی، قابلیت فراگیری و جهان شمولی را برای سایر ملل دارد.

به باور نویسنده کتاب حاضر، اسلام تنها دین جامعی است که به تمام ابعاد سیاسی حیات انسانی توجه دارد و برای آنها مقررات و احکام گسترده ای را تدارک دیده است و در قالب نظام فکری سیاسی با ساختارها، تشکیلات و نهادهای نظام مند طرح جامعی برای اداره و رهبری سیاسی همه جوامع بشری دارد. در میان یکی از موضوعات قابل تأمل و درنگ چالش بین متفکران مسلمان با مدرنیته است البته نباید فراموش کرد که روند مدرنیسم غربی همواره از انقلاب صنعتی به بعد، دارای دو مشخصه مهم بوده است: بعد امپریالیستی و سکولاریستی که

باید پذیرفت که اساساً نداشتن اتفاق نظر بر روی یک تعریف جامع از جهانی شدن؛ جنبه های متعدد سیاسی، فرهنگی و اقتصادی جهانی شدن به تعاریف گوناگون انجامیده و در این میان تعاریف گوناگون هر کدام بر اساس رویکرد ویژه خود به تبیین این مفهوم پرداخته اند و عناصری نظیر وابسته تر شدن بخش های گوناگون جهان، فشردگی جهان، افزایش وابستگی و درهم تنیدگی جهان، ادغام همه جانبه اقتصادی و مفاهیمی از این دست را می توان در تعاریف جهانی شدن لحاظ کرد.

طبقاً بازخوانی معایب و محاسن جهانی شدن در این فرصت چیزی به یافته های ما نخواهد افزود اما پرداختن به موضوع چالش های دین در عصر جهانی شدن در روزگار کنونی اهمیت بیش از پیش خود را به نظریه پردازان برجسته حوزه میان رشته ای جامعه شناسی دین گوشزد می کند. اسلام در طول تاریخ ۱۴۰۰ ساله خود تلاش اصلی خود را مصروف تغییر وضعیت جهان و همراهی مستقل با تحولات جهانی کرده است؛ با این پیش شرط حیاتی که هویت بنیادین و الهی خود را به شکلی مستقل حفظ کند. کما اینکه در طول تاریخ همین حفظ استقلال هویتی در سایه وحدت دینی موجب دوام و بقای این تمدن اصیل الهی در مقابل استحاله های ماهیتی معارضان بوده است. حال وظیفه متفکران مسلمان برای حفظ شاخصه های دینی در عصر جهانی شدن چیست؟ این پرسش از جمله مسائلی است که طی سال های اخیر با انتشار پژوهش هایی از سوی برخی جامعه شناسان موضوعیت یافته است. رویکرد جامعه شناسان ایرانی و تاکید بر چالش های دین در عصر جهانی شدن موجب شده تا این موضوع در بستری علمی و آکادمی شده و بدون هیچ گونه پیش فرضی مورد بررسی قرار گیرد. یکی از این پژوهش ها که در ابتدا بر یک بازخوانی تاریخی مبتنی یافته عنوان «جهانی شدن و اسلام سیاسی در ایران» را بر جلد دارد و اخیراً از سوی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی روانه بازار شده است.

دکتر غلامرضا بهروزک در مقام مؤلف کتاب حاضر تحولات اسلام سیاسی را در دو دهه گذشته

هشتادویکمین نشست نقد کتاب دفاع مقدس برگزار شد

تیک تاک نقد در خواب ساعت ها

در این داستان قابل توجه است اما با این حال در نثر آن، شاهد بافتی نو و بدیع نیستیم.

دبیر جلسه نقد کتاب یوسف ۲، نام داستان «سرم میان دست هایم راه می رود» را بسیار زیبا و مناسب ارزیابی کرد و با اشاره به تکنیک سیال ذهن که در این داستان استفاده شده است، افزود: «این تکنیک از ۱۰۰ سال پیش در اروپا استفاده می شود و باید با استفاده از زبان بومی و ورود به فضای ذهنی رزمندگان و نویسنده، از تقلید پرهیزیم».

در ادامه، ابوالفضل طاهرخانی، نویسنده، ایرادهای داستان «ساعت ها همه خوابند» را در حفظ نکردن وحدت زمان و مکان و پیرنگ قابل نقد دانست. به عقیده وی داستان «سرم میان دست هایم راه می رود» می تواند ساده تر باشد تا خواننده را در ابهام نگذارد.

وی نداشتن تعلیق، کشمکش و درگیری را مشکل اساسی هر سه داستان عنوان کرد.

در پایان حسین علی جعفری، نویسنده «ساعتها همه خوابند» درباره داستان خود توضیحاتی داد.

جلسه آینده نقد کتاب دفاع مقدس، با موضوع نقد داستان های دیگری از مجموعه داستان یوسف ۲ (داستان های: پلاتین، نامه های جنگ و پرسیاوشان) سی ام تیر ماه در همین مکان برگزار می شود.

ژورنالیستی در داستان تاکید کرد و گفت: کلمات باید با توجه به اساس و شأن داستان به کاربرده شوند. با توجه به آثار برخی نویسندگان ایرانی نثر تصویری و استفاده از توصیف، بهترین روش برای نگارش داستان نویسی بومی است.

این منتقد و نویسنده با ساده خواندن ساختار داستان «ساعت ها همه خوابند» گفت: اگر نویسندگان ما، در سبک و شیوه نگارش خود نوآوری کرده و به قطعیت برسند، یک شخصیت ادبی موفق خواهند شد.

مصطفی فعله گری، ساده گویی نویسنده را در نثر و ساختار داستان آخرین پلاک شناسایی را در مشت می فشردیم قابل توجه دانست. وی نداشتن فصل بندی در داستان و نبود فاصله بین نقش ها را از دیگر ضعف های آخرین پلاک شناسایی را در مشت می فشردیم ارزیابی و درباره نثر و ساختار داستان آخرین پلاک شناسایی را در مشت می فشردیم تصریح کرد: اگر چه ساده گویی نویسنده

دینی خود نوآوری کنند. وی ادبیات را به عنوان ایفا کننده نقش اصلی در معرفی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس در جامعه معرفی کرد و گفت: نویسندگانی که قصد دفاع از انقلاب اسلامی و دفاع مقدس را از طریق داستان نویسی دارند، باید با مطالعه آگاهانه به دستاوردهای تازه ای برسند.

فعله گری در ادامه، موضوع سه داستان برگزیده دومین جایزه ادبی یوسف با عناوین «ساعت ها همه خوابند» نوشته حسین علی جعفری، آخرین پلاک شناسایی رادر مشت می فشردیم به قلم محمدحسن ابو حمزه و «سرم میان دست هایم راه می رود» نوشته تیمور آقامحمدی را گریز نقش اول داستان از اجتماع عنوان کرد و اظهار داشت: «این داستان ها نویدبخش این است که جوانان همچنان در حوزه ادبیات دفاع مقدس فعالند. ظاهر داستان ها متفاوت، اما در اصل یکی هستند».

فعله گری بر لزوم پرهیز از به کار بردن نثر

بهشته سماواتی: هشتاد و یکمین جلسه نقد کتاب دفاع مقدس هفته گذشته از سوی معاونت ادبیات و انتشارات بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس با همکاری دفتر آفرینش های ادبی حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی برگزار شد. در این جلسه سه داستان اول کتاب یوسف ۲ (داستان های برگزیده دومین جایزه ادبی یوسف) با عنوان های «ساعت ها همه خوابند» نوشته حسین علی جعفری، آخرین پلاک شناسایی مان را در مشت می فشردیم نوشته محمدحسن ابو حمزه و «سرم میان دست هایم راه می رود» نوشته تیمور آقامحمدی با حضور مصطفی فعله گری، ابوالفضل طاهرخانی، نویسندگان داستان ها و برخی برگزیدگان دومین جایزه ادبی یوسف نقد و بررسی شد.

مصطفی فعله گری، منتقد و نویسنده، با انتقاد از شیوه مرسوم در اعطای جوایز ادبی خواستار حمایت از نویسندگان از نقطه مبدا شد. وی تخصیص مبالغی برای بورسیه و سفرهای خارج از کشور برای آشنایی با ادبیات روز دنیا را عامل تحول ادبیات داستانی دانست. با این حال از نویسندگان خواست ایده های داستان نویسی سایر نقاط جهان را بومی و در آنها با توجه به خصوصیات ملی و

اقتصاد دیجیتال با طعم پایروس

کاربرد تجارت الکترونیک در اوایل دهه ۱۹۷۰ با ظهور نوآوری‌های جدید مانند نقل و انتقالات الکترونیکی آغاز شد. در آن دوره، این کاربردها تنها به شرکت‌های بزرگ و تعداد معدودی از شرکت‌های کوچک محدود می‌شد. سپس با گسترش مبادلات الکترونیکی، تجارت الکترونیکی از تراکنش‌های مالی به سایر پردازش‌ها نیز بسط یافت. به عبارت دیگر توسعه تجارت الکترونیکی با انواع گوناگون شرکت‌ها و موسسات مالی، تولیدی، خرده‌فروشی، خدمات و... سرعت گرفت. به خصوص در سال‌های اخیر شاهد کاربرد وسیع تجارت الکترونیکی در بازارهای مستقیم، مزایده، حراج‌ها و خرید و فروش‌های الکترونیکی هستیم. استفاده از فناوری در زندگی روزمره، قطعاً آموزش‌هایی را می‌طلبد و به پیش‌آگاهی و دانش مبتدی تا پیشرفته نیازمند است.

«فناوری اطلاعات برای مدیریت تحول کسب و کار در اقتصاد دیجیتال» کتابی ۲ جلدی است که به این مباحث می‌پردازد. مولفان این کتاب ای. توربن، ای. مک‌لن، جی. وترب و مترجمان آن دکتر محمدحسین فاضل زرنندی عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر و دکتر سوسن باستانی عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا هستند.

کتاب «فناوری اطلاعات برای مدیریت تحول کسب و کار در اقتصاد دیجیتال» را انتشارات دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران) برای مخاطبان متخصص در زمینه مباحث مدیریت دیجیتال فراهم آورده است.

تمریناتی که پس از این سوالات در نظر گرفته شده است را انجام دهد. به کارگیری این روش و استفاده از مثال‌های ملموس و کاربردی از جمله ویژگی‌های این کتاب است.

دولت الکترونیک است. همچنین از نگاه آنان یکپارچگی برنامه‌ریزی منابع سازمانی، مدیریت روابط مشتری و مدیریت دانش با تجارت الکترونیک حائز اهمیت شمرده شده است.

در مقدمه این کتاب علاوه بر تشریح نیازهای بشر امروز به فناوری دیجیتال، این نکته عنوان شده که فناوری اطلاعات برای مدیریت، اصول اولیه سیستم‌های مدیریت اطلاعات رادر سایه چنین تغییرات و پیشرفت‌هایی ارائه می‌دهد.

اقتصاد دیجیتالی اقتصادی است که پایه و اساس آن فناوری دیجیتالی مانند شبکه‌های ارتباطات دیجیتال، اینترنت و سایر شبکه‌های ماهواره‌ای، سخت‌افزارها، نرم‌افزارها و... است. در این کتاب مخاطب با فناوری اطلاعات برای مدیریت، تحول کسب و کار در اقتصاد دیجیتالی، اقتصاد دیجیتالی و تعاریف آن آشنا شده و چگونگی مدیریت آن را مطالعه می‌کند.

به عنوان مثال یکی از تغییرات عمده‌ای که در فناوری اطلاعات رخ می‌دهد، توانایی استفاده از سیستم‌های موجود روی وب و شبکه، به جای طراحی و ساخت این سیستم‌هاست. این انتخاب که به وسیله فراهم‌کنندگان خدمات‌رسان‌های عملیاتی ارائه می‌شود یک انتخاب استراتژیک برای مدیران محتاط اقتصاد دیجیتال به حساب می‌آید. اما آیا این شیوه برای تمام سازمان‌ها مناسب است؟ در این کتاب چنین مسائلی که از انقلاب وب و شبکه‌ای ناشی می‌شود مورد بحث قرار گرفته‌اند. هدف اصلی کتاب آماده ساختن مدیران و کارکنان شرکت‌های جدید و نیز دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی برای درک نقش فناوری اطلاعات در اقتصاد دیجیتالی است. به نوشته مترجمان، این کتاب بر این فرض بنیادی بنا شده است که نقش عمده فناوری

فناوری اطلاعات در اقتصاد دیجیتال، فناوری‌های اطلاعات، سیستم‌های اطلاعات استراتژیک، محاسبات و سیستم‌های شبکه‌ای از جمله عنوان‌هایی هستند که مولفان کتاب به شرح آنها پرداخته‌اند. همچنین در بحث تجارت الکترونیکی مسائل و بخش‌های متعددی مانند مدیریت زنجیره‌های تامین و برنامه‌ریزی جامع منابع سازمان، برنامه‌ریزی فناوری اطلاعات و مهندسی مجدد فرایندهای تجاری، مدیریت دانش، پشتیبانی مدیریت و تصمیم‌گیری و مدیریت داده‌ها نیز مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

فصل‌های ۱۲ تا ۱۶ نیز با عناوین سیستم‌های پشتیبانی هوشمند، اقتصاد تکنولوژی اطلاعات، طراحی و ساخت سیستم‌های اطلاعات، مدیریت منابع اطلاعات و امنیت و اثرات تکنولوژی اطلاعات بر سازمان‌ها، افراد و جوامع نیز جزو بخش‌های مهم این اثر به شمار می‌آیند. هر یک از این شانزده فصل بنا به عنوان، از زیربخش‌هایی مجزا تشکیل شده و به توضیح و تحلیل سرفصل‌ها، کلمات و مواردی پرداخته شده که در حوزه هر فصل از آنها استفاده و تعریفی جامع و کامل برای آنها ارائه شده است. به این ترتیب امکان آشنایی با کاربردهای هر یک از این موارد در عرصه عملی برای خواننده کتاب مهیا شده است. ضمن آن که در پایان هر فصل خلاصه مباحث عمده آن فصل به صورت دسته‌بندی شده در اختیار مخاطبان قرار گرفته و پس از آن سوالاتی مربوط به هر فصل مطرح شده است که خواننده باید توانایی پاسخگویی به آنها را داشته و بتواند

خانه کتاب

فراخوان

پنجمین جشنواره نقد کتاب

همزمان با شانزدهمین دوره هفته کتاب

مؤسسه خانه کتاب به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی نقد کتاب،

پنجمین جشنواره نقد کتاب را همزمان با شانزدهمین دوره هفته کتاب

در سال جاری برگزار می‌کند. لذا از تمامی منتقدان و مدیران

مسئول مطبوعات و نشریات تخصصی کتاب و ناشرانی که اثری

با موضوع «نقد کتاب» در سال ۱۳۸۶ منتشر کرده‌اند دعوت می‌کند

آثار خود را حداکثر تا پایان مرداد ماه ۱۳۸۷ به دبیرخانه جشنواره

ارسال کنند.

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، خیابان فلسطین جنوبی، کوچه خواجه نصیر،

شماره ۱۰، سرای اهل قلم، طبقه پنجم

تلفن: ۶۶۴۱۵۲۵۵ تلفکس: ۶۶۹۶۶۲۱۸

www.naghdeketab.ir

مروری بر تازه ترین کتاب های مصور دفاع مقدس

رنگ حماسه بر قاب ها و بوم ها

سخن گفتن در مورد اهمیت و تاثیر گذاری تصویر و عکس چندان مقبول نیست. زیرا همگان واقفند که سخنی را که حتی ده ها سطر نوشته و هزاران گفته از بیان آن قاصرند، تصویری از عشق و ایثار به راحتی بیان می دارد. تا به حال محصول ایثار هنرمندانی که خود بهترین و زیباترین لحظات بزرگمردان تاریخ معاصر را با تاریخ در هم تنیدند، شاید چندان دیده نشده است، کسانی که شاید روزها و ماه ها بر خاک جبهه ها دویده بودند و از پشت ویزور دوربین های خود، حماسه ها را مشاهده کردند. کسانی که بر بوم های سفید نقش روایت زدند تا آنچه از رشادت های هشت سال دفاع مقدس دیده در یافته اند در ذهن نقش ها و رنگ ها ماندگار بماند. چندی پیش برگزاری نمایشگاه هنر ایثار بهانه ای شد تا هنرمندان سه رشته عکاسی، هنر جدید و نقاشی گردهم آیند و حاصل فعالیت های خود را که در قالب کتاب هایی مدون سامان گرفته بود، ببینند؛ آثار برگزیده ای که نام هایی نزدیک و آشنایه خود گرفت: «خرمشهر، حماسه مقاومت»، «روزنه ای به باغ بهشت» و «پرواز - پایداری» این کتابها را معاونت پژوهش و ارتباطات فرهنگی و اداره کل تبلیغات و مراکز فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران منتشر کردند. ویژگی های این آثار را متولیان انتشار آنها بیان می کنند.

به گفته دکتر عباس خامه یار معاون پژوهش و ارتباطات فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران سال گذشته به مناسبت گرامیداشت سوم خرداد، روز ملی مقاومت، ایثار و پیروزی نمایشگاه هنر ایثار در سه بخش هنر جدید، عکاسی و نقاشی در موسسه فرهنگی هنری صبا برگزار شد و این آثار منتخب در قالب سه کتاب نفیس تدوین و امسال همزمان با سوم خرداد در حضور رئیس جمهور رونمایی شد.

وی ادامه می دهد که در کتاب عکسی با عنوان «خرمشهر، حماسه مقاومت» ۳۳۰ عکس از بین ۶ هزار عکس انتخاب و چاپ شد که خرمشهر را در سه مقطع زمانی قبل از جنگ، حین جنگ و بعد از جنگ به تصویر می کشد. کتاب «خرمشهر حماسه مقاومت» مجموعه عکس های منحصر به فرد از تاریخ ۵۰ ساله خرمشهر (از ۱۳۳۶ تا ۱۳۸۶) را دربر گرفته است.

معاون پژوهش و ارتباطات فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران هم چنین به کتاب سوم - مجموعه آثار نقاشی - اشاره کرد و گفت: این کتاب با عنوان «روزنه ای

به باغ بهشت» شامل ۱۱۵ تابلوی نفیس نقاشی از هنرمندان و نقاشان معاصر کشور با موضوع شهدای والامقام کشور است.

وی پیش از این در گفت و گو با کتاب هفته گفته بود ۴۰ نفر از استادان عرصه نقاشی به همراه ۱۰ نفر از جامعه هدف شامل فرزندان و همسران شهید آثار نقاشی خود را عرضه کرده اند. این تابلوها با موضوع ایثارگری و شهدا بر اساس سفارش های داده شده خلق شده اند. همچنین در بخش هنرهای جدید و مفهومی، ۹ هنرمند برجسته کشور در قالب هیئت داوران پس از تشکیل ۱۲ جلسه، ۴۵۰ اثر بیش از ۲۱۰ هنرمند را بررسی کردند. قرار بود ۵۲ اثر برترین بخش در زمینه ویدئو آرت، چیدمان، فتوآرت و لایت آرت در کتاب هنر جدید با عنوان «پرواز پایداری» چاپ شود که ظاهرا به دلیل بروز مشکلاتی برای چاپ، به این مراسم نرسید.

اسکندر یارنسب، مدیرکل تبلیغات و مراکز فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران نیز با قدردانی از هنرمندانی که سال گذشته در نمایشگاه هنر ایثار شرکت کرده بودند، آثار هنری آنان را بدیع و فاخر ارزیابی می کند. یارنسب گفت: فرهنگ ایثار و شهادت در فرهنگ دینی و ملی ما جایگاه ویژه ای دارد و فرهنگ ایثار نقطه اوج فرهنگ دینی و ملی است. مردم ایران در دوران انقلاب اسلامی و دفاع مقدس شاهد فداکاری ها و از خودگذشتگی های بسیاری بوده اند که کشورمان را در مقابل تهاجم بیگانگان بیمه کرد. مدیرکل تبلیغات و مراکز فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران، پیشینه ارزشمند ایران در حوزه ایثار و شهادت و همچنین هنر و معماری را مورد اشاره قرار داد و گفت: با توجه به جایگاه این موضوعات در ایران، باید با استفاده از زبان هنر و ورود هنرمندان به موضوع دفاع مقدس و حمایت مسئولان از آنها، شان این دو میراث را بالا ببریم. وی در عین حال گفت: باید کارهای بزرگتری در مورد فرهنگ ایثار و شهادت در قالب هنر انجام دهیم چون نسبت به جایگاه این فرهنگ فاصله داریم.

به اعتقاد یارنسب سه کتاب «خرمشهر، حماسه مقاومت»، «روزنه ای به باغ بهشت» و «پرواز، پایداری» در میان کتاب های منتشر شده با محوریت دفاع مقدس گامی بلند و اقدامی بدیع و جدید است.

کتاب های مصور دفاع مقدس؛ میراث نسل آینده به باور امیرعلی جوادیان از عکاسان جنگ، ما آزادی خرمشهر را مدیون نسلی هستیم که در کلام نمی گنجند. بهترین اقدام هریک از ما، ترسیم آینده ای روشن و بهتر برای یکدیگر است. در زمان جنگ هیچکس تصور نمی کرد خرمشهر را بتوان روزی آزاد شده دید، اما ایثار نسل آن سال ها در قاب دوربین های ما نیز ثبت شدنی نبود.

به عقیده این استاد دانشگاه تاریخ ملت ها فراز و نشیب هایی دارد اما درس های این فراز و نشیب ها، ماندگار است و وضعیت آینده را ترسیم می کند.

جوادیان از شهدای عکاس یاد می کند و می گوید: عکاسان، تاریخ نگاران معاصرند و در آثارشان اغراق

اعمال شود. البته این اقدام می توانست با دقت بیشتری همراه باشد و ترتیب زمانی آنها کاملاً رعایت شود. نکته دیگر، چاپ عکس ها در قاب های سفید و مشکی است که بهتر دیده شدن سوژه ها کمک کرده است. مطالب کتاب به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی نوشته شده اند و مانند جلد های پیشین، آغاز کتاب از سمت چپ است.

در نوشتن زیرنویس هر عکس علاوه بر اطلاعات شناسنامه ای مانند مکان، زمان، نام عکاس یا منبع، توضیح کوتاهی نیز درباره هر عکس در کنار آن درج شده است. به این ترتیب نوعی سبک روایی در کل اثر ایجاد شده است. همچنین عکس های پشت و روی جلد از داخل کتاب انتخاب و همراه با نام عکاس آمده است؛ نکته ای که بهتر بود در کتاب «خرمشهر، حماسه مقاومت» نیز رعایت شود. فهرست الفبایی عکاس ها و اختصاص صفحاتی به نمایش عکس ها در قطع کوچک به همراه شماره صفحه آنها به مخاطب کمک می کند تا بدون

صرف وقت عکس دلخواه خود را بیابد. موردی که جای خالی آن در کتاب «خرمشهر، حماسه مقاومت» حس می شود. دومین اثر، کتاب «خرمشهر، حماسه مقاومت»، شامل عکس های نمایشگاه و مسابقه سراسری عکس خرمشهر، حماسه مقاومت است که خرداد ماه گذشته از سوی بنیاد شهید و امور ایثارگران برگزار شد و حاصل آن توسط معاونت پژوهش و ارتباطات فرهنگی این بنیاد و به کوشش مجتبی آقایی در ۳۹۰ صفحه به چاپ رسید.

اثر دارای ۲۳۰ عکس از ۱۲۴ عکاس است که از بین شش هزار اثر ۲۵۰ شرکت کننده انتخاب شده اند.

دفتر امور بازسازی جنگ تحمیلی، خانه عکاسان ایران، سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی، موسسه مطبوعاتی کیهان، موسسه مطبوعاتی اطلاعات و بنیاد شهید و امور ایثارگران خرمشهر در گردآوری عکس های کتاب شرکت داشتند.

کتاب سه بخش خرمشهر، قبل از جنگ تحمیلی، مقاومت در خرمشهر، اشغال و آزادسازی و زندگی

پنجره های رو به خاکریز

بود؛ تا اینکه سال گذشته جلد هفتم با عنوان «زن در دفاع مقدس» از سوی دو سازمان نام برده منتشر شد. در جلد هشتم ۲۷۷ قطعه عکس از ۵۰ عکاس و آرشو سازمان هایی چون خبرگزاری جمهوری اسلامی، موسسه کیهان، صدا و سیما، نیروی هوایی سپاه پاسداران، اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس همدان و نیروی مقاومت خوزستان گردآوری شده اند. مدیریت هنری این جلد را فرهاد سلیمانی و سید عباس میرهاشمی بر عهده داشتند و کتاب در ۳۲۰ صفحه با شمارگان پنج هزار نسخه چاپ شد.

در کتاب سعی شده است با بیان توضیحاتی درباره پیشینه تاریخی خرمشهر، مقاومت مردمی خرمشهر هنگام تجاوز عراق، ۵۷۵ روز اشغال و خرابی ها و بازگشت مردم، گونه ای از زمان بندی در تنظیم عکس ها

امیر حسین مقصدی: خرداد ماه امسال را می توان ماه به ثمر نشستن آرزوی دیرین عکاسان جنگ در چاپ کتاب های موضوعی عکس از دوران هشت ساله جنگ تحمیلی دانست؛ امری که تاکنون به طور جسته و گریخته توسط برخی از عکاسان و سازمان ها دنبال و منجر به چاپ کتاب های فردی یا گروهی با موضوع های مختلف شده بود. در فاصله ای کمتر از یک ماه شاهد چاپ دو کتاب با موضوع خرمشهر بودیم. در یک نگاه دقیق به این دو کتاب می توان به نکات قابل تاملی رسید: اوایل خرداد هشتمین جلد از مجموعه کتاب های «جنگ تحمیلی و دفاع در برابر تجاوز توسط بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس و انجمن عکاسان انقلاب اسلامی و دفاع مقدس» انتشار یافت. جلد های اول تا ششم این مجموعه، سال ها پیش خارج از کشور چاپ و صحافی شده

دیده نمی شود. پس انتشار کتاب بر اساس آثار هنرمندان ماندگار خواهد بود.

وی از چاپ ۲ کتاب مصور درباره خرمشهر در سال ۱۳۸۷ یاد و عنوان می کند: «چاپ دو کتاب با محوریت این موضوع نشانگر آن است که هنوز دفاع از خرمشهر، تازگی و برای همه اهمیت دارد.» او انتشار کتاب های مصور دفاع مقدس را میراث افتخارآمیزی دانست که برای نسل های آینده باقی خواهد ماند.

تاسیس نمایشگاه دائمی هنر انقلاب

عبدالمجید حسینی راد نیز هنر را یکی از تاثیرگذارترین مولفه های سهیم در پیروزی انقلاب اسلامی می داند و می گوید: «هنرمندان در زمان قبل و بعد از انقلاب، سعی در حفظ و تثبیت آن داشتند و آثار قابل توجهی را خلق کردند. نقاشان نیز هنر خود را در انقلاب و دفاع مقدس سهیم کرده و با الهام از شاعران انقلاب و ارزش های تاریخی و فرهنگی، آثار قابل تاملی خلق کرده اند.»

از دیدگاه او یکی از معجزات قرن اخیر، هنر و تاثیر شگرف آن در جامعه است. با توجه به این سخن مقام معظم رهبری که فرمودند: «هیچ اندیشه ای جز در قالب هنر ماندگار نمی ماند، نقش هنر در فرهنگ سازی مشخص می شود.»

این هنرمند از کم توجهی به موضوع هنر انقلاب انتقاد و تاکید می کند و هنر از تاثیرگذارترین مقولاتی است که می تواند در تعمیق ارزش های ایثار و شهادت و حفظ شعائر انقلاب بسیار مهم باشد. باید انقدر به ارزش های ماندگار پرداخته شود تا برای نسل آینده به عنوان سند افتخار باقی بماند و افتخار هنرمندان این است که هنر خود را مکمل ارزش های کشورمان کنند.

این مدرس دانشگاه با تاکید بر تاسیس هنر انقلاب اضافه می کند: در این سال ها هنرمندان ما همچنان بر حفظ ارزش ها اصرار و آثاری خلق کردند اما اگر نمایشگاهی دائمی به نام هنر انقلاب داشتیم امروز می توانستیم به ارزش این هنر و نقش آن در ترویج فرهنگ ایثار و نیز پیشرفت هنر پی ببریم.

حسینی راد با بیان اینکه هنر معاصر با ارزش های ایثار و شهادت عجین شده است، می گوید: امیدوارم با انتشار این نوع کتاب ها میراث افتخارآمیزی برای نسل های آینده باقی بماند.

در مراسمی که در موزه هنرهای دینی امام علی (ع) برگزار شد، کتاب های «خرمشهر، حماسه مقاومت و روزنه ای به باغ بهشت» به طور نمادین به کاظم چلیپا و ایرج اسکندری (برگزیدگان حوزه نقاشی) و اسماعیل داوری و مهرزاد ارشدی (برگزیدگان حوزه عکاسی) اهدا شد.

همچنین پیش از این کتاب «شاهدان زمان» که مجتبی آقایی تحقیق و گردآوری آن را انجام داده و شامل شناسه عکاسان شهید، جانباز و ایثارگر است به نمایش در آمده بود. به گفته آقایی این کتاب اولین دائرةالمعارف عکاسی کشور با موضوع عکاسان جنگ تحمیلی است و علاوه بر معرفی آنان و ذکر زندگینامه ای کوتاه، گزیده ای از آثار برتر ایشان را در بر می گیرد.

در این مجموعه، عکس هایی از بیش از ۳۵ عکاس شهید، ۲۷ جانباز و ۲۳ ایثارگر گردآوری شده است.

پس از جنگ در خرمشهر را به طور مجزا در خود دارد و قبل از هر بخش توضیحات مفصل تری - در مقایسه با کتاب اول - دیده می شود. بسیاری از آثار به طور تمام صفحه چاپ شده اند و برای آنها قابی در نظر گرفته نشده است.

زیرنویس آثار شامل نام عکاس یا منبع، توضیح کوتاهی درباره هر عکس، زمان و بعضاً مکان است. در کتاب «جنگ تحمیلی و دفاع در برابر تجاوز (خرمشهر)» (هیچ زیرنویسی روی عکس های تمام صفحه درج نشده است که از سویی مراجعه مخاطب به اطلاعات را کمی مشکل کرده و از سوی دیگر مانع از ایجاد هر گونه تراحم بصری که سوژه را متاثر می کند شده است. در کتاب «خرمشهر، حماسه مقاومت»، برخلاف این رویه عمل شده است. اساسی ترین نکته اینجاست که این دو کتاب با یک موضوع مشترک در بسیاری از عکس ها اشتراک دارند. بنابراین این سوال مطرح می شود که آیا نمی شد این دو را در قالب یک کتاب جامع تر منتشر کرد.

کتابت
عبدالله الماسی

نگاهی به انقلاب و مقاومت اسلامی در سیره امام (ره)

امام آرزوها

می کند که پس از قیام ها و برای حصول پیروزی، باید استقامت کرد و دوم این که دستور الهی است که پس از قیام ها، می بایست پایداری و استقامت داشت.

خدا باوری، خودباوری، وحدت کلمه، تحمل تهمت ها و اهانت، اجتناب از دنیا زدگی، هشجاری، بیداری، همراهی مردم با رهبری، ایجاد و تداوم تحول روحی یازنده ننگه داشتن روح ایمان، نهراسیدن و الگو داشتن از جمله مولفه هایی است که عیسی نیا برای ادبیات پایداری امام (ره) ذکر و سپس هر یک را بسط و گسترش می دهد.

نویسنده برای هر فصل به طور متوسط از ۱۸ منبع بهره گرفته است که در پایان فصول از آنها نام می برد. او در فصل پایانی درباره تداوم نسل انقلاب قلم فرسایی می کند بنابراین کوشیده است تاراه های تداوم نسل انقلاب اسلامی را از نگاه امام خمینی (ره) بیان کند.

عیسی نیا مقوم نسل ها را از دیدگاه امام، در دو سطح خلاصه کرده است. اول سطح معرفتی که در آن از مواد و محتوای اندیشه نسل انقلاب سخن می رود و دیگری سطح رفتاری که البته از سطح معرفتی نشأت می گیرد؛ اما نویسنده به نکته ظریفی از وصیت نامه امام (ره) اشاره می کند: «امام خمینی در پایان وصیت نامه الهی، سیاسی خود به این دو سطح اشاره کرده اند، چراکه فرمود: من با سه صفت اطمینان، آرامش و شادی از میان شما می روم، اما اگر سوال شود که چگونه؟ امام خود جواب داده اند که با چنگ زدن به دو ثقل اکبر و اصغر، بنابراین سطح اول در نگاه ایشان بسیار مهم و حیاتی است و توجه خاصی هم به آن داشته اند. اما در سطح معرفتی به دو مطلب کلان و مهم می پردازند؛ یکی مبحث خودشناسی و دیگری خودباوری و سطح رفتاری نیز عبارت است از ایمان به سنت معصومین.»

به باور عیسی نیا وقتی مولفه ها و عناصر هویتی ملت و نسلی تشکیل شده باشد از مذهب، قرآن و نهج البلاغه و ادعیه و... و وقتی افتخار این نسل این باشد که به آموزه های قرآن کریم عمل کند آن نسل مقومات و ویژگی های آرمانی خود را به بهترین وجه نمایان کرده است و تا زمانی که این بینش هست، چه این نسل مشکلی نخواهد داشت. او در صفحات پایانی این کتاب ۱۵۳ صفحه ای از موانع و راهکارهای تداوم ویژگی ها و خصایص نسل انقلاب اسلامی نام می برد و با بهره گیری از بیانات و نوشته های امام راحل (ره) به توضیح آنها می پردازد.

جزئیات تبعید امام و جابه جایی هایی محل های سکونت ایشان را بازگو می کند و توضیح می دهد که راز ادبیات پایداری اسلامی، امام (ره) چگونه از ترکیه، عراق و پاریس انقلاب را هدایت و با رژیم پهلوی مبارزه و مردم را آگاه می کردند.

نویسنده از همراهی و نقش مردم انقلابی ایران نیز غافل نمانده است و از مخالفت ها و درگیری های شجاعانه آنان با رژیم، ابعاد ظریفی را مورد اشاره قرار می دهد: «ملت انقلابی ایران با دریافت پیام امام (ره)، حضور جدی تری در صحنه مبارزات پیدا کردند و به اعلامیه حکومت نظامی توجیه نشان ندادند و تظاهرات خونینی را در روزهای جمعه و شنبه، هفتم و هشتم بهمن ۵۷ صورت دادند که شعارهای مردم در آن تظاهرات خونین وسیع این چنین بود: وای به حالت بختیار، اگر امام فردا نیاد. وای به حالت بختیار، اگر خمینی دیر بیاد. اگر خمینی دیر بیاد. مسلسل ها بیرون میاد. مرگ بر بختیار، نوکر بی اختیار. مابیت ها را شکستیم خمینی، منتظر تو هستیم خمینی...»

امام و ادبیات پایداری محور فصل سوم قرار گرفته است. عیسی نیا ابتدا به توصیف ادبیات پایداری غرب و شرق پرداخته و سپس چنین ابراز عقیده می کند: «راز آن عاشقی است و درد آشنایی در مسیر زندگی. ادبیات پایداری امام (ره) حامل آرمان های ایمانی جامعه او و آینده ای تمام قد برای نمایاندن آرزوها و عواطف پایداری ملتش است.»

واژه های استقامت، پایداری، مقاومت و ایستادگی در زبان و ادبیات امام (ره) مکرراً به کار رفته است. مثلاً در صحیفه امام، واژه استقامت ۴۳ بار، واژه پایداری ۱۶ مرتبه و واژه ایستادگی ۳۳ بار ذکر شده است. نویسنده بر این اساس ادبیات پایداری امام (ره) را در دو مبنای خلاصه می کند؛ ابتدا این که عقل اقتضا

به نوشته مؤلف رضاخان تا زمانی از اسلام و مسلمانان دم می زد که قدرتش تثبیت نشده بود اما پس از تحکیم قدرت به اقداماتی دست زد که در راس آنها، غیردینی ساختن جامعه قرار داشت

«انقلاب و مقاومت اسلامی در سیره امام خمینی (ره)» عنوان کتابی است که چندین مقاله را درباره نقش امام خمینی (ره) به عنوان معمار بزرگ انقلاب اسلامی در این انقلاب دربر گرفته است و طی چند سال تدریس درس انقلاب اسلامی و ریشه های آن در دانشگاه ها، گردآوری شده است. کتاب حاوی چهار مقاله است که برخی از آنها، پیش تر در مجله حضور؛ فصلنامه علوم سیاسی دانشگاه باقرالعلوم (ع) و مجله متین و چاپ رسیده است اما قرار گرفتن این مقالات در یک مجموعه می تواند کار علاقه مندان را درباره درک مباحث اندیشه و رفتار سیاسی حضرت امام (ره) راحت تر سازد.

این مقالات که به قلم رضاعیسی نیا به رشته تحریر در آمده از سوی انتشارات عروج به چاپ رسیده اند. مهم ترین دغدغه عیسی نیا، بیان آرمان ها و ایده های امام خمینی (ره) است و حرکت های انقلابی ایشان را که منبعث از اندیشه دینی و سیاسی شان است، تشریح و تفسیر می کند. او کتاب را به چهار فصل امام خمینی (ره) نافی طاغوت و استعمار، امام خمینی (ره) از ایران تا ایران، امام (ره) و ادبیات پایداری و تداوم نسل انقلاب اسلامی و امام خمینی (ره) تقسیم کرده و به تشریح آنها پرداخته است.

نویسنده در فصل نخست به توضیح فضای اجتماعی و سیاسی ایران عصر پهلوی می پردازد و آن را از ابعاد مختلف وامی کاود: «چون نظام سیاسی رضاخان بر پایه کودتا بنا گذاشته شده بود، آن هم با توطئه و دسیسه و همکاری قدرت های خارجی، فاقد مشروعیت مردمی بود. بنابراین اصول سیاست رضاخان بر سه اصل حکومت خشن و پلیسی، مبارزه همه جانبه با مذهب و روحانیت و تمایل به غرب پایه ریزی شده بود که در تمام دوران سلطنت شانزده ساله اش این سیاست استمرار داشت.»

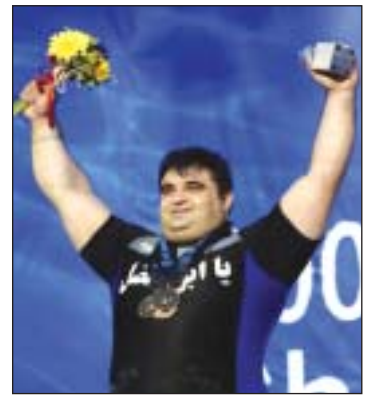
به نوشته او رضاخان تازمانی از اسلام و مسلمانان دم می زد که قدرتش تثبیت نشده بود اما پس از تحکیم و تثبیت کامل قدرت سیاسی به اقداماتی دست زد که در راس آنها، غیردینی ساختن جامعه ایران قرار داشت.

در ادامه، اوضاع و احوال اجتماعی و سیاسی ایران در دوره پهلوی دوم با تکیه بر دو بخش بافت و ساخت فکری هیئت حاکمه و حمایت بین المللی یا نقش قدرت های جهانی در ایران، پی گرفته می شود. عیسی نیا پس از آن از نوآندیشی و نوسازی سیاسی عصر انقلاب و ورود امام خمینی (ره) به عرصه مبارزه با رژیم طاغوت می نویسد: «امام (ره) علل مخالفت خود و ملت ایران علیه نظام پهلوی را سه موضوع می داند؛ اول روحیه خودکامگی و استبداد پهلوی (نفی طاغوت)، دیگری نفوذ استعمار و سلطه گری آنان بر ملت مسلمان ایران و وابستگی شاه به اجانب (نفی استعمار) و از همه مهم تر، بافت فکری تشیع که مخالف با طاغوت و ظلم بود (طرح جایگزینی حکومت اسلامی).»

فصل بعدی کتاب به حوادث و وقایع سال های ۴۱، ۴۲ و ۴۳ و سپس تبعید امام اشاره دارد. در اینجا ابتدا از قرار گرفتن امام (ره) در جایگاه مرجعیت و مخالفت او با لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی و اصول شش گانه انقلاب سفید شاه سخن رانده می شود. عیسی نیا توضیح می دهد که چگونه حسنعلی منصور پس از سخنرانی امام (ره) علیه کاپیتولاسیون در اظهاراتی موهن می کند که مخالفت با کاپیتولاسیون، پایین آوردن شأن مملکت است! او

«رضازاده، حماسه دست‌های همیشه پرچم»

جست و جوی ردپای قهرمان

ورزش ایران زمین، تاکنون ورزشکاران بزرگی را به خود دیده است، ورزشکارانی که نام ایران را در سراسر گیتی بلند آوازه کردند. در رشته وزنه برداری نیز قهرمانان دلاور زیادی در ایران پا به عرصه وجود گذاشته‌اند که آخرین آنها حسین رضازاده است. او که با توسل به نام پر عظمت حضرت ابوالفضل العباس (ع) و به کار بردن ذکر «یا ابوالفضل» بر پولاد سرد غلبه می‌کند و سال هاست عنوان قوی‌ترین مرد جهان را به خود اختصاص داده است.

نشر سبز خامه اخیراً، زندگینامه حسین رضازاده، قهرمان دسته فوق سنگین وزنه برداری جهان را در قالب کتابی با نام «رضازاده، حماسه دست‌های همیشه پرچم» منتشر کرده است. نوشتن درباره جهان پهلوان ایرانی، کاری است بس ارزشمند است، کتاب «رضازاده، حماسه دست‌های همیشه پرچم» از جمله کتاب‌های «مجموعه قهرمانان» است که با هدف نکو داشت جوانمردی، اخلاق و ادب، دین‌مداری، مردم‌داری و زندگی سرشار از شور و شعور پهلوانان و قهرمانان این مرز و بوم به رشته تحریر درآمده. اما با وجود تلاش‌های فراوانی که در راه انتشار یک کتاب مفید و ارزشمند درباره حسین رضازاده شده است، می‌توان گفت که در کتاب «حماسه دست‌های همیشه پرچم» در حد و اندازه شأن پهلوان ایران زمین کار نشده است. نگارش این کتاب به گونه‌ای است که گویا رضازاده خود نگارنده زندگینامه خویش است اما ادبیات به کار رفته توسط فعله‌گری (مولف این کتاب) هرگز با ادبیات گفتاری جهان پهلوانی رضازاده همخوانی ندارد.

نگاه اسطوره‌ای به رضازاده، گاهی خواننده را در لابه‌لای جملات کتاب از دنیای امروز جدا می‌کند و او را به سرزمین اساطیر می‌برد. گاهی نیز که خواننده جملات بی‌ریا، ساده و دوست‌داشتنی رضازاده را در قالب مصاحبه‌های تلویزیونی و مطبوعاتی به خاطر می‌آورد، تضادی ناخواسته در ذهن و فکرش ایجاد می‌شود. واقعیت این است که رضازاده، یکی از قهرمانان پهلوان ایران زمین است، ایران زمینی که هرگز بیشه‌اش خالی از شیران دلاور نبوده و نخواهد بود، اما رضازاده با رفتارهای ساده، بی‌پیرایه و مردمی‌اش است که قلب‌ها را تسخیر کرده است. لبخند زیبایش بعد از موفقیت نشان از سادگی و بی‌پیرایگی او دارد و خواننده کتاب رضازاده، دوست دارد در قالب جملات این کتاب، همان پهلوان دوست‌داشتنی‌اش را بباید.

رضازاده، «حماسه دست‌های همیشه پرچم» ۵۰۰۰ نسخه شمارگان و حدود ۹۰ صفحه دارد و در پایان نیز تصاویری از این قهرمان ایرانی را در خود جای داده است.

«ورزش‌های بومی، سنتی و محلی» در گفت‌وگو با غلامحسین حسن پور

آفتاب فرهنگ بر درخت ورزش

در کشور پهناور ایران، ورزش‌ها و بازی‌های بسیار متنوعی وجود دارد که بسیاری از آنها در تاریخ کهن این مرز و بوم ریشه دارند؛ ورزش‌ها و بازی‌هایی که با فرهنگ، ذوق و هنر ایرانی همخوان هستند. متأسفانه با گذشت زمان، گرد فراموشی بر بسیاری از این ورزش‌ها و بازی‌ها نشسته و نسل امروز ایران حتی با نام بسیاری از آنها غریبه است. البته طی چند سال اخیر فعالیت‌هایی برای احیا و گسترش این ورزش‌ها و بازی‌های سنتی انجام شده است که از جمله آنها می‌توان به تاسیس فدراسیون ملی ورزش‌های زورخانه‌ای و تبدیل آن به فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای اشاره کرد.

در عرصه مکتوبات هم فعالیت بسیار کمی در این راستا صورت گرفته که «ورزش‌های بومی، سنتی و محلی» اثر غلامحسین حسن پور از جمله این کتاب‌هاست.

این کتاب که اخیراً در شمارگان ۲۰۰۰ نسخه و ۱۷۶ صفحه از سوی نشر بامداد کتاب منتشر شده، کتابی درسی و در رشته تحصیلی تربیت بدنی در سطح دانشگاه است که علاوه بر بیان تاریخچه این ورزش‌ها در جهان و ایران، به تقسیم‌بندی انواع این ورزش‌ها و تشریح چگونگی اجرای بازی‌های محلی و بومی استان‌های مختلف پرداخته است.

غلامحسین حسن پور، نویسنده این کتاب که بازنشسته آموزش و پرورش و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول است، در گفت‌وگو با کتاب هفته ابتدا به بیان نقش ورزش در سلامتی جسم و روح انسان می‌پردازد و می‌گوید: «ورزش خستگی‌های فکری و جسمی را کاهش می‌دهد و روح تعاون، همکاری، همبستگی و یکدلی را تقویت می‌کند و اثرات آموزشی، تربیتی و پرورشی خاصی دارد. بدون شک، ورزش‌های بومی، محلی و سنتی، ورزش‌هایی هستند که از چنین خاصیت‌هایی برخوردارند و می‌توانند این روحیه را در بین اقشار مختلف جامعه به وجود بیاورند.»

وی در این زمینه می‌گوید: «من به عنوان یک ورزشکار که سال‌هاست به ورزش کوهنوردی می‌پردازم و هم به عنوان یک معلم، تصمیم گرفتم

کتابی در زمینه معرفی هر چه بیشتر ورزش‌های بومی، محلی و سنتی به رشته تحریر درآورم که قرار است به عنوان دو واحد درسی در دانشگاه نیز تدریس شود.»

حسن پور با اشاره به ضرورت معرفی و تعمیم این ورزش‌ها و بازی‌ها به کودکان و نوجوانان، می‌افزاید: «اتفاقاً در وزارت آموزش و پرورش نیز تصمیم بر این شده که برای آموزش و معرفی این ورزش‌ها و بازی‌ها در مقطع ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان، کتاب‌هایی تألیف و دروسی تدریس شود و من نیز قصد دارم طرحی را در این باره به این وزارتخانه ارائه کنم. در حقیقت کتاب «ورزش‌های بومی، سنتی و محلی» که امسال برای دانشجویان منتشر شده، پیش‌درآمدی برای کتاب ویژه دانش‌آموزان به حساب می‌آید.»

این استاد دانشگاه که تاکنون چند اثر مکتوب ورزشی از او روانه بازار نشر شده، اعتقاد دارد که برای معرفی بازی‌های بومی، سنتی و محلی به افراد و گسترش آن در سطح جامعه، حتی می‌توان به

سراغ کودکان و خردسالان پیش‌دستانی رفت و با تألیف کتاب‌های ویژه این گروه سنی، آنها را از سنین پایین با این بازی‌ها آشنا ساخت.

حسن پور در این باره می‌گوید: «چقدر خوب است که خردسالان و کودکان ما به جای پرداختن به بازی‌های رایانه‌ای که در بسیاری موارد مضرات آنها از سوی پزشکان، روانشناسان و جامعه‌شناسان تذکر داده شده، با ورزش‌ها و بازی‌های سنتی و محلی کشورمان آشنا شوند؛ بازی‌هایی که پر از تحرک و نشاط است و روح همبستگی و یکدلی را در وجود پاک کودکان و خردسالان ما می‌دمد. من مطمئنم که این کار، جواب می‌دهد. حتی به خاطر دارم چندی پیش کتابی ویژه بچه‌های دبستانی و پیش‌دستانی در زمینه ورزش کوهنوردی به صورت مصور و رنگی منتشر شد که بسیار مفید بود.»

حسن پور درباره چگونگی انتخاب بازی‌ها و ورزش‌های بومی، سنتی و محلی برای گنجاندن در این کتاب می‌گوید: «هر استان کشورمان، بازی‌ها و ورزش‌های ویژه خود را دارد. من هم به سراغ آن‌هایی رفتم که بیشتر انجام می‌شده و برای مردم ملموس تر بوده است. البته فراموش نکنیم که برخی از بازی‌ها و ورزش‌های سنتی و بومی در همه استان‌ها وجود دارند، اما در هر استان، نامی خاص داشته یا با اندک تفاوتی در نحوه بازی، اجرا می‌شده است.»

وی ادامه می‌دهد: «من دست به قلم بردم تا وظیفه خودم را در احیای این ورزش‌ها و بازی‌ها ادا کنم؛ ورزش‌هایی که ریشه در فرهنگ ما دارند و من دوست دارم با نگارش این کتاب، یک گام به اصالت فرهنگی خودمان نزدیک‌تر شوم.»

وی با اشاره به این که هم‌اکنون بازی‌ها و ورزش‌های بومی، محلی و سنتی زیر نظر فدراسیون ورزش‌های همگانی اداره می‌شوند، می‌گوید: «اتفاقاً بسیار خوب است که فدراسیونی با نام فدراسیون ورزش‌های بومی، محلی و سنتی ایجاد

شود.»

وی از پشتیبانی نشدن فدراسیون‌های ورزشی برای تألیف و تولید کتاب در عرصه این ورزش‌ها و بازی‌ها انتقاد می‌کند و می‌گوید: «متأسفانه فدراسیون‌ها نه تنها از مولفان و مترجمان یا حتی ناشران این حوزه چندان حمایتی نمی‌کنند، بلکه خودشان نیز فعالیتی در این زمینه انجام نمی‌دهند. ۳۵ سال است که من به ورزش کوهنوردی مشغولم، اما تاکنون حرکتی از سوی فدراسیون کوهنوردی در زمینه تألیف کتاب ندیده‌ام.»

وی اشاره می‌کند: «سال ۱۳۸۶ من کتاب آموزش کوهپیمایی و کوهنوردی از مقدماتی تا پیشرفته را نوشتم که طی شش ماه به چاپ دوم رسید، اما فدراسیون کوهنوردی حتی یک تشویق‌نامه هم برای من نفرستاد. من به عنوان یک عضو عیث علمی دانشگاه هیچ نیازی به حمایت مالی فدراسیون‌ها ندارم، اما دوست دارم مورد حمایت معنوی آنها قرار بگیرم و لاقلاً مرا تشویق کنند که کتاب‌های بعدی را بنویسم.»

حسن پور با اشاره به ضرورت حمایت از مولفان کتاب‌های عرصه ورزش‌ها و بازی‌های بومی، محلی و سنتی از سوی دستگاه ورزش و تربیت بدنی کشور می‌گوید: «برای آن که فرزندان ایران زمین با این ورزش‌ها و بازی‌ها آشنا شوند و بیگانه باقی نمانند، باید فرهنگ‌سازی کنیم و یکی از راه‌های فرهنگ‌سازی، انتشار آثار مکتوب مناسب است ضمن این که می‌توان از مجموع سه ساعت درس تربیت بدنی و ورزش در آموزشگاه‌ها و مدارس، یک ساعت را به معرفی و اجرای این ورزش‌ها و بازی‌ها اختصاص داد.»

وی با درخواست حمایت ناشران کتاب‌های ورزشی برای انتشار این گونه کتاب‌ها می‌گوید: «کمتر ناشری حاضر می‌شود که چنین کتاب‌هایی را به طور مستمر منتشر کند و اگر نشر با ماد کتاب نیز چنین کاری را کرده، به این خاطر است که این نشر، به انجام کار تخصصی در حوزه تربیت بدنی و ورزش می‌پردازد.»

کارشناسان از قلمروهای جدید فلسفه اسلامی می گویند

چشم اندازهای تازه در رواق حکمت

به باور بسیاری از پژوهشگران و اساتید فلسفه اسلامی، امروز این تفکر که زمانی با طرح مباحث بدیع فکری و فلسفی پویا ترین فلسفه ها در جهان به شمار می رفت با مسائلی نظیر گسست معرفتی، عدم توجه به ضرورت های جدید و وضعیت جدید، فقدان نوآوری و قانع شدن به تفسیر به جای نقد و حلایحی و تحلیل، فقدان گفت و گوی این فلسفه با فلسفه ها و تفکرات دیگر دست و پنجه نرم می کند.

باری پرسش درباره بایسته های پژوهشی در فلسفه اسلامی و همخوانی آن با نیازهای جهان امروز موضوعی است که در این گزارش پی گرفته شده است.

یکی از مسائلی که با طرح بحث توسعه فلسفه اسلامی در جهان معاصر و لزوم نقد و نظریه پردازی در این حوزه مطرح می شود همراهی با مسائل جهان معاصر است با این توضیح که گاه مسائل مطرح در عرصه تفکر غربی اساسا موضوعیتی در حکمت اسلامی ندارد. چرا که به تعبیری تفکر اسلامی به معنای حکمت است و شاید اطلاق حکمت اسلامی به این نوع از تفلسف ناشی از فهم این نکته باشد که فلسفه اسلامی در دل تفکر اسلامی رویداد رشد بسیاری از مضامین دینی در دل فلسفه شهادی است بر این مدعا. مهم تر از همه کافی است نگاهی به سرفصلهایی که در فلسفه اسلامی تدریس می شوند بیندازیم تا دریابیم فلسفه اسلامی تا چه اندازه مفید به مبادی و مبانی اسلامی است: علم الهی، بقای نفس، دلایل وجود خدا، صفات خدا و... همه مضامینی هستند که با توجه به مبادی و مبانی دین اسلام قابلیت طرح پیدا کردند.

باری در این میان پرسشی که چهره می نماید این است: مسائل مطرح در فلسفه های شرقی و غربی تا چه حدی در ذهنیت فرهنگی ما موضوعیت دارند؟

دکتر کثیری، استاد دین شناسی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) بر این باور است که اساسا بسیاری از جریان های فکری غرب قبل یا بعد از رشد با ترجمه ناقص به جامعه ما منتقل شده و چون جامعه ما از تاریخ و سرانجام آن بی خبرند، لذا این بحث ها باعث جریان سازی در جامعه ما می شود و عده ای به عنوان طراحان فکر جدید طرح می شوند.

از سوی دیگر دکتر یحیی یثربی این نقد را بر روشنفکران و دانشگاهیان وارد می داند که تاکنون نتوانسته اند تصویر درستی از محصولات فکری و تمدنی جدید غرب به جامعه ارایه دهند تا مشخص شود که آیا این نیاز اساسا از سوی مردم احساس شده یا یک تحمیل است؟

او وضعیت انتشار کتاب های فلسفی را نیز از این وضع جدا نمی داند، چرا که به باور این استاد فلسفه دانشگاه تهران معضل تفکر در این جغرافیای اهمیت فرض کردن مسائل فکری در عرصه بومی است. چرا که نظام آموزش فلسفه در ایران تا حد زیادی دچار مصرف گرایی شده، با این توضیح که پس از مصرف تئوری های وارداتی، محملی برای به کار بردن آن تفکر نمی یابیم.

اندیشه پروری یا تکیه بر تفکر وارداتی؟

موضوع ورود تفکر وارداتی چندی است که در محافل فکری و فلسفی ایران به شکل جدی پی گرفته می شود. اما مسئله این است که مصرف گرایی محصول کدام شرایط فکری است؟

طبعاً پاسخ به این پرسش نیازمند ارزیابی نظام آموزش و پژوهش فلسفه (به طور عام) و فلسفه اسلامی (به شکل خاص) است تا مگر بتوان این موضوع را از رهیافتی منطقی مورد بازخوانی و

آسیب شناسی قرار داد.

دکتر محمد ایلخانی عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی بر این باور است که نظام آموزش فلسفه اندیشه پرور نیست و فقط حفظ دانسته های دیگران را به مخاطب می آموزد. به این معنی که به جای تولید اندیشه فقط مصرف کننده آن باشد.

به اعتقاد ایلخانی ذهنی که به بنیانهای فلسفی توجه نکند در اندیشیدن چندان غور نمی کند و مجبور می شود که به تولیدکننده مادر توجه و آن را مصرف کند. کوچکترین مفهوم فلسفی که امروز مطرح می شود می تواند ذهن را به شرط آن که آماده باشد و آدار به اندیشیدن کند و اساسا مشکل ما نیز در همین مسئله نهفته است.

ما بخصوص در صد سال اخیر از لحاظ تفکر مصرف زده شده ایم و این مساله مهمی است. به نظر من تمام این مسائل به این که ما هنوز دارای ذهنیت انتقادی نیستیم برمی گردد. البته در یک زمانی ما دارای چنین ذهن نقادی بوده ایم و فلسفه های مختلفی داشته ایم اما به نظر می رسد که در چند قرن اخیر ذهن ما از نقادی فلسفی باز مانده است. البته در چند سال اخیر به نظر می آید که کوشش هایی برای بازیابی صورت گرفته است، اما متاسفانه در بسیاری از اوقات ذهنیتی که از چند قرن پیش به وجود آمده است و موجب تضعیف اندیشه شده است، یعنی حفظ کردن و به خاطر سپردن تقویت شده است.

به باور این عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی پژوهشگر این موضوع بایستی در یک بازه زمانی با تکیه بر بازاندیشی موارث فلسفی خودمان و نقد داشته های گذشته مورد مطالعه و آسیب شناسی قرار گیرد، بنابراین نمی توان با برداشتن این نظام آموزشی و جایگزین کردن نظامی دیگر مشکل را حل کرد.

کتاب های دست چندم

یکی از معضلات تفکر اسلامی در عصر حاضر وفور کتابهای دسته دوم و سوم در بین آثار فلسفی و نبود کتاب های آموزشی مبتنی بر مسائل و دغدغه های بومی است تا ابتدا مخاطب و دانشجوی این رشته دغدغه های تفکر بومی را درک و در ادامه به نظریه پردازی و نقد بپردازد.

ایلخانی دلیل وفور کتابهای دسته دوم و سوم در کشور ما نسبت به کمبود متون دست اول و اصیل را اینگونه توضیح می دهد: ذهنی که مصرف زده است به سراغ متون دسته اول نمی تواند برود، چون این متون احتیاج به ذهنی آماده دارد. بنابراین ذهنی که

نمی تواند اندیشه پروری کند و فقط حفظ می کند به سراغ متون دسته دوم که قبلا توسط کسی فکر شده و مطالب آن جمع و جور شده است، می رود. یعنی فقط مصرف کننده است. اگر هم تا حدی زبان خارجی بداند آن را ترجمه می کند و آن ترجمه ها را در کلاس درس یا در برخی مجامع ارایه می کند.

به باور ایلخانی می توان با استناد به متفکران اثر گذار قبلی در سنت فلسفه اسلامی، نقاط جدیدی را برای فلسفه اسلامی ترسیم کرد.

در نظر او اولین گام برای رشد روزافزون فلسفه اسلامی می تواند گشودن قلمروهای جدید در حکمت اسلامی باشد.

رهیافت های پیش رو

با طرح همه این مسائل این پرسش که 'رهیافت های توسعه تفکر اسلامی در جهان معاصر چیست؟' چهره می نماید. به باور دکتر عبدالحسین خسرو پناه مدیر گروه فلسفه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی اگر فلسفه اسلامی بخواهد علاوه بر کارکرد گذشته اش در آینده نیز کارکرد داشته باشد، باید هم در زمینه تعریف و هم در زمینه ساختار و قلمرو و از همه مهمتر در روش شناسی تحول پیدا کند.

به گفته خسرو پناه فلسفه اسلامی موجود بدون تحول در عرصه روش شناسی نمی تواند به تبیین مبانی مختلف عرصه های زندگی بپردازد، به همین جهت اگر بخواهد امتداد سیاسی و اجتماعی داشته باشد، باید در زمینه روش به گونه ای تحول یابد.

از سوی دیگر دکتر حسین کلباسی اشتیری، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی، معتقد است که در حوزه علوم انسانی تاریخ، فرهنگ، علم، باورها و سنت ها در هر قوم و ملتی بخشی از نوشته ها و آثار را شکل می دهد. این متون و منابعی که در خور و شایسته مراکز تعلیم و تربیت ماست نیز باید به تبع حاوی و مشتمل بر عناصر فرهنگی ما باشد.

به گفته استاد فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی متون آموزشی باید ناظر بر تاریخ و پستوانه فرهنگی هر ملتی باشد، چرا که اگر این امر میسر نشود ارتباط و نسبتی میان معلم و دانشجو و متون درسی برقرار نمی شود.

به طور مثال یکی از مشکلات جدی در حوزه علوم انسانی مسئله ترجمه است. اکثرا منابع ترجمه ای با فرهنگ ما شکاف بسیاری دارد. بنابراین نیاز است تا این متون به سوی بر طرف کردن شکاف ها حرکت کند و تا حد امکان آینه تمام نمای سنت فرهنگی ما باشد.

یادداشت

حسن سیدعرب

فلسفه آموزی

بر مدار درسنامه ها

قدمت تاریخی آموزش فلسفه اسلامی در کشور ما به قرون نخستین آشنایی ما با متون یونانی و در حقیقت به عصر ترجمه بازمی گردد و بر حسب سنتی که وجود داشته، هر فیلسوفی حلقه درسی داشته و شاگردانی را تربیت می کرد. این شاگردان نیز معدود بوده اند و توسط استاد انتخاب می شدند. تدریس فلسفه معمولا بر اساس برنامه هایی که استاد و شاگردان او طرح می کردند، پی گیری می شده است. شاید گرمترین حلقه درسی که مادر قرون اولیه با آن مواجه بوده ایم، حلقه درس ابن سینا و شاگردان او مثل بهمنیار و ابو عبید جوزجانی و دیگران بوده است. ابن سینایی که امروزه می شناسیم و با آثار او آشنا هستیم، ثمره تلاشهای ابو عبید جوزجانی در جمع آوری و تکمیل آثار ابن سینا است. البته این شخص به عنوان حاصل یک حلقه درسی در تاریخ فلسفه اسلامی چندان شناخته نشده است. حلقه درس مراغه که توسط مجدالدین جیلی تشکیل شده بود و افرادی از قبیل سهروردی و فخر رازی در آن حضور داشتند، و همین طور حلقه درسی دوانی در شیراز نیز وجود داشتند که بعدها تبدیل به حوزه های فلسفی در کشور ما شدند. به این معنی که حوزه های فلسفی تهران، خراسان و شیراز در واقع حاصل حلقه درسهای اساتید آنجا است. از این حیث می توان گفت که هر حوزه فلسفی قائم به اساتید خود بوده است، مثلا حلقه درس فلسفه اصفهان مبتنی بر حضور میرداماد، حوزه شیراز مبتنی بر حضور دوانی و دشکی ها، و حوزه تهران مبتنی بر حضور میرزا ابوالحسن جلوه، آقا علی زوزنی، آقا محمد رضا قمشه ای و... بوده است.

اما از ۱۵۰ سال پیش به این طرف تغییراتی در حوزه های درس فلسفه اسلامی به وجود آمد و مسلمانان با آراء فیلسوفان جدید غرب آشنا شدند. هر چند که در آغاز، ضرورتی برای این آشنایی وجود نداشت، اما امروزه ضرورت آشنایی با فلسفه های جدید غرب در حوزه فلسفه اسلامی احساس شده و دوستان ارزان فلسفه اسلامی پس از آموختن عمیق فلسفه اسلامی و فلسفه های جدید غرب میل به تطبیق فلسفه اسلامی با فلسفه های جدید غرب دارند و این تمایل آن چنان زیاد است که مدرسان سنتی متون فلسفه اسلامی را کاهش داده است. حتی در مهم ترین مراکز فلسفی کشورمان افرادی که 'منظومه' سبزواری و یا بنیاده حکمه' مرحوم طباطبایی را تدریس کنند بسیار اندک و انگشت شمارند. به طوری که حتی دانش آموختگان فلسفه اسلامی در مراکز سنتی نیز آموخته های خود را بیشتر جهت تطبیق به کار می برند تا تعمیق فلسفه اسلامی. البته رویکرد تطبیقی محاسنی هم داشت اما همین رویکرد تفکر اسلامی را با مشکلاتی غیر قابل انکار مواجه ساخت. بزرگترین مشکل رویکرد تطبیقی این بود که مادر واقع ساختاری را که بر اساس آن ساختار قادر به تطبیق شده ایم، چنان که باید رعایت نمی کنیم و در واقع از منابع سنت فلسفی خود بهره لازم را نمی بریم.

خصوصیتی که آموزش فلسفه اسلامی نسبت به فلسفه غرب - حتی در دانشگاه - دارد این است که ما در آموزش فلسفه اسلامی با درسنامه مواجه هستیم. فلسفه غرب فاقد درسنامه است و ما در فلسفه غرب کتابی را نداریم که تحت عنوان درسنامه مطرح باشد. مثلا در مقطع کارشناسی ارشد 'نقد عقل محض' کانت آموخته می شود در حالی که این کتاب درسنامه نیست، اما در فلسفه اسلامی دست کم برخی از کتاب ها تحت عنوان درسنامه تدوین شده اند. مثلا حاشیه ملا عبدالله بر منطق تفاتی درس نامه است و این درس نامه را ملا عبدالله یزدی بر اساس نیازی برای آموختن منطق تدوین کرده است. اما در آموزش فلسفه غرب چنین چیزی وجود ندارد.

زندگی با طعم بی خوابی

حالت ریلکس، پرداختن به تمرینات تنفس شکمی، مراقبه، آرمیدگی تدریجی، برنامه ریزی عصبی کلامی و توجه کردن به بازی های ذهنی به موقع خواب از جمله نکات مهمی است که از بی خوابی جلوگیری کرده و کیفیت بهتری را به خواب شما می دهد.

فصلی دیگر از کتاب به برنامه غذایی مناسب برای خواب بهتر اختصاص یافته است. نقش زمان صرف غذا، غذاهای مناسب مصرف، آنچه نباید مصرف کنید، نقش حساسیت های غذایی روی خواب، ویتامین ها و مواد معدنی مفید برای خواب و درمان های گیاهی، موضوع دیگری هستند که مورد توجه قرار گرفته اند.

نکته مهم دیگری که در کتاب خواب و بی خوابی مورد توجه قرار گرفته، تنظیم ساعت خواب است. با توجه به این که اشخاص هر کدام برنامه ها و عادت های شبانه روزی خاص خود را دارند باید به این موضوع توجه شود که هر شخص با توجه به برنامه و عادت شبانه روزی خود برنامه خوابش را تنظیم کند.

نقش مسائل مربوط به بارداری، رسیدن به دوران سالمندی، مسمومیت های ناشی از فلزات سمی، مصرف بعضی از داروها و تاثیر آنها روی خواب از موضوعات دیگری هستند که به همراه موضوعاتی از قبیل خواب آلودگی در طی روز و مصرف داروهای آرامبخش و ضدافسردگی مورد توجه قرار گرفته اند.

مقدار خواب احتیاج دارند و چرا بعضی ها بهتر می خوابند و اگر به اندازه کافی نخوابیم چه اتفاقی می افتد.

در فصلی از کتاب به انواع بی خوابی ها اشاره شده است، انواعی از آزمون های روانی، پرسشنامه های افسردگی، آزمون اضطراب، پرسشنامه هایی در زمینه های پزشکی، شیوه زندگی، نقش شیوه زندگی در خواب و تحلیل بهداشت خواب برای دادن اطلاعات بیشتر به کسانی که خود یا نزدیکانشان با این معضل روبه رو هستند درج شده است.

در فصلی دیگر از کتاب به اقداماتی که می توان برای کاستن از بی خوابی انجام داد، اشاره شده است. در کتاب توصیه شده با کاستن از مصرف کافئین (قهوه و چای) و مصرف نوشابه های کولادار) و کم کردن یا ترک سیگار می توان بر کیفیت خواب افزود.

شرایط اتاق خواب، توجه به نکات ساده ای مانند تمیز بودن ملحفه ها، بیش از حد سبک یا سنگین نبودن پتو و لحاف، زبر نبودن روانداز، بیش از اندازه سرد یا گرم نبودن اتاق خواب، پوشیدن لباس های راحت، مواردی هستند که روی خواب و کیفیت آن تاثیر می گذارند.

عامل دیگری که نویسندگان کتاب خواب و بی خوابی به آن اشاره می کنند وضعیت ذهنی مناسب است. به طور کلی ذهن ناآرام و مشوش مانع از

خواب و بی خوابی / پیتر ماری و شرلی لیندا مهدی قراچه داغی

بدون تردید زندگی بدون خواب راحت معنی و مفهوم خود را از دست می دهد و شاید از همین روست که کتاب خواب و بی خوابی مطلبش این گونه شروع می شود که «شاید بهترین بود، فرانکلین به این جمله معروف خود که در دنیا چیزی به جز مرگ و مالیات قطعی نیست عامل سومی به نام بی خوابی را هم اضافه می کرد». به ندرت می توان کسی را در این دنیای پراسترس یافت که دچار بی خوابی نشده باشد. البته بسیاری از بی خوابی ها گذرا و موقتی است اما وقتی شرایط از این حد فراتر می رود، معضلی به نام بیماری بی خوابی مطرح می شود که باید به آن توجه کرد و در مقام درمان آن کوشید. کتاب دکتر هاروی و دکتر کیند برای کمک به این قربانیان بی خوابی مزمن و حتی کسانی که هر از گاهی چند دچار این بدخوابی می شوند، نگارش یافته که به قلم مهدی قراچه داغی به فارسی ترجمه شده و از سوی نشر مثلث به چاپ رسیده است.

در کتاب خواب و بی خوابی واقعیاتی درباره خواب مطرح شده و به این موضوع پرداخته که واقعاً اشخاص به مدتی خواب احتیاج دارند و آیا نیاز به خواب با افزایش سن تغییر می کند. راستی چرا بعضی ها بیشتر می خوابند، کودکان به چه

در هفته گذشته از نظر انتشار کتابهای چاپ لول، مهرگان توس با سی و پنج عنوان پرکارترین ناشر؛ سید حمید آتش پور با هشت عنوان پرکارترین مؤلف؛ و محسن حسینی با شش عنوان پرکارترین مترجم بودند.

شاخص های آماری کتاب های بزرگسال

شاخص ها	مقدار	مشخصات کتابها
ارزاترین کتاب	۲۵۰۰ ریال	سرطان کبسه صفرا و مجرای صفراوی، نقشه جلدی، ناشر: لوپن، چاپ ۲۲، ۷۲ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه
گرانترین کتاب	۲۵۰۰۰۰ ریال	کتاب ارزاد، ۱۳۸۶، ناشر: مریخ آبی، چاپ ۱، ۹۱۲، ۹۱۲ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه
بیشترین نوبت چاپ	۶۵ مرتبه	طبیب القرآن، سلسله ۱، آموزش تفسیر قرآن به روایت علمی از غاصب، سیدمحسن موسوی زاده، ناشر: انوار، کتاب، ۸۶، ۵۰۰۰۰ صفحه، ۵۰۰۰۰ نسخه، ۱۶۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۴۰۰۰۰۰ نسخه	خلاصه روان های بزرگ جهان، جنگ و صلح، ارباب کلا، بوج تونستوی، ناشر: هفتشهری، چاپ ۱، ۴۰، ۴۰ صفحه
کمترین شمارگان	۵۰۰ نسخه	نگرش بر الگوهای تعلیمی، سید عبدالکریم حسینی، ناشر: ارگان دانش، چاپ ۱-۸، ۸۶، ۵۰۰۰۰ صفحه، ۱۳۰۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۱۹۰۰ صفحه	Oxford advanced learner's dictionary of current English، ناشر: دانشگاه، چاپ ۶، ۵۰۰۰۰ نسخه، ۱۴۸۰۰ ریال
کمترین صفحه	۲۷ صفحه	پایه آماتور کتب: ۲۰ هفته آسان برای یاد، یوهان-ماریتزان، ناشر: سرو، چاپ ۳، ۲۰۰۰ نسخه، ۱۰۰۰۰ ریال

شاخص های آماری کتاب های کمک درسی

شاخص ها	مقدار	مشخصات کتابها
ارزاترین کتاب	۱۰۰۰۰۰ ریال	شب تکثیر - زبان انگلیسی، فرنیس مفلون، ناشر: نخته سیاه، چاپ ۳، ۹۶، ۱۵۰۰ نسخه
گرانترین کتاب	۱۴۹۵۰۰ ریال	کتاب مهندسی کامپیوتر: چکده ای از ۵۵ درس تخصصی مهندسی کامپیوتر همراه با حل تشریحی هفت دوره ... مهدی سمیع، ناشر: ارگان دانش، چاپ ۸، ۱۰۶۴، ۱۰۰۰۰ نسخه
بیشترین نوبت چاپ	۶۵ مرتبه	مجموعه سوالات طبقه بندی شده کنکور عمومی و پایه: سراسری و آزاد ۷۵ - ۱۳۸۶، با پاسخ های کامل تشریحی، مطابق با جدیدترین تغییرات منابع فارسی اعلام شده، ناشر: نوین پژوهش، ۳۶۴، ۱۵۰۰۰ نسخه، ۶۹۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۷۰۰۰۰۰ نسخه	کتاب کار پیش دبستانی ریاضی سری چهارم، گروه مولفان، ناشر: مهرگان توس، چاپ ۱، ۶۴، ۱۸۰۰۰ نسخه، ۱۸۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۳۰۰ نسخه	مربع گرانر زبان انگلیسی به زبان ساده: نکات دستوری از توریق راهمانی تا دانشکده گذارها و از مین های ویژه داوطلبان دانشکده جامع ... سیدمحمد سیدمنیر، ناشر: اندیشه سرا، چاپ ۴، ۱۴۴، ۱۴۴، ۳۲۰۰۰ نسخه، ۳۲۰۰۰ ریال

تعداد ناشران در این هفته	تعداد ناشران بدون قیمت	تعداد پدیدآورندگان			تعداد کتابهای گنجانده شده
		مؤلف*	ترجم	مترجم	
۳۲۵	۵۴	۱۰۸	۲۴۴	۹	۱۱

* مؤلف: نامی پدیدآورگان باشد. نویسنده، ناشر، گروه نویسندگان، مترجم و ... به جز مترجم

گزارش آماری هفته

«گزارش آماری هفته از سوی بخش کتابداری و اطلاع رسانی خانه کتاب» و براساس اطلاعات ثبت شده در بانک اطلاعات این موسسه ارائه می شود. از شنبه ۸/۷/۱۳۸۷ تا چهارشنبه ۱۱/۷/۱۳۸۷، ۹۷۷ عنوان کتاب در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت شده است. بیشترین تعداد کتابها در موضوع دین و سپس علوم عقلی بوده است. پس از آن به ترتیب موضوعات کودک و نوجوان، آموزش و کمک درسی، ادبیات و سایر موضوعات قرار دارند.

گزارش آماری کتابهای منتشره در هفته گذشته (به تفکیک موضوع)

ردیف	موضوع	تعداد کل	تایید*	ترجمه	چاپ اول	تجدید چاپ	تهران	شهرستان	شمارگان متوسط	موضوع صفحه
۱	ادبیات	۳۶	۲۸	۸	۱۵	۲۱	۲۱	۰	۲۹۰۸	۲۶۹
۲	فلسفه و روانشناسی	۵۲	۳۰	۲۲	۲۲	۲۹	۲۷	۰	۳۹۴	۲۰۴
۳	دین	۱۹۶	۱۶۶	۳۰	۸۲	۱۱۴	۱۱۲	۸۴	۱۸۱	۳۲۶
۴	علوم انسانی	۵۶	۴۵	۱۱	۲۲	۲۴	۲۴	۷	۸۲۳	۲۸۸
۵	زبان	۵۱	۴۹	۲	۲۲	۲۴	۲۴	۳	۵۰۶	۲۶۲
۶	علوم طبیعی و ریاضیات	۲۵	۲۱	۴	۱۶	۹	۲۲	۳	۳۶۰	۲۰۷
۷	علوم هنر	۱۴۲	۸۱	۶۱	۷۷	۶۵	۱۱۵	۲۷	۲۲۷	۲۲۰
۸	هنر	۴۲	۲۱	۲۱	۱۶	۲۶	۲۶	۱	۲۳۰	۱۶۰
۹	ادبیات	۱۱۲	۸۵	۲۷	۶۶	۴۶	۹۵	۱۷	۲۹۴	۲۴۴
۱۰	تاریخ و جغرافیا	۲۴	۱۸	۶	۱۰	۱۴	۲۱	۳	۲۱۹	۲۱۰
۱۱	آموزش و کمک درسی**	۱۱۲	۱۱۲	۰	۱۱۲	۶۵	۱۱۱	۱	۱۲۷۰۰	۲۱۲
۱۲	کودک و نوجوان	۱۲۹	۸۶	۴۳	۷۴	۵۵	۱۱۴	۱۵	۴۳۹	۶۲
	جمع بندی	۹۷۷	۷۴۲	۲۳۵	۴۸۵	۴۹۲	۸۰۶	۱۷۱	۴۱۰	۲۸۶

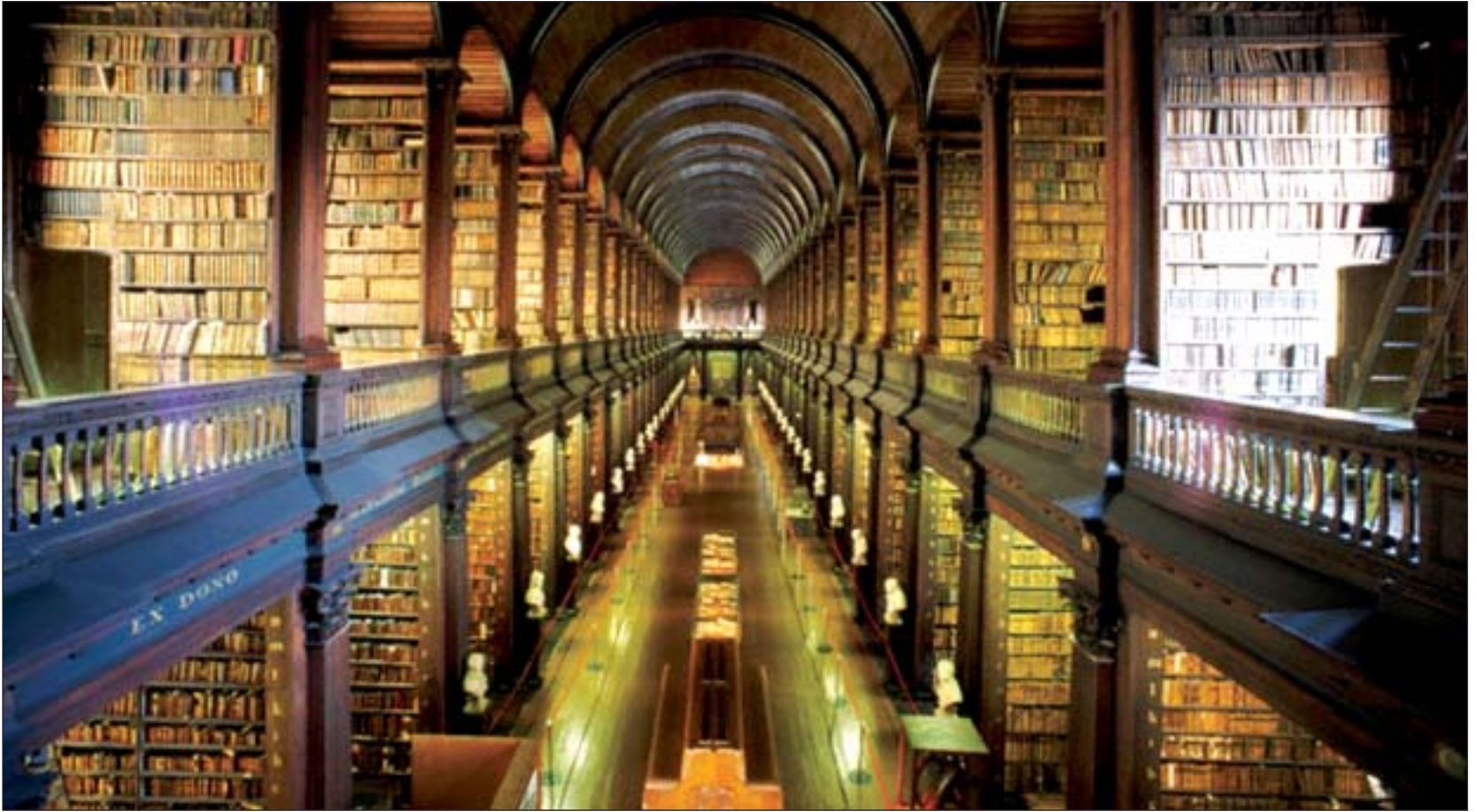
* تایید: به نامی اثری لغاتی می شود که ترجمه نشده است. ** آموزش: کتابهای آموزشی که به عنوان مواد درسی و برنامه های آموزشی نام مطرح تحصیلی ادبیات، ریاضی و ... در مدارس مربوطه و محافل آنها دانش آموزان از پیش دبستان تا دبیرستان هستند.

شاخص های آماری کتاب های کودک و نوجوان

شاخص ها	مقدار	مشخصات کتابها
گرانترین کتاب	۸۰۰۰۰ ریال	بیست هفتاد ایرانی، مصطفی رحمان دوست، ناشر: افق، کتابهای فنتزی، چاپ ۱۸، ۱۶۶، ۳۵۰۰ نسخه
بیشترین نوبت چاپ	۱۵ مرتبه	مظلمی روزه میوه پیش همه عزیزه، ازاده لیلیان، ناشر: دلفین آبی، ۱۲، ۷۰۰۰ نسخه، ۷۰۰۰ نسخه، ۴۰۰۰۰ ریال
بیشترین شمارگان	۱۱۰۰۰ نسخه	هفتاد باید بدونه هفتی تنها می موند، ناشر: رختا، چاپ ۱، ۱۲، ۳۰۰۰ نسخه، ۳۰۰۰ ریال
کمترین شمارگان	۱۰۰۰ نسخه	آرفه های برای کویوتو (جدهای ۱ تا ۷)، ناشر: روش، چاپ ۷، ۹۲، ۳۸۰۰۰ نسخه، ۳۸۰۰۰ ریال
بیشترین صفحه	۵۱۴ صفحه	۴۴۴ قصه از هانس کریستین آندرسن، هانس کریستین آندرسن، محمدرضا شمس، ناشر: ادبیاتی، کتابهای نقشه، چاپ ۱۲، ۵۵۰۰ نسخه، ۵۰۰۰۰ ریال

رقابت ۸۰۰ نویسنده در ادینبورگ

نمایشگاه بین‌المللی کتاب ادینبورگ در اتفاقی نادر قرار است با حضور بیش از ۸۰۰ نویسنده از ۴۵ کشور جهان برگزار شود.

در این نمایشگاه بیش از ۸۰۰ نویسنده از ۴۵ کشور جهان حاضر می‌شوند و این اولین باری است که این تعداد نویسندگان در سطح بین‌المللی در این نمایشگاه حضور می‌یابند.

در نمایشگاه کتاب ادینبورگ که از ۱۰ الی ۱۲ آگوست در مرکز کنفرانس بین‌المللی کنفرانس ادینبورگ برگزار می‌شود، جمع‌کنندگی از علاقه‌مندان ادبی نیز حاضر می‌شوند و از هم‌اکنون فهرست بلندبالایی از اسامی نامداران عرصه‌های فرهنگ، هنر و اقتصاد به عنوان میهمان و شرکت‌کننده در مراسم افتتاح یا سخنرانی‌های حاشیه‌ای این نمایشگاه به چشم می‌خورد.

رقابت بر سر آستوریاس

جایزه آستوریاس اسپانیا در حالی به مراحل پایانی خود نزدیک می‌شود که هاروکی موراکامی، مارگارت اتوود و آدنویس در بین نامزدهای معتبرترین جایزه بین‌المللی اسپانیا قرار گرفته‌اند.

از میان آثار راه یافته از نویسندگان ۲۴ کشور جهان به جایزه آستوریاس یا جایزه شاهزاده اسپانیایی که یکی از معتبرترین جوایز ادبی است، ۳۲ نفر به عنوان نامزد معرفی شده‌اند که همگی آنها کم و بیش از صاحب‌نامان عرصه ادب و نگارش محسوب می‌شوند. به گونه‌ای که در میان نامزدها می‌توان به ادواردو گالتانو از اروگوئه، اسماعیل غداره از آلبانی، علی احمد سعید (آدنویس) شاعر عرب از فرانسه، آنتونی تابوکی رمان‌نویس ایتالیایی، ریچارد فورد آمریکایی، خورخه سمپرون از اسپانیا و هاروکی موراکامی نویسنده ژاپنی اشاره کرد.

پیش از این کارلوس فونتس، دوریس لسینگ، آرتور میلر، کلودیو ماگریس، پل استر، آموس اوز، سوزان سونتاگ، گوئتر گراس و غیره از برندگان این

جایزه بوده‌اند. آستوریاس سال گذشته به آموس اوز رسید. این جایزه به ارزش ۵۰ هزار یورو هر ساله به بهترین اثر ادبی در زمینه داستان اعطا می‌شود.

جایزه فرانکلین استرالیا برگزیده خود را شناخت

جایزه ادبی مایلز فرانکلین یا معروف به جایزه ادبی فرانکلین استرالیا به ارزش مادی ۴۲ هزار دلار هفته گذشته نصیب کارول نویسنده عامه‌پسند استرالیایی شد. استیون کارول نویسنده عامه‌پسند استرالیایی با رمان اوقاتی که سپری کردیم جایزه این دوره کتاب مایلز فرانکلین که معتبرترین جایزه ادبی استرالیاست را از آن خود کرد حال آنکه وی در سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۵ نیز کاندیدای دریافت این جایزه بود.

کارول برای نوشتن این کتاب که مجموعه‌ای سه جلدی است، حدود ۱۰ سال وقت صرف کرده است. این داستان‌نویس بیان داشته که از افکار و آرای پرست و هایدگر برای نگارش این رمان سود برده است. رمان اوقاتی که سپری کردیم ماجرای خانواده‌ای روستایی است که در دهه ۷۰ میلادی در اطراف ملبورن زندگی می‌کنند.

جلون در میان داوران گنکور

هفته گذشته طاهر بن جلون رسماً به جمع داوران جایزه گنکور پیوست. خبر پیوستن طاهر بن جلون نویسنده مراکش و صاحب آثاری چون فساد در کازابلانکا و ثقب مقدس به عضویت هیئت داوران جایزه گنکور بیشتر نیز عنوان شده بود در همین صفحه به آن پرداخته بودیم اما خبر انتصاب رسمی وی موضوعی بود که این هفته منتشر شد.

وی از جمله نویسندگان مطرح جهان عرب است که به زبان‌های عربی و فرانسوی داستان می‌نویسد. بن جلون در سال ۱۹۸۷ با رمان ثقب مقدس به عنوان اولین نویسنده عرب در فرانسه برنده جایزه گنکور شد و خود را در رده مطرح‌ترین نویسندگان

فرانسه قرار داد. آثار این نویسنده به بیش از ۴۳ زبان ترجمه شده است.

جایزه گنکور که هر ساله در ماه نوامبر و در فرانسه اعطا می‌شود در پی وصیت ادموند دوگنکور در سال ۱۸۹۶ بنیان گذاشته شده و هیئت داوران آن متشکل از ۱۰ عضو دائمی است و از جایزه ادبی مشهور فرانسه به شمار می‌رود.

جشنواره کتابخوانی پاریس در خط پایان

حال که از فرانسه و انتخاب جلون به عنوان داور گنکور گفتیم بد نیست اشاره‌ای هم به پایان سه روز کتابخوانی در پاریس داشته باشیم که در این جشنواره سه روزه که امسال سومین سال خود را تجربه می‌کرد، شماری از نویسندگان مشهور گردهم آمدند و بخش‌هایی از کتاب‌های خود را برای حضار قرائت کردند.

در این جشنواره نویسندگانی چون پل استر، جانگ چنگ، هرمیون لی، آملی نوتومب و جانگ ویتترسون، در آن به استقبال ژانر خاطره‌نویسی رفتند و با بررسی بسیار جدی در نمونه‌های ادبی، به کنکاش این مساله پرداختند که کجا یک اثر داستانی تمام و یک اثر غیرداستانی شروع می‌شود.

از دیگر برنامه‌های این جشنواره، سخنرانی جانگ ویتترسون با عنوان چگونه باید خاطرات را گفت؟ اتوبیوگرافی و خلاقیت بود که روز شنبه برگزار شد. یان جک و آام هومز و سیری هاستوت نیز روز بعد درباره خاطره و داستان سخن گفتند.

روخوانی کتاب به زبان انگلیسی و فرانسه و گفت‌وگوی پس از آن درباره کتاب‌ها نیز از دیگر برنامه‌های این جشنواره بود و سخنرانان این برنامه‌ها برای مخاطبان خود کتاب‌هایشان را امضا کردند.

پل استر، نویسنده آمریکایی نیز بخش‌هایی از جدیدترین کتابش را با عنوان مردی در تاریکی روخوانی کرد. در این جشنواره جانگ چنگ نیز به روخوانی

بیوگرافی اش پرداخت. از برنامه‌های ویژه این جشنواره، امضای کتاب به وسیله آنتونیا فراسر بیوگراف‌نویس فرانسوی پس از نمایش فیلم ماری آنتوانت بود که در سال ۲۰۰۶ به وسیله سوفیا کاپولا بر مبنای رمان پرفروش او در سال ۲۰۰۱ ساخته شد.

این جشنواره که در دو سال گذشته چندان موفقیت‌آمیز نبود، امسال با حمایت فروشگاه کتاب شکسپیر با استقبال بیشتری برگزار شد.

روی قفسه‌ها

رمان 'بادبان اثر' مشترک جیمز پاترسون و هوارد رافان در فهرست پرفروش‌ترین کتاب‌های هفته گذشته قرار گرفت. این کتاب که نخستین هفته عرضه خود را می‌گذراند ماجرای متلاشی شدن یک زندگی پس از مرگ مرد خانواده است. در این میان همسر او برای گردآوردن اعضای خانواده به تنهایی به سفر دریایی می‌رود. رمان 'چیزی برای باختن نیست' نوشته لی چایلد نیز که هفته گذشته در صدر جدول کتاب‌های پرفروش آمریکا قرار داشت، این بار به جایگاه دوم تنزل پیدا کرد در حالی که 'میزبان' به قلم استفانی میر با یک درجه کاهش رتبه نسبت به هفته قبل، عنوان سوم جدول را از آن خود کرد. در این کتاب که برای ششمین هفته متوالی در لیست پرفروش‌ها دیده می‌شود، موجودات فضایی به زمین حمله می‌کنند و بر ذهن و روح میزبانان خود یعنی انسان‌ها مستولی می‌شوند، در حالی که جسم آنها دست نخورده باقی می‌ماند. بیشتر افراد زمینی تسلیم فضایی‌ها می‌شوند، ولی در این میان زنی به نام ملانی استرایدر مقاومت می‌کند و اجازه نمی‌دهد این میهمانان ناخوانده، بر ذهن او مسلط شوند یا آرزوهای او را به سرقت ببرند. در عین حال 'مرگ و افتخار' اثر دابلیو.ای. گریفین و ویلیام.ای در کنار 'ثقب خون' نوشته لورل کی. هامپلتون برای سومین بار در جدول پرفروش‌ها دیده می‌شوند.

نقادی سکولاریسم

حجت الاسلام والمسلمین حمید پارسانیا: دین پژوه

سال گذشته، طی یک سخنرانی در دانشگاه موستار بوسنی بحثی مطرح کردم تحت عنوان «رنسانس دینی» که حاصل آن در سگفتاری مفصل درباره بازگشت دینت به عرصه زندگی بشر شد و بعد از یک بازنگاری و افزودن پاره‌ای مباحث، اثری با همین عنوان آماده انتشار شد که به زودی از سوی انتشارات بوستان کتاب قم روانه بازار خواهد شد.

در اثر حاضر به موضوع سکولاریسم و اسلام اروپایی که در کشورهای نظیر بوسنی مطرح است، پرداخته‌ام چرا که در این کشور و کشورهایی از این دست، از حرکت‌های مذهبی و دینی تفسیرهای سکولار ارائه می‌شود. موضوع بعدی مورد بحث در اثر حاضر، بازگشت دینت به عرصه زندگی به عنوان بخشی از خیزش تمدنی جهان اسلام در عصر حاضر است.

کتاب بعدی با عنوان «حکمت عرفان» پیش از هر چیز یک متن درسی برای دانشجویان رشته اخلاق و عرفان است که در آن مباحث اخلاق و عرفان عملی با اشاره به دو سیستم تربیتی غالب در فرهنگ و تاریخ ما مطرح شده و روش‌های متناسب خودش را هم داشته است.

این سیستم‌های تربیتی به صورت سلسله‌های صوفیانه‌بامتن‌های کلاسیک خاص خودش - نظیر اخلاق ناصری - بر اساس دو مبنای هستی‌شناختی جهان و وحدت شخصی وجود در عرفان نظری و از سوی دیگر در فلسفه اسلامی بر اساس کثرت وجود ابثنامی‌بایند. در اثر حاضر ضمن بازخوانی و بازفهمی این دو سیستم به موضوع روش‌های تربیتی مدرن نیز پرداخته و به این نتیجه رسیده‌ام که این روش‌های جدید که وارد فرهنگ و تاریخ تمدن اسلامی می‌شوند، با حکمت اسلامی نسبتی ندارند.

مجموعه‌ای از مقالات این قلم نیز که پیش‌تر در قالب مقاله و سرمقاله در نشریه علوم سیاسی منتشر شده بود، پس از ویرایش در هیئت کتابی تحت عنوان «فلسفه سیاسی اسلام» روانه بازار خواهد شد.

در این کتاب که دربرگیرنده ۱۰ مقاله است، با پرداختن به مباحثی نظیر روش‌شناسی بنیادین اندیشه سیاسی جهان اسلام، امکانات و ظرفیت‌های فلسفه سیاسی اسلامی، علم سیاست در چارچوب تفکر اسلامی و... تلاش کرده‌ام تا بر مبنای حکمت متعالیه فلسفه سیاسی در عالم اسلام را روش‌شناسی کنم.

از ابن عربی تا هایدگر

فریدالدین رادمهر: مترجم فلسفه

آخرین کاری که با برگردان من روانه بازار شد، اثری بود از آسین پالاسیوس شرق‌شناس یونانی تحت عنوان «ابن سره» که سال گذشته از سوی نشر مرکز، منتشر شد.

پس از این کتاب، چندی بود که سرگرم ترجمه کتابی از کلود عداس در حجمی بیش از پانصد صفحه درباره ابن عربی بودم که به زندگی و آرای این فیلسوف بزرگ عالم اسلام پرداخته است. البته باید عنوان کنم که کتاب حاضر با عنوان «در جستجوی کبریت احمر» که توسط نشر نیلوفر منتشر خواهد شد؛ در اصل تکمله‌ای است بر کتاب پیشین این نویسنده تحت عنوان «ابن عربی؛ سفری بازگشت» که چند سال پیش با برگردان بنده از سوی نشر نیلوفر روانه بازار شده بود.

عداس در اثر حاضر بدون تفکیک مباحث، در ده فصل به تعقیب چهار محور اصلی زندگی ابن عربی، محیط پرورش این فیلسوف به لحاظ اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، امهات افکار ابن عربی و نحوه تدوین آثار او - با تاریخ نگاری دقیق آثارش - می‌پردازد. کتاب به شهادت بزرگانی چون ویلیام جیتیک، از کامل‌ترین

پژوهش‌ها - به لحاظ اعتبار علمی و استناد دقیق - در حوزه ابن عربی‌شناسی است.

علاوه بر این در ادامه برگردان کتاب «کشف ذهن» نوشته والتر کوفمان که سال گذشته مجلد اول آن - با زیر عنوان گوتته، کانت و هگل - با برگردان مشترک بنده و آقای ابوتراب سهراب از سوی نشر چشمه روانه بازار شد، مجلد دوم آن را که به افکار و عقاید فلسفی فریدریش نیچه، مارتین هیدگر و مارتین بوبر می‌پردازد به صورت انفرادی ترجمه کرده و تحویل نشر چشمه داده‌ام.

یک کار ترجمه - تالیفی هم دارم که به آرای فلسفی هراکلیت فیلسوف بزرگ پیش سقراطی می‌پردازد. اصل این کتاب کم حجم - که جزو کتاب‌های مادر در حوزه فلسفه پیش سقراطی به شمار می‌آید - توسط فیلیپ ویل وایت نوشته شده و بنده نیز به نوبه خود با افزودن مقاله مسوطی در قالب مقدمه، به تاثیر آرای این فیلسوف در اندیشه دیگر فیلسوفان شرقی و اسلامی پرداخته‌ام. ویل وایت در اثر حاضر که توسط نشر چشمه منتشر خواهد شد، به مباحث عمده تفکر هراکلیت نظیر فکر استعاره آتش، نظریه لوگوس، هارمونی جهان و... از لابه لای اقوال باقیمانده از او پرداخته است.

در باب اهمیت کتاب حاضر ذکر این نکته کافی است که بگویم امروز در غرب هر یادداشتی پیرامون هراکلیت و اندیشه‌های او تنها با مراجعه با این اثر برجسته ممکن شده و با وجودی که نویسنده، آن را در اوایل دهه شصت به رشته تحریر درآورده به رصد کردن نام هراکلیت در همه متون فلسفی غرب نیز می‌پردازد و از این حیث می‌توان گفت که اثر حاضر جزو کتاب‌های کم نظیر در این حوزه به شمار می‌آید.

کودکان هفتاد و هفت ساله

دکتر احمد کامیابی مسک: استاد هنرهای نمایشی

هم اکنون سه کتاب در انتشارات دانشگاه تهران در دست انتشار دارم. اولین اثر، یک نمایشنامه تحت عنوان «در جستجوی دوست» است که بر اساس سازه کوچولوی آنتوان دوست اگزوپری نوشته‌ام و اوایل انقلاب به روی صحنه رفت.

البته اصل این نمایشنامه را به زبان فرانسه نوشته بودم که پیش از آن اجرا، در دانشگاه سوربن فرانسه به روی صحنه رفته بود ولی به دلیل استقبالی که از این اقتباس شد آن را برای اجرای ایرانی، به فارسی نیز ترجمه کردم.

این نمایشنامه که در ذیل نام آن، «برای کودکان از هفتاد و هفت ساله» نیز آمده، در سه پرده و هفت صحنه تنظیم شده است. علاوه بر این دو برگردان هم از آثار اوژن یونسکو نمایشنامه نویسنده برجسته سبک ابرورد برای همین ناشر صورت داده‌ام که با تفسیر و بازخوانی‌هایی از خودم همراه است.

اولین نمایشنامه، عنوان «بداهه گویی آلمان» را بر روی جلد دارد و به نوعی در نقد منتقدان نمایش‌های خودش نوشته شده است. اثر دوم با نام «صندلی‌ها» به روایت تباهی انسان معاصر به واسطه سلطه ماشینیسم می‌پردازد. البته باید عنوان کنم که نمایشنامه را با اجازه خود یونسکو به فارسی ترجمه کرده‌ام.

دو کتاب دیگر هم در انتشارات قطره در دست انتشار دارم که یکی از آنها برگردانی از نمایشنامه معروف «بازی‌های کشتار همگانی» یونسکو است که پیش‌تر توسط یکی از دوستان همکار با عنوان «بازی قتل عام» ترجمه شده بود اما با صحبت‌هایی که در فرانسه با یونسکو داشتم، مجبور به ترجمه مجدد این اثر شدم چرا که اساساً برگردان جناس‌های لفظی به کار رفته در این نمایشنامه - که در فهم اثر نقش مهمی دارند - باید مورد توجه جدی مترجم قرار گیرند. یونسکو در این اثر دغدغه‌های اجتماعی خود را مطرح و به آنها می‌پردازد. این کتاب با تفسیر و بازفهمی نمایشنامه از سوی مترجم همراه شده است.

اما برگردان دیگر من در نشر قطره، نمایشنامه «جنگ هزارساله» اثر فرناندو آریبال نمایشنامه نویسنده فرانسوی اسپانیایی تبار است که در آن، سرکوب عدالتخواهی در جهان از سوی امپریالیسم آمریکادرقالب یک‌پلزن روایت می‌شود.

جز این چند کار، مجموعه‌ای نیز از گفت و گوهایم با کارگردانان و نمایشنامه نویسان صاحب سبک جهان نظیر بکت، یونسکو، بارو و... آماده کرده‌ام تا در یک فرصت به صورت مجزا تحویل یکی از ناشران دوست بدم.

فریدالدین رادمهر

احمد کامیابی مسک

جامعه‌شناسی تصویری

فیروزه مباحث: مترجم و پژوهشگر علوم اجتماعی

در کنار کار برگردان یک کتاب، مشغول سامان دادن به پژوهشی هستم که به احتمال قوی در قالب یک کتاب درسی ارائه شود. این پژوهش که هنوز نامی برای آن انتخاب نکرده‌ام درباره جامعه‌شناسی تصویر است و با وجودی که در آن به مباحث انسان‌شناسی بصری پرداخته شده، حوزه‌های کلان این بحث را مد نظر دارد و شاید بتوان آن را مردم‌نگاری و مطالعات بصری فرهنگی دانست.

احمد کامیابی مسک

حمید پارسانیا

برای انجام این پروژه با جمع‌آوری عکس‌ها و تصویرهایی از شصت - هفتاد سال گذشته ایران، به مسائل مختلفی نظیر رویدادهای اجتماعی ایران و سیر تفسیر و تحولات اجتماعی، فرهنگی و تئوری‌های موجود درباره مدل‌های پژوهش در حوزه جامعه‌شناسی بصری پرداخته‌ام.

بازخوانی تاریخ کهن

دکتر پرویز رجبی: تاریخ پژوه

پس از ارائه مجلد سوم کتاب «سده‌های گمشده» - عصر دیلمیان - در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، انتشارات پژواک کیوان قصد دارد در آینده‌ای نه‌چندان دور چهارمین مجلد این کتاب را که به تاریخ کامل سلجوقیان از برآمدن تا انقراض می‌پردازد، روانه بازار کند.

البته در حال حاضر کار پژوهشی بر روی مجلدات بعدی نیز به پایان رسیده و قصد دارم به زودی مجلد پنجم سده‌های گمشده را که به اتابکان یا آل مظفر می‌پردازد تحویل ناشر بدهم. در دیگر مجلدات این مجموعه ده جلدی؛ به ترتیب دوره مغولان، ایلخانان، صفویه - که احتمالاً به علت حجم گسترده به چند جلد خواهد رسید - افشاریه و زندیه، قاجاریه تا مشروطیت مورد بازخوانی و واکاوی قرار خواهند گرفت. علاوه بر این، دو کتاب از والتر هینتس ایران‌شناس انگلیسی به فارسی برگردانده‌ام و تصور می‌کنم نشر ماهی - که پیش‌تر به مناسبت نمایشگاه بیست و یکم برگردان مرا از کتاب داریوش و ایرانیان منتشر کرده بود - این دو اثر را روانه بازار کند.

کتاب اول با عنوان «سفرنامه والتر هینتس» حاصل سفری است که هینتس در سال ۱۹۴۳ در بحبوحه آثار جنگ جهانی دوم به ایران داشته و شاهد تغییر حکومت از قاجاریه به پهلوی بوده است. کتاب دوم اما پژوهشی است درباره یکی از تمدن‌های ماوراءالنهر که بر اساس بازخوانی سنگ‌نبشته‌ها، کتیبه‌های تمدن‌های همعصر و پس از انحطاط تمدن عیلام سامان گرفته است. هینتس در این کتاب که عنوان «شهریاری عیلام» را بر جلد دارد یک پژوهش متن‌محور و باستان‌شناختی در مورد امپراتوری عیلام بر اساس سنگ‌نبشته‌های اکدیان، آشوریان و... صورت داده است.

تجلیل از فرزندانگان

میثم کرمی: محقق و پژوهشگر

در حال حاضر ارج‌نامه اقتداری را برای چاپ به انجمن آثار و مفاخر فرهنگی سپرده‌ام. این مجموعه دو جلدی که به پاس تحقیقات و مطالعات استاد احمد اقتداری فراهم شده تا اول پاییز ۸۷ چاپ خواهد شد. در همین راستا ارج‌نامه دبیر سیاقی را که به پاس خدمات دکتر سید محمد دبیرسیاقی به زبان و ادب فارسی فراهم شده است برای چاپ به انتشارات گستره سپرده‌ام و قرار است تا پایان سال چاپ شود. تحقیقات مولوی‌شناسی و حافظ‌شناسی هم عناوین دو کتاب دیگر از بنده هستند که توسط نشر گستره تا اواخر پاییز چاپ خواهد شد. مقالات صفا عنوان کتاب سه جلدی بنده است که مجموعه مقالات زنده‌یاد استاد دکتر ذبیح‌الله صفا را دربردارد و از سوی انتشارات فردوس تا پایان سال چاپ خواهد شد. کتاب دیگر بنده تصحیح نسخه خطی زینت‌التواریخ سرخانی تبریزی است که قسمت افشاریه، زندیه و قاجاریه آن بر اساس چهار نسخه خطی در حال آماده‌سازی است.